

Paimion kaupungin talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2027 - 2028

VUODEN 2026 TALOUSARVION JA VUOSIEN 2026-2028 TALOUSSUUNNITELMAN SISÄLLYSLUETTELO

YLEISPERUSTELUT	3
Kaupunginjohtajan katsaus	3
Talousarvion sitovuus.....	5
Tiedoksi talousarviokirjan lukijalle.....	6
YHTEENVETO	8
KÄYTTÖTALOUSOSA.....	17
Tarkastuslautakunta	17
Keskusvaalilautakunta.....	19
Kaupunginhallitus.....	21
Koulutuslautakunta.....	40
Hyvinvointilautakunta	64
Tekninen lautakunta	87
Ympäristölautakunta.....	100
TULOSLASKELMAOSA	111
INVESTOINTIOSA.....	114
RAHOITUSOSA.....	124

Kansikuvan loppuvuodesta 2025 valmistuneesta Paimion sisäliikuntahallista on ottanut Jouni Lehtiranta.

VUODEN 2026 TALOUSARVION JA VUOSIEN 2026-2028 TALOUSSUUNNITELMAN YLEISPERUSTELUT

Kaupunginjohtajan katsaus

Tämä on ensimmäinen talousarvioni kaupunginjohtajana, ja valitettavasti joudumme laatimaan sitä haastavassa maailmanpoliittisessa ja -taloudellisessa tilanteessa. Yleinen taloustilanne on edelleen heikko: takana ovat kaupungin suurimmat investointivuodet, ja kuntien rahoitukseen kohdistuu jälleen leikkauksia. Hidas talouskasvu ja julkisen talouden paineet heijastuvat väistämättä myös kuntatalouteen.

Monet kuntien palvelutavoitteisiin liittyvät valtiolliset uudistukset ovat konkretisoituneet lisääntyneenä valtionohjauksena ja vähenevänä rahoituksena. Tämä on heikentänyt kuntien mahdollisuuksia toteuttaa palvelu- ja kehitystavoitteitaan omista lähtökohdistaan.

Sote- ja työllisyyspalvelu-uudistusten vaikutukset

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus aiheutti monelle kunnalle taloudellisesti myönteisiä, mutta rakenteellisesti vääristyneitä vaikutuksia. Paimiossa saimme uudistuksen jälkeen muutaman vuoden ajan ylimääräisiä tilityksiä, joiden aika on nyt ohi. Näiden lisätulojen aikana myös menot kasvoivat, mikä on jättänyt talouteemme korjattavan epäsuhtan tuleville vuosille.

Sote- ja pelastuslaitoskiinteistöjen yhtiöittämisvelvoite on yksi uudistuksen jälkitöistä. Talousarviossa on lähdetty siitä, että kyseiset kiinteistöt yhtiötetään, vaikka myös muita vaihtoehtoja selvitetään.

Vuoden 2025 alussa voimaan tullut **TE24-uudistus** siirsi työllisyyspalvelujen vastuun valtiolta kunnille. Tavoite kustannusneutraalista siirtymästä ei ole Paimion kohdalla toteutunut, sillä rahoitus perustuu arvioon, ei toteumaan. Viesti valtiolle on selvä: rahoitusjärjestelmää on uudistettava. Lisäksi valmisteilla oleva toimeentuloturvan ja järjestämislain uudistus sekä kuntouttavan työtoiminnan mahdollinen palautus kunnille luovat epävarmuutta – erityisesti, jos rahoitus ei seuraa tehtäviä.

Henkilöstö ja talouden sopeuttaminen

Kaupungin menoista merkittävä osa muodostuu henkilöstökustannuksista. Raamissa varauduttiin kolmen prosentin kasvuun, mutta taso- ja yleiskorotusten myötä tämä ei ole riittänyt – erityisesti varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Säästöjä haetaan määräaikaisten tehtävien päättymisistä ja lisätyövoiman rajoittamisesta.

Kaupungin vahvuus on sen osaava ja sitoutunut henkilöstö. Kehitämme johtamista, osaamista ja työhyvinvointia jatkuvasti, jotta pystymme vastaamaan muuttuvan toimintaympäristön haasteisiin.

Toimintaympäristön muutokset ja kehittämisen painopisteet

Vuonna 2026 voimaan tuleva **in-house-lainsäädäntö** haastaa kuntia ja saattaa edellyttää toimintojen uudelleenjärjestelyjä sekä palveluhankintojen kilpailutuksia.

Vaikka yleinen trendi lasten määrän vähenemisessä haastaa myös Paimiota, kaupungin tulevaisuuden näkymät ovat monin osin myönteiset. Laajat maakaupat ovat vahvistaneet tonttivarantoamme ja tukevat sekä asukas- että yrityskasvua. Tavoitteena on aktiivisella kaavoituksella ja elinvoimaisella tonttipolitiikalla houkutella uusia asukkaita ja yrityksiä sekä varmistaa nykyisten asukkaiden hyvä arki.

Digitalisaatio tarjoaa merkittäviä mahdollisuuksia toiminnan tehostamiseen. Paimio kehittää sähköisiä asiointipalveluita, vahvistaa tiedolla johtamista ja automatisoi prosesseja. Näin hallintoa voidaan yksinkertaistaa ja henkilöstöresursseja kohdentaa vaikuttavimpiin tehtäviin.

Kaupunki panostaa myös yhteistyöhön naapurikuntien, hyvinvointialueen, yritysten ja kolmannen sektorin kanssa. Osallistavat toimintamallit lisäävät yhteisöllisyyttä ja päätöksenteon avoimuutta.

Varautuminen on noussut epävarmassa ajassa keskeiseen rooliin. Paimio on vakinaistanut varautumissuunnittelijan tehtävän yhdessä Itäisten kuntien kanssa varmistaakseen alueen yhteiset toimintamallit ja valmiuden kriisitilanteissa.

Taloussuunnitelma 2026–2028

Edellisellä valtuustokaudella Paimio investoi merkittävästi kiinteistökantaansa ja palvelujen kehittämiseen. Nämä investoinnit on kuitenkin rahoitettu pääosin lainalla.

- Vuoden 2024 lopussa kaupungin lainamäärä on **61,6 miljoonaa euroa**.
- Vuonna 2026 lainamäärän arvioidaan nousevan **71,5 miljoonaan euroon**, eli noin **6269 euroa asukasta kohden**.

Taso on selvästi kuntien keskiarvoa korkeampi. Kaupungin vuosikate on noin 1,5 miljoonaa euroa, mutta velkaantumisen pysäyttäminen edellyttäisi vähintään 4 miljoonan euron vuosikatetta.

Taloussuunnittelua ohjaavat kestävän kehityksen periaatteet: energiatehokkuus, uusiutuvat energialähteet, hiilineutraaliustavoitteet ja kiertotalouden ratkaisut. Näillä linjauksilla tuetaan sekä ympäristövastuuta että taloudellista kestävyyttä.

Tulorahoitus ja verotus

Aiemmin esitetyt korotukset (0,4 %-yksikköä kunnallisveroon ja 0,2 %-yksikköä kiinteistöveroon) **ei-vät sisälly** tähän talousarvioon. Tarkoitus on arvioida veropolitiikan linjaukset uuden strategian yhteydessä.

Yksi kymmenys tuloveroprosentin lisäystä toisi noin 260 000 euron lisätulot. Nykyinen alijäämäinen talousarvio edellyttäisi tasapainon saavuttamiseksi lähes yhden prosenttiyksikön korotusta.

Tulopohjaa vahvistetaan maksujen korotuksilla, maksullisuuden laajentamisella aiemmin maksuttomiin palveluihin sekä elinvoimapolitiikan toimenpiteillä.

Yhteenveto ja kiitokset

Talousarvion laadinta on ollut vaativa prosessi kasvavien palveluvelvoitteiden ja heikon talousnäkömman vuoksi. Valmistelu aloitettiin uudelta pohjalta, ja toimialat ovat tehneet huolellista työtä säästöjen löytämiseksi.

Haluan kiittää kaikkia sitoutumisesta ja yhteistyöstä. Paimiossa on osaava henkilöstö ja vahva tahtotila rakentaa kestävää tulevaisuutta.

Realismia, kehittämistahtoa ja yhteisiä ponnistuksia yhdistämällä pystymme ylläpitämään laadukkaat palvelut ja turvaamaan Paimion myönteisen kehityksen myös tulevana vuosina.

Nina-Mari Turpela

Vt. kaupunginjohtaja

Kuntalain 110§:ssä säädetään talousarviosta ja –suunnitelmasta seuraavasti:

”Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnittelukausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja –suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

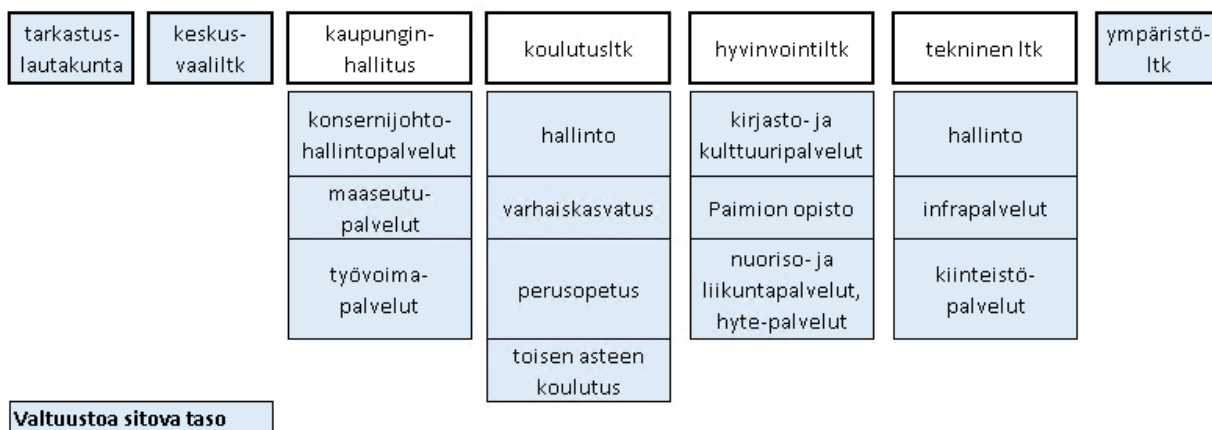
Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.”

Talousarvion sitovuus

Käyttötaloussosassa valtuusto hyväksyy määrärahat kullekin tehtävälle. Niille lautakunnille, joilla on useita tehtäviä, on talousarvio sitova tulosaluetasolla. Alla olevassa kaaviossa on kuvattu valtuustoa sitovat tasot. Kaupunginhallitus voi lautakunnan esityksestä suorittaa tulosalueiden välisiä määrärahamuutoksia edellyttäen, että se ei aiheuta muutoksia lautakunnan saamien määrärahojen kokonaissummaan. Määrärahaan liittyvät meno- ja tuloerät ovat sitovia.

Poikkeuksena edellä mainitusta sitovuusperiaatteesta myönnetään nettomääräraha hyvinvointilautakunnalle. Lisäksi nettositovuus koskee kaupunginhallituksen alaista työvoimapalveluiden tulosaluetta ja tietohallinnon kustannuspaikkaa.

Investointiosassa määrärahat ovat sitovia kustannuspaikkatasolla. Kustannuspaikkatason alapuolella esitetyt yksityiskohtaisemmat erittelyt ovat luonteeltaan perusteluita ja alustavia käyttösuunnitelmia.

Tuloslaskelmaosassa valtuusto vahvistaa sitovat tavoitteet verotuloihin, valtionosuuksiin, korkotuotoihin, korkokuluihin, muihin rahoitustuottoihin ja muihin rahoituskuluihin.

Rahoitusosassa valtuustoon nähden sitovia erät ovat antolainasaamisten lisäys ja lainakannan muutokset. Lainakannan muutos asettaa ylärajan lisälainanottoon.

Hallintosäännön 65 § säättää rahatoimen hoitamisesta seuraavasti:

"Valtuusto päättää lainan ottamisesta sekä lainan antamisesta ja muuta sijoitustoimintaa koskevista periaatteista. Talousarvion ja -suunnitelman hyväksymisen yhteydessä valtuusto päättää antolainojen ja vieraan pääoman muutoksista. Muista rahoitukseen liittyvistä asioista päättää kaupunginhallitus.

Kaupunginhallitus voi siirtää lainan ottamisen ja sijoitustoimintaa koskevaa toimivaltaansa edelleen muille toimielimille ja viranhaltijoille."

Kaupunki rahoittaa investointeja pitkäaikaisilla talousarviolainoilla ja lyhytaikaisilla "kuntatodistuslainoilla". Kuntatodistuslainat ovat vaihtuvakorkoisia. Kaupunki on suojautunut mahdolliselta koronnousulta ja pyrkii pitämään korkokustannukset mahdollisimman alhaisina ja vakaina käyttämällä johdannaisia tai muita vastaavia instrumentteja. Yksinkertaisin tällainen on koronvaihtosopimus.

Talousarvionlainojen nostaminen kuuluu hallintosäännön 22.1 §:n 2 mom. 2 kohdan mukaisesti kaupunginjohtajan ratkaisovaltaan: "Kaupunginjohtajalla on oikeus kaupunginhallituksen puolesta ratkaista asia, joka koskee talousarviolainan ottamista kaupunginvaltuuston hyväksymän talousarvion rajoissa".

Kaupunginhallitus esittää seuraavaa lainanottoa koskevaa valtuutuspäätöstä:

Kaupunginjohtajalla on oikeus:

- 1) muuttaa olemassa olevaa lyhytaikaista kuntatodistuslainaa pitkäaikaiseksi velkakirjalainaksi.
- 2) tehdä suojaustarkoituksessa koronvaihtosopimuksia, sopimuksia muuttuvakorkoisen lainan enimmäis- ja vähimmäiskorosta tai käyttämään korko-optioita olemassa olevan lainamäärän verran.

Talousarvion mukaan lainaa nostetaan vuoden aikana 7 milj. euroa ja lyhennetään/maksetaan pois 4,6 milj. eurolla, nettolisäys 2,4 milj. euroa. Vuoden 2026 lopulla lainaa on talousarvion mukaan 71,5 milj. euroa.

Tiedoksi talousarviokirjan lukijalle

Vuoden 2025 talousarvioluvuissa on mukana kaupunginvaltuuston 8.10.2025 mennessä hyväksymät talousarviomuutokset.

Käyttötaloulososassa tehtäväalueiden toimintatulot ja toimintamenot on eritelty ulkoisiin ja sisäisiin.

Sisäiset tulot ja menot ovat kaupungin menojen kohdentamista toimintayksiköille aiheuttamis- ja käyttöperiaatteen mukaan. Kaupungin tasolla tulot ja menot ovat aina yhtä suuret eli ne eivät vaikuta toimintakatteeseen. Suurimmat sisäiset erät ovat kiinteistökustannukset, joilla kiinteistöjen ylläpito- ja pääomakustannukset kohdennetaan niissä toimiville yksiköille. Tukipalvelujen - kuten tieto-, talous- ja henkilöstöhallinto sekä palvelupiste ml. puhelinvaihte - kustannukset kohdennetaan yksiköille käytön mukaan eli kohdennuksessa on pyritty löytämään oikeudenmukainen kriteeri/laskentatekijä. Lisäksi sisäisiin eriin kuuluu mm. koulujen ja henkilökunnan uimahallin käyttö.

Sarakkeessa TA26/TP24 KA-% on laskettu keskimääräinen vuosimuutos vuoden 2026 talousarvion ja 2024 tilinpäätöksen välillä yhtä vuotta kohden.

Riskitaulukkojen luokittelut

Riskitaulukoissa on käytetty seuraavia luokitteluja:

Riskin todennäköisyys:		
1	Erittäin epätodennäköinen	Vastaavia tapauksia ei ole tiedossa.
2	Epätodennäköinen	Vastaavia tapauksia on ollut muutamia.
3	Todennäköinen	Vastaavia tapauksia on ollut useita.
4	Erittäin todennäköinen	Vastaavia tapauksia sattuu jatkuvasti.

Riskin vaikutus:		
1	Vähäinen	Vaikutus on vähäinen, jos - taloudellinen vaikutus on vähäinen tai - vaikutus strategisten tavoitteiden saavuttamiseen tai strategi- siin toimintoihin on vähäinen tai - vaikutus kansalaisiin ja sidosryhmiin on vähäinen.
2	Kohtalainen	Vaikutus on kohtalainen, jos - taloudellinen vaikutus on kohtalainen tai - vaikutus strategisten tavoitteiden saavuttamiseen tai strategi- siin toimintoihin on kohtalainen tai - vaikutus kansalaisiin ja sidosryhmiin on kohtalainen.
3	Vakava	Vaikutus on vakava, jos - taloudellinen vaikutus on merkittävä tai - vaikutus strategisten tavoitteiden saavuttamiseen tai strategi- siin toimintoihin on merkittävä tai - vaikutus kansalaisiin ja sidosryhmiin on merkittävä.
4	Erittäin vakava	Vaikutus on erittäin vakava, jos - taloudellinen vaikutus on kriittinen tai - vaikutus strategisten tavoitteiden saavuttamiseen tai strategi- siin toimintoihin on kriittinen tai - vaikutus kansalaisiin ja sidosryhmiin on kriittinen.

YHTEENVETO
1 KÄYTTÖTALOUSOSA, 1 000 €

Sisäiset ja ulkoiset (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/25 muutos%	TS 2027	TS 2028
TARKASTUSLAUTA-KUNTA						
Toimintatuotot						
Toimintakulut	- 38	- 38	- 40	4,1 %	- 41	- 42
Toimintakate/ jäämä	- 38	- 38	- 40	4,1 %	- 41	- 42
KESKUSVAALILAUTA-KUNTA						
Toimintatuotot	61				20	
Toimintakulut	- 59	- 45		-100,0 %	- 28	
Toimintakate/ jäämä	1	- 45		-100,0 %	- 8	
KAUPUNGINHALLITUS						
Toimintatuotot	3 489	3 698	3 466	-6,3 %	3 535	3 606
Toimintakulut	- 6 303	- 7 918	- 7 913	-0,1 %	- 8 095	- 8 281
Toimintakate/ jäämä	- 2 814	- 4 220	- 4 448	5,4 %	- 4 560	- 4 675
Konsernijohto ja hallinto-palvelut						
Toimintatuotot	2 916	2 683	2 497	-7,0 %	2 547	2 598
Toimintakulut	- 5 024	- 4 710	- 4 791	1,7 %	- 4 901	- 5 013
Toimintakate/ jäämä	- 2 108	- 2 026	- 2 294	13,2 %	- 2 354	- 2 415
Maaseutupalvelut						
Toimintatuotot	197	208	208		212	216
Toimintakulut	- 239	- 269	- 259	-3,5 %	- 267	- 275
Toimintakate/ jäämä	- 41	- 61	- 51	-15,7 %	- 55	- 58
Työvoimapalvelut						
Toimintatuotot	375	807	761	-5,7 %	776	792
Toimintakulut	- 1 040	- 2 940	- 2 863	-2,6 %	- 2 928	- 2 994
Toimintakate/ jäämä	- 665	- 2 133	- 2 102	-1,4 %	- 2 151	- 2 202
KOULUTUSLAUTAKUNTA						
Toimintatuotot	1 584	1 482	1 536	3,7 %	1 567	1 598
Toimintakulut	- 27 822	- 28 781	- 29 154	1,3 %	- 29 975	- 30 837
Toimintakate/ jäämä	- 26 238	- 27 299	- 27 618	1,2 %	- 28 408	- 29 239
Hallinto						
Toimintatuotot						
Toimintakulut	- 542	- 546	- 567	3,8 %	- 583	- 600
Toimintakate/ jäämä	- 542	- 546	- 567	3,8 %	- 583	- 600
Varhaiskasvatus						
Toimintatuotot	478	421	451	7,2 %	460	469
Toimintakulut	- 10 704	- 10 996	- 10 984	-0,1 %	- 11 264	- 11 551
Toimintakate/ jäämä	- 10 226	- 10 575	- 10 533	-0,4 %	- 10 804	- 11 082
Perusopetus						
Toimintatuotot	996	988	956	-3,2 %	975	995
Toimintakulut	- 14 508	- 15 222	- 15 397	1,2 %	- 15 864	- 16 362
Toimintakate/ jäämä	- 13 512	- 14 234	- 14 441	1,5 %	- 14 889	- 15 368
Toisen asteen koulutus						
Toimintatuotot	109	73	129	76,9 %	132	135
Toimintakulut	- 2 068	- 2 018	- 2 206	9,3 %	- 2 264	- 2 324
Toimintakate/ jäämä	- 1 959	- 1 944	- 2 077	6,8 %	- 2 132	- 2 189

Sisäiset ja ulkoiset (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/25 muutos%	TS 2027	TS 2028
HYVINVOINTILAUTAKUNTA						
Toimintatuotot	818	723	832	15,0 %	848	865
Toimintakulut	- 3 744	- 3 924	- 4 186	6,7 %	- 4 289	- 4 394
Toimintakate/ jäämä	- 2 926	- 3 200	- 3 355	4,8 %	- 3 441	- 3 529
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut						
Toimintatuotot	41	63	69	8,4 %	70	71
Toimintakulut	- 771	- 881	- 854	-3,2 %	- 875	- 897
Toimintakate/ jäämä	- 730	- 818	- 785	-4,0 %	- 805	- 826
Paimion opisto						
Toimintatuotot	227	210	245	16,6 %	250	255
Toimintakulut	- 932	- 955	- 1 006	5,4 %	- 1 034	- 1 062
Toimintakate/ jäämä	- 705	- 745	- 761	2,2 %	- 784	- 807
Vapaa-aikapalvelut						
Toimintatuotot	550	450	518	15,2 %	529	539
Toimintakulut	- 2 041	- 2 087	- 2 326	11,5 %	- 2 381	- 2 436
Toimintakate/ jäämä	- 1 491	- 1 637	- 1 808	10,5 %	- 1 852	- 1 897
TEKNINEN LAUTAKUNTA						
Toimintatuotot	6 044	5 926	6 088	2,7 %	6 210	6 334
Toimintakulut	- 6 081	- 6 043	- 6 210	2,8 %	- 6 350	- 6 494
Toimintakate/ jäämä	- 37	- 117	- 122	4,0 %	- 140	- 160
Tekninen hallinto						
Toimintatuotot	146	99	97	-2,1 %	99	101
Toimintakulut	- 462	- 447	- 474	6,0 %	- 486	- 498
Toimintakate/ jäämä	- 316	- 348	- 376	8,3 %	- 386	- 397
Infrapalvelut						
Toimintatuotot	96	83	106	27,3 %	108	110
Toimintakulut	- 1 643	- 1 479	- 1 531	3,5 %	- 1 567	- 1 605
Toimintakate/ jäämä	- 1 546	- 1 396	- 1 425	2,1 %	- 1 459	- 1 494
Kiinteistöpalvelut						
Toimintatuotot	5 801	5 744	5 885	2,5 %	6 003	6 123
Toimintakulut	- 3 976	- 4 117	- 4 205	2,1 %	- 4 297	- 4 392
Toimintakate/ jäämä	1 825	1 627	1 680	3,3 %	1 705	1 731
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA						
Toimintatuotot	405	306	151	-50,6 %	154	157
Toimintakulut	- 1 112	- 1 073	- 978	-8,8 %	- 1 005	- 1 032
Toimintakate/ jäämä	- 707	- 767	- 827	7,9 %	- 851	- 875

Käyttötalous yhteensä, 1 000 €

Sisäiset ja ulkoiset (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/25 muutos%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	12 401	12 135	12 073	-0,5 %	12 335	12 561
Toimintakulut	- 45 159	- 47 822	- 48 482	1,4 %	- 49 783	- 51 080
Toimintakate/ jäämä	- 32 759	- 35 686	- 36 409	2,0 %	- 37 448	- 38 519

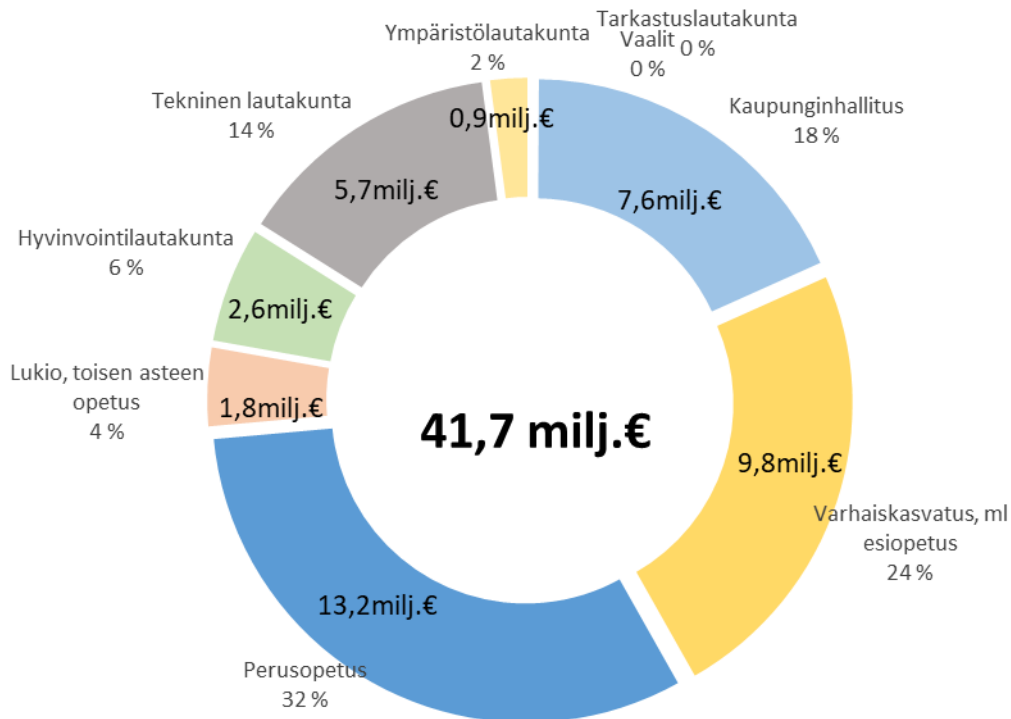
* Vuoden 2025 talousarvio sisältää valtuuston 8.10.2025 mennessä hyväksymät muutokset.

2 TULOSLASKELMA, 1 000 €

Sisäiset ja ulkoiset (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	12 401	12 135	12 073	-0,5 %	-1,3 %	12 335	12 561
Myyntituotot	3 598	4 135	4 345	5,1 %	10,4 %	4 432	4 520
Maksutuotot	821	841	867	3,1 %	2,8 %	884	902
Tuet ja avustukset	1 693	990	544	-45,0 %	-33,9 %	575	566
Muut tuotot	6 289	6 169	6 317	2,4 %	0,2 %	6 444	6 572
Toimintakulut	- 45 159	- 47 822	- 48 482	1,4 %	3,7 %	- 49 783	- 51 080
Henkilöstökulut	- 22 998	- 24 573	- 24 531	-0,2 %	3,3 %	- 25 354	- 26 162
Palvelujen ostot	- 13 283	- 14 528	- 14 216	-2,1 %	3,5 %	- 14 500	- 14 790
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 2 986	- 2 851	- 2 743	-3,8 %	-4,1 %	- 2 798	- 2 854
Avustukset	- 952	- 1 204	- 1 366	13,4 %	21,7 %	- 1 393	- 1 421
Muut toimintakulut	- 4 941	- 4 665	- 5 626	20,6 %	6,9 %	- 5 738	- 5 853
Toimintakate/ jäämä	- 32 759	- 35 686	- 36 409	2,0 %	5,6 %	- 37 448	- 38 519
Verotulot	25 537	26 240	26 900	2,5 %	2,7 %	28 000	29 300
Muut valtionosuudet	9 929	10 493	11 276	7,5 %	6,8 %	11 126	11 126
Rahoitustuotot ja -kulut	- 136	108	- 236	-319,1 %	36,5 %	- 335	- 435
Korkotuotot	453	445	447	0,4 %	-0,6 %	447	447
Muut rahoitustuotot	427	418	423	1,2 %	-0,5 %	422	422
Korkokulut	- 1 010	- 750	- 1 100	46,7 %	4,4 %	- 1 200	- 1 300
Muut rahoituskulut	- 5	- 5	- 5		-2,9 %	- 5	- 5
Vuosikate	2 572	1 154	1 532	32,7 %	-20,2 %	1 342	1 471
Poistot ja arvonalennukset	- 3 064	- 3 390	- 3 348	-1,2 %	4,6 %	- 3 390	- 3 390
Satunnaiset erät							
Satunnaiset tuotot							
Satunnaiset kulut							
Poistoeron lisäys (-)							
Poistoeron vähennys (+)	84	84	84		0,0 %		
Tilikauden yli-/alijäämä	- 409	- 2 152	- 1 733	-19,5 %	162,0 %	- 1 964	- 1 835

* Vuoden 2025 talousarvio sisältää valtuuston 8.10.2025 mennessä hyväksymät muutokset.

Paimion kaupungin ulkoiset kulut 2026

Ulkoiset (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TA26/25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	6 556	6 231	5 203	5 258	-15,6 %	-9,9 %	5 363	5 470
Myyntituotot	2 001	2 387	2 599	2 611	9,4 %	15,2 %	2 663	2 716
Maksutuotot	817	838	868	863	3,0 %	2,8 %	881	898
Tuet ja avustukset	1 693	990	496	544	-45,0 %	-33,9 %	555	566
Muut tuotot	2 045	2 016	1 240	1 240	-38,5 %	-19,7 %	1 264	1 290
Toimintakulut	- 39 314	- 41 917	- 42 025	- 41 667	-0,6 %	3,0 %	- 42 803	- 43 990
Henkilöstökulut	- 22 998	- 24 573	- 24 920	- 24 531	-0,2 %	3,3 %	- 25 326	- 26 162
Palvelujen ostot	- 11 747	- 12 777	- 12 483	- 12 478	-2,3 %	3,1 %	- 12 728	- 12 982
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 2 984	- 2 851	- 2 759	- 2 743	-3,8 %	-4,0 %	- 2 798	- 2 854
Avustukset	- 952	- 1 204	- 1 316	- 1 366	13,4 %	21,7 %	- 1 393	- 1 421
Muut toimintakulut	- 634	- 512	- 548	- 548	7,0 %	-6,8 %	- 559	- 570
Toimintakate/ jäämä	- 32 759	- 35 686	- 36 822	- 36 409	2,0 %	5,6 %	- 37 440	- 38 519
Verotulot	25 537	26 240	26 900	26 900	2,5 %	2,7 %	28 000	29 300
Muut valtionosuudet	9 929	10 493	11 160	11 276	7,5 %	6,8 %	11 126	11 126
Rahoitustuotot ja -kulut	- 136	108	- 236	- 236	-319,1 %	36,5 %	- 335	- 435
Korkotuotot	453	445	447	447	0,4 %	-0,6 %	447	447
Muut rahoitustuotot	427	418	423	423	1,2 %	-0,5 %	422	422
Korkokulut	- 1 010	- 750	- 1 100	- 1 100	46,7 %	4,4 %	- 1 200	- 1 300
Muut rahoituskulut	- 5	- 5	- 5	- 5		-2,9 %	- 5	- 5
Vuosikate	2 572	1 154	1 002	1 532	32,7 %	-20,2 %	1 350	1 471
Poistot ja arvonalennukset	- 3 064	- 3 390	- 3 390	- 3 348	-1,2 %	4,6 %	- 3 390	- 3 390
Satunnaiset erät								
Satunnaiset tuotot								
Satunnaiset kulut								
Poistoeron lisäys (-)								
Poistoeron vähennys (+)	84	84	84	84		0,0 %		
Tilikauden yli-/alijäämä	- 409	- 2 152	- 2 304	- 1 733	-19,5 %	162,0 %	- 1 956	- 1 835

* Vuoden 2025 talousarvio sisältää valtuuston 8.10.2025 mennessä hyväksymät muutokset.

3 INVESTOINTIOSA, 1 000 €

Toimielin/Tulosalue								
32 KAUPUNGINHALLITUS	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Investointimenot	346	2 028	110	110	65	65	65	65
Investointitulot	220	120	100	100	100	100	100	100
Nettomeno	126	1 908	10	10	-35	-35	-35	-35
9120 Kiinteä omaisuus								
Investointimenot	59	1 913	20	20	20	20	20	20
Investointitulot	75	120	100	100	100	100	100	100
Nettomeno	-16	1 793	-80	-80	-80	-80	-80	-80
9140 Irtain omaisuus								
Investointimenot	287	115	90	90	45	45	45	45
Investointitulot	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	287	115	90	90	45	45	45	45
9170 Arvopaperit								
Investointimenot	0	0	0	0	0	0	0	0
Investointitulot	145	0	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	-145	0	0	0	0	0	0	0
35 KOULUTUSLAUTAKUNTA	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Investointimenot	130	320	140	140	10	10	0	0
Investointitulot	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	130	320	140	140	10	10	0	0
9330 Irtain omaisuus								
Varhaiskasvatus								
Investointimenot	130	70	0	0	0	0	0	0
Investointitulot	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	130	70	0	0	0	0	0	0
9330 Irtain Omaisuus								
Perusopetus								
Investointimenot	0	250	140	140	0	0	0	0
Investointitulot	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	0	250	140	140	0	0	0	0
9330 Irtain Omaisuus								
Lukio								

Investointimenot	0	0	0	0	10	10	0	0
Investointitulot	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	0	0	0	0	10	10	0	0
36 HYVINVOINTILAUTAKUNTA	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
9340 Irtain omaisuus								
Investointimenot	34	100	20	20	0	0	0	0
Investointitulot	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	34	100	20	20	0	0	0	0
38 TEKNINEN LAUTAKUNTA	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Investointimenot	12 753	8 852	4 214	3 894	4 015	4 160	4 025	3 790
Investointitulot	479	525	0	0	20	0	0	0
Nettomeno	12 275	8 327	4 214	3 894	3 995	4 160	4 025	3 790
9410 Talonrakennus								
Investointimenot	10 728	8 000	3 030	3 030	3 000	2 470	1 620	2 300
Investointitulot	404	525	0	0	20	0	0	0
Nettomeno	10 325	7 475	3 030	3 030	2 980	2 470	1 620	2 300
Vistan koulun peruskorjaus								
Investointimenot	57	100	200	200	1 600	0	0	0
Investointitulot	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	57	100	200	200	1 600	0	0	0
Muut talonrak kohteet								
Investointimenot	10 671	7 900	2 830	2 830	1 400	2 470	1 620	2 300
Investointitulot	404	525	0	0	20	0	0	0
Nettomeno	10 267	7 375	2 830	2 830	1 380	2 470	1 620	2 300
9420 Julkinen käyttöomaisuus								
Investointimenot	1 978	825	1 160	840	1 000	1 660	2 370	1 490
Investointitulot	75	0	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	1 903	825	1 160	840	1 000	1 660	2 370	1 490
9460 Irtain omaisuus								
Investointimenot	47	27	24	24	15	30	35	0
Investointitulot	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	47	27	24	24	15	30	35	0

40 YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
9496 Irtain omaisuus								
Investointimenot	0	0	0	0	0	0	0	0
Investointitulot	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	0	0	0	0	0	0	0	0

INVESTOINTIOSA YHTEENSÄ	TP 2024	TA 2025	LTK 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Investointimenot	13 263	11 300	4 484	4 164	4 090	4 235	4 090	3 855
Investointitulot	699	645	100	100	120	100	100	100
Nettomeno	12 564	10 655	4 384	4 064	3 970	4 135	3 990	3 755

* Vuoden 2025 talousarvio sisältää valtuuston 8.10.2025 mennessä hyväksymät muutokset.

4 RAHOITUSLASKELMA, 1 000 €

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	2 572	1 279	1 532	1 350	1 471
Satunnaiset erät					
Satunnaiset menot	0	0	0	0	0
Satunnaiset tulot	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-325	0	0	0	0
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-13 273	-9 407	-4 164	-4 090	-4 235
Rah os investointimenoihin	479	645	100	120	100
Pysyvien vast. hyöd.luovutusvoitot	534	300	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-10 014	-7 183	-2 532	-2 620	-2 664
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainojen vähennykset	2 072	48	48	0	0
Antolainojen lisäykset	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000	15 000	7 000		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 378	-13 178	-4 645	-4 645	-4 645
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 500	5 000		7 500	7 000
Lainakannan muutokset yht	8 122	6 822	2 355	2 855	2 355
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	634	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	10 827	6 870	2 403	2 855	2 355
RAHAVAROJEN MUUTOS	813	-313	-129	235	-309

* Vuoden 2025 talousarvio sisältää valtuuston 8.10.2025 mennessä hyväksymät muutokset.

KÄYTTÖTALOUSOSA

Tarkastuslautakunta

Tulosalue	Tilintarkastus
Vastuuhenkilö	Lautakunnan puheenjohtaja Noora Eloluoto

Toiminta-ajatus

Tarkastuslautakunta on valtuuston asettama toimielin, joka valmistelee valtuuston päätettävät tarkastusta koskevat asiat, arvioi kuinka valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet ja arvioi hallinnon ja taloudenhoidon tarkoituksenmukaisuutta. Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Tarkastuslautakunta arvioi kaupunkikonsernin toimintaa ja koordinoi konsernin sisäistä ja ulkoista valvontaa ja huolehtii, että sisäiseen ja ulkoiseen valvontaan osoitetaan riittävät resurssit. Valtuusto valitsee tilintarkastusyhteisön tarkastuslautakunnan suorittaman valmistelun pohjalta.

Tarkastuslautakunta tuottaa valtuustolle olennaista ja luotettavaa arviointitietoa talousarviossa asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä kaupungin päätöksentekijöille hyödyllistä tietoa kaupungin tehtävien hoidon tarkoituksenmukaisuudesta, taloudellisuudesta, tuottavuudesta ja vaikuttavuudesta.

Vuonna 2026 tarkastuslautakunta työskentelee valtuustokaudelle 2025-2029 laatimansa arviointisuunnitelman ja vuodelle 2026 suunnitteleman työohjelman mukaisesti.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Kuntalain 121 § mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Kuntalain 122 §:n mukaan valtuusto valitsee hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön, jonka on määrättävä vastuunalaiseksi tilintarkastajaksi JHT-tilintarkastaja. Valtuusto voi valita tilintarkastusyhteisön enintään kuuden tilikauden tarkastamista varten. Kaupungin tilintarkastuksesta on tehty sopimus BDO Audiator Oy:n kanssa vuosille 2023-2026, sopimukseen sisältyy kaksi optiovuotta. Vastuunalaisena tilintarkastajana toimii JHT, HT Kirsi Ehrlund. Tilintarkastaja avustaa tarkastuslautakuntaa arviointityössä ja arviointikertomuksen laatimisessa.

Tarkastuslautakunnan tehtäviin kuuluu kuntalain mukaan valvoa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Resurssimuutokset

Toiminnalliset tavoitteet

- Arviointikertomuksen laatiminen
- Sidonnaisuusrekisterin ylläpito ja ajantasaisuuden valvonta

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot							
Toimintakulut	- 38	- 38	- 40	4,1 %	2,1 %	- 41	- 42
Toimintakate/ jäämä	- 38	- 38	- 40	4,1 %	2,1 %	- 41	- 42
Poistot ja arvonalennukset							
Tilikauden yli-/alijäämä	- 38	- 38	- 40	4,1 %	2,1 %	- 41	- 42

(1 000 €) ulkoiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot							
Toimintakulut	- 36	- 35	- 36	2,3 %	0,0 %	- 37	- 37
Toimintakate/ jäämä	- 36	- 35	- 36	2,3 %	0,0 %	- 37	- 37

(1 000 €) sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot							
Toimintakulut	- 2	- 3	- 4	23,8 %	34,2 %	- 4	- 4
Toimintakate/ jäämä	- 2	- 3	- 4	23,8 %	34,2 %	- 4	- 4

Keskusvaalilautakunta

Tulosalue	Vaalit
Vastuhenkilö	Lautakunnan puheenjohtaja Ida Koivuniemi

Toiminta-ajatus

Keskusvaalilautakunta vastaa voimassa olevien lakien mukaisesti valtiollisten ja kunnallisten vaalien sekä erikseen päätettävien kansanäänestysten toimittamisesta kunnassa.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Seuraavat järjestettävät vaalit:

- 2026 ei säännönmukaisia vaaleja
- 2027 eduskuntavaalit
- 2028 ei säännönmukaisia vaaleja
- 2029 alue- ja kuntavaalit

Paimio on ollut vuoden 2012 kuntavaaleista lähtien yksi äänestysalue ja äänestyspaikkana on kaupungintalo.

Äänestyspaikalla äänestys tapahtuu valitun vaalilautakunnan valvonnassa. Lisäksi järjestetään kotiäänestysmahdollisuus ja tilaisuus äänestää hoitolaitoksissa tarpeen mukaan. Vaaleissa käytetään sähköistä äänioikeusjärjestelmää.

Resurssimuutokset

Toiminnalliset tavoitteet

Vaalien sujuva ja asiakasystävällinen järjestäminen.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	61				-50,0 %	20	
Toimintakulut	- 59	- 45		-100,0 %	-50,0 %	- 28	
Toimintakate/ jäämä	1	- 45		-100,0 %	-50,0 %	- 8	
Poistot ja arvonalennukset							
Tilikauden yli-/alijäämä	1	- 45		-100,0 %	-50,0 %	- 8	

(1 000 €) ulkoiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	61				-50,0 %		
Toimintakulut	- 57	- 39		-100,0 %	-50,0 %		
Toimintakate/ jäämä	4	- 39		-100,0 %	-50,0 %		

(1 000 €) sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot							
Toimintakulut	- 3	- 6		-100,0 %	-50,0 %		
Toimintakate/ jäämä	- 3	- 6		-100,0 %	-50,0 %		

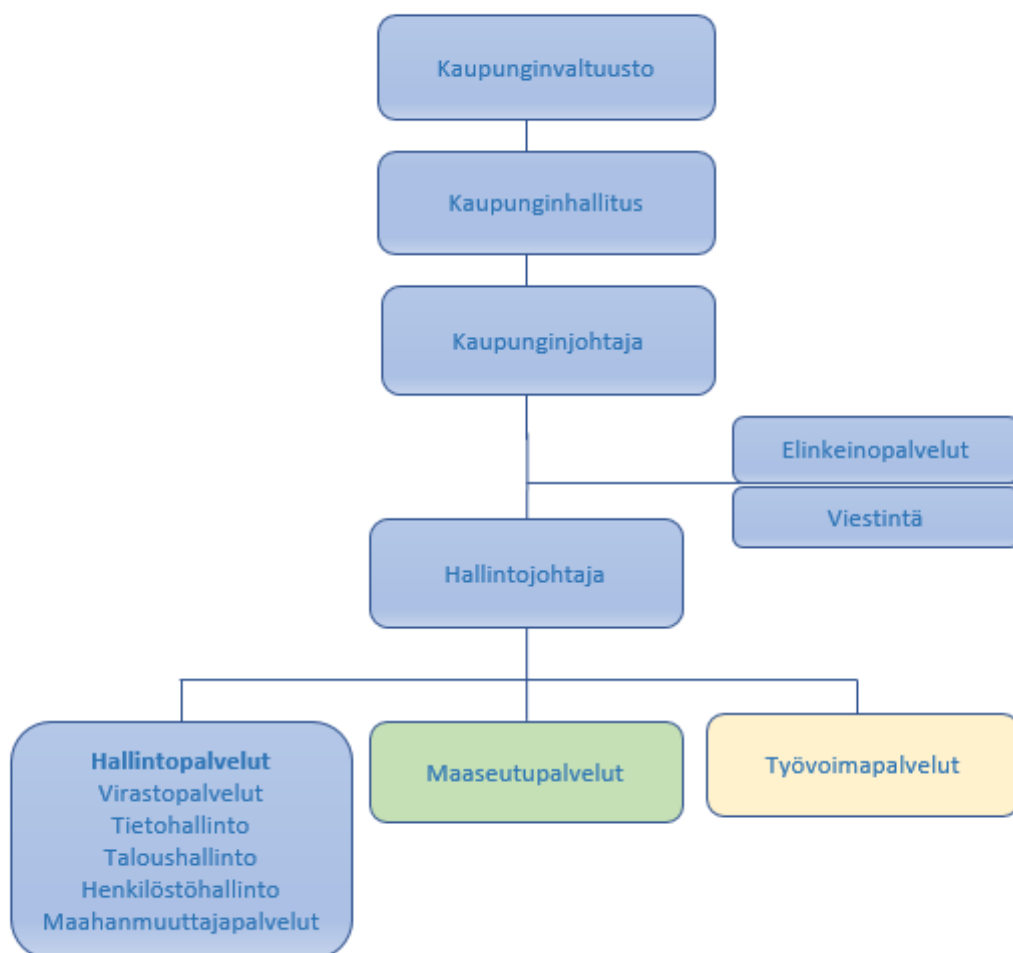
Kaupunginhallitus

Toiminnan kuvaus

Kaupunginhallituksen alaisuuteen kuuluu kolme valtuustoa sitovaa tulosaluetta:

- konsernijohto ja hallintopalvelut
- maaseutupalvelut ja
- työvoimapalvelut.

Alla olevassa kuvassa kaupunginhallituksen kokonaisuus. Konsernijohtoon ja hallintopalveluiden toiminnot ovat organisaatiokaaviossa pirstaloituneet moneen eri lokeroon. Alla olevassa kaaviossa kaikki paitsi maaseutupalvelut ja työvoimapalvelut kuuluvat konsernijohtoon ja hallintopalveluiden tulosalueelle.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	3 489	3 698	3 466	-6,3 %	-0,3 %	3 535	3 606
Toimintakulut	- 6 303	- 7 918	- 7 913	-0,1 %	12,8 %	- 8 095	- 8 281
Toimintakate/ jäämä	- 2 814	- 4 220	- 4 448	5,4 %	29,0 %	- 4 560	- 4 675
Poistot ja arvonalennukset	- 90	- 135	- 86	-36,1 %	-2,3 %	- 86	- 86
Tilikauden yli-/alijäämä	- 2 821	- 4 271	- 4 450	4,2 %	28,9 %	- 4 562	- 4 677
(1 000 €) ulkoiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	1 956	1 950	1 732	-11,2 %	-5,7 %	1 766	1 802
Toimintakulut	- 5 933	- 7 562	- 7 588	0,3 %	13,9 %	- 7 763	- 7 942
Toimintakate/ jäämä	- 3 978	- 5 612	- 5 856	4,3 %	23,6 %	- 5 997	- 6 141
(1 000 €) sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	1 534	1 748	1 734	-0,8 %	6,5 %	1 769	1 804
Toimintakulut	- 370	- 356	- 326	-8,5 %	-6,0 %	- 332	- 339
Toimintakate/ jäämä	1 164	1 392	1 408	1,2 %	10,5 %	1 437	1 465

Arvio olennaisista riskitekijöistä

1.3.2015 voimaan tulleiden Paimion sisäisen valvonnan perusteiden mukaan riskit jaotellaan neljään pääryhmään. Kaikkiin näihin ryhmiin voi kuulua sisäisiä tai ulkoisia riskejä. Riskienhallintaa toteutetaan talousarvion ja merkittävien päätösten valmistelun yhteydessä.

Strategiset		
Lyhytnäköinen ja tempoileva elinkeinotyö ja -politiikka.		Todennäköisyys 3 Vaikutus 3
Syyt:	Ei sitouduta pitkäjänteiseen yli vaalikausia kestävään kehitystyöhön, vaan haetaan "pikavoittoja" tai lyhytaikaisia ratkaisuja.	
Seuraukset:	Riskin toteutuessa kaupunki ei pysty ennakoimaan tai hallitsemaan omaa kehitystään, vaan joutuu jatkuvasti reagoimaan muiden toimijoiden ratkaisuihin.	
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Elinvoiman kehittämiseen liittyvien strategisten tavoitteiden huolellinen pragmaattinen määrittely ja toimijoiden sitouttaminen yhteisiin päämääriin yhdenmukaisilla toimintatavoilla.		Vastuuhenkilöt: Kaupunginhallitus Elinkeinotmk Paimion Kehitys Oy:n hallitus kokouksissaan Kaupunginjohtaja Elinkeinojohtaja Markkinointiryhmä Viestintäsuunnittelija
Työvoimapalveluiden järjestämislain ja työttömyysturvalainsäädännön muutokset		Todennäköisyys 3 Vaikutus 2
Syyt:	Työllisyyspalveluiden järjestämisvastuun laajentaminen koskemaan toimeentulotukea työttömyyden johdosta saavia henkilöitä.	
Seuraukset:	Työttömyysturvan rahoituksen kuntaosuuden kasvaminen hallitsemattomasti ja uuden asiakaskunnan aiheuttama kuormitus asiakaspalveluun. Kohderyhmälle ei ole työvoimapalveluissa tarjolla sopivia palveluita.	
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:		Vastuuhenkilöt:

			kaupunginjohtaja työvoimapalveluiden päällikkö	
Toiminnalliset				
Ammattitaitoisen henkilöstön riittävyys. Henkilöstön jaksaminen ja koulutetun työvoiman saaminen.			Todennäköisyys 3	Vaikutus 3
Syyt:	Ammattitaitoisen henkilökunnan riittävyys ja saatavuus sekä osaamisen turvaaminen ovat olennainen osa palveluiden ylläpitämistä. Henkilöstön vaihtuvuus on toiminnallinen riski osassa kaupungin työtehtävissä. Hyvinvointialueiden toiminnan aloittamisen jälkeen kaupungin vastuulle on jäänyt ennaltaehkäisevä toiminta, mikä lisää osan henkilökunnan työ määrää samalla kun suurin osa aiemmin tehtäviä hoitaneesta henkilökunnasta on siirtynyt hyvinvointialue Varhan palvelukseen. Lainsäädännön ym. muutokset lisäävät kuntien velvoitteita ja tehtävämäärää ja asettavat haasteen sekä osaamiselle että henkilöstöressurssien riittävyydelle. Osa työtehtävistä on talouden sopeuttamisen, henkilöstön saatavuuden haasteiden ym. syiden vuoksi liitetty joko pysyvästi tai tilapäisesti muihin tehtäviin, jolloin osaaminen keskittyy yhden tai vain harvojen työntekijöiden tehtäviin. Tämä voi aiheuttaa toiminnallisen riskin. Työmäärän lisääntyminen ja tehtävien keskittyminen voivat heikentää henkilöstön työssäjaksamista ja lisätä henkilöstön haitallista työkuormitusta ja sairaspotensiaaleja.			
Seuraukset:	.			
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:			Vastuuhenkilöt:	
Henkilöstön riittävyyttä arvioidaan talousarvion laadinnan yhteydessä sekä muuttuvien työtilanteiden ja tehtävän muutoksien yhteydessä. Osaamistarpeiden ennakointi ja täydennyskoulutuksen tarjoaminen. Huolehditaan että henkilökunta pääsee osallistumaan koulutussuunnitelman mukaisiin koulutuksiin jokaisella työpaikalla. Tasapuolisesta työnjaosta huolehtiminen. Koko henkilökunnan perehdyttäminen läpi työuran. Työn kuormittavuutta työhyvinvointia ja työkykyyn liittyviä riskejä seurataan ja arvioidaan yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Työnantaja käynnistää tarvittavia toimenpiteitä työhyvinvoinnin työilmapiiriin ja työkyvyn ylläpitämisen tukemiseksi. Henkilöstön palkitseminen hyvästä työsuorituksesta (kaupungin palkitsemisen ohje).			Toimialajohtajat Henkilöstöpäällikkö Työsuojelu Kaupunginjohtaja Esihenkilöt	
Kyky vastata ulkopuolelta syntyviin tarpeisiin ja kehityksen rytmiin riittäväillä resursseilla ja osaamisella.			Todennäköisyys 3	Vaikutus 3
Syyt:	Kaupungin elinkeino- ja elinvoimatyöskentelyn ydin on ulkopuolisten osallistaminen kaupungin tavoitteiden saavuttamiseksi. Parhaiten tämä toteutetaan siten, että ulkopuoliset tahot (yhtiöt, ry:t tai kunnalliset toimijat) ajavat omaa tavoitettaan, jonka onnistumme liittämään Paimion tavoitteen toteutumiseen. Riskinä on, että emme onnistu löytämään sopivia kumppaneita, koska ilman kumppaneita elinkeino/elinvoimaorganisaatiomme on liian ohut.			
Seuraukset:	.			
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:			Vastuuhenkilöt:	
Verkostotyöskentely kaiken toimintamme ytimenä. Osallistamisen korostaminen ja vastaavasti siiloutumisen välttäminen niin sisäisesti kuin ulkoisesti.			Elinkeinojohtaja	
Tietoteknisten järjestelmien toimimattomuus. Tietosuoja ja tietoturva-riski.			Todennäköisyys 3	Vaikutus 3

Syyt:	Kaupungin tuottamat palvelut ovat yhä riippuvaisempia ICT- laitteista, tietojärjestelmistä sekä niissä käsiteltävästä tiedosta. Laitteiden ja järjestelmien toimimattomuus aiheuttaa vakavan uhan kaupungin palveluiden tuotantokyvylle. Laiterikkojen ja inhimillisten erehdysten lisäksi julkinen sektori on enenemässä määrin ollut myös tahallisten vahingontekoyritysten kohteena. Edellä mainituista syistä riski alla mainituille skenaarioille on kasvanut:- - Tieto ei ole saatavissa silloin kun sen pitäisi olla. - Tieto on sellaisten henkilöiden saatavissa, jolla ei ole siihen oikeutta. - Tieto on korruptoitunutta tai väärää.
Seuraukset:	.

Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:

Laiterikkoutumisriskiä pienennetään tärkeitä järjestelmiä kahdentamalla sekä kriittisten palveluiden ylläpitoja ulkoistamalla. Inhimillisten erehdysten riskejä pienennetään koulutuksen avulla. Kuukausittain kokoontuva tietosuoja- / tietoturvaryhmä arvioi toteutuneiden uhkien syitä ja kehittää kokonaisvaltaisesti Paimion kaupungin tietosuojaa ja -turvaa. Tietoturvaan liittyvää dokumentaatiota täydennetään riskiperusteisesti niin että korkeimman riskin ohjeistus tehdään ensin.

Vastuuhenkilöt:

Tietosuoja- /tietoturvaryhmä
Johtoryhmä

Vahinkoriskit

Suuronnettomuudet, tulipalot ym. valmiuteen vaikuttavat tapahtumat.	Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
---	---------------------	---------------

Syyt: Normaalilojen häiriötilanteet aiheuttavat äkillisen palvelutarpeen kasvun, johon on reagoitava nopeasti.

Seuraukset: .

Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:

Ajantasainen varautumissuunnitelma
koulutus.

Vastuuhenkilöt:

Kaupunginjohtaja
Toimialajohtajat
Esihenkilöt

Työpaikkojen terveellisyys ja turvallisuus.

Todennäköisyys
2

Vaikutus
2

Syyt: Työtilojen ja työympäristön turvallisuus ja työergonomia

Seuraukset: .

Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:

Perehdytys turvallisiin ja ergonomisiin työtapoihin
Sisäilmaan liittyvät havainnot tuodaan esille. Kaupungin sisäilmatyöryhmä käsittelee sisäilma-asioita moniammatillisesti yhteistyössä työsuojelun työterveyshuollon ja kiinteistönhoidon kanssa (selvitykset ja ratkaisut).

Vastuuhenkilöt:

Sisäilmatyöryhmä
Työsuojelu
Toimialajohtajat
Esihenkilöt

Taloudelliset

Lainamäärän kasvu.	Todennäköisyys 4	Vaikutus 3
--------------------	---------------------	---------------

Syyt: Kaupungin velkamäärä on suuri. Menojen ollessa tuloja suuremmat ja investoitaessa, lainamäärä kasvaa edelleen. Mahdollisten rahamarkkinoiden häiriö- tai poikkeustilanteiden, esim. rahoituksen saatavuuden tai korkojen nousun, aiheuttamat ongelmat.

Seuraukset: .

Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:

Menojen karsinta
tulojen lisäys

Vastuuhenkilöt:

Kaupunginjohtaja
Hallintojohtaja

toiminnan tehostaminen omaisuuden realisointi. Lyhytaikaisen kuntatodistuslainan muuttaminen pitkäaikaiseksi korkosuojaukset vaihtuvakorkoisiin lainoihin.		
Pandemia.	Todennäköisyys 2	Vaikutus 1
Syyt: . Seuraukset: Pandemian vaikutukset sekä taloudellisia että toiminnallisia. Toiminnalliset (suorat) vaikutukset merkittävimpiä koulu- ja varhaiskasvatuksen palveluissa, taloudelliset vaikutukset suoria (lisäkustannukset) ja välillisiä (yritysten toimintaedellytykset, lomautukset, työttömyys -> verotulot)		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Käytännön järjestelyt tartuntavaaran minimoiseksi työyhteisössä ja reagointi tilanteen vaatiessa.		Vastuuhenkilöt: Kaupunginjohtaja Elinkeinojohtaja Työsuojelu Esihenkilöt
Taloudellisten toimintaedellytysten heikkeneminen.	Todennäköisyys 3	Vaikutus 3
Syyt: Riittämätön rahoitus haittaa kehitystyötä ja heikentää Paimion kaupungin statusta. Sisäisten ja ulkoisten yhteistyörakenteiden hiipuesssa elinvoimaa kehittävät toiminnot vähenevät. Seuraukset: .		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Riittävän budjettiosuuden varmistaminen ulkopuolinen hankerahoitus yhteistyökumppanuudet		Vastuuhenkilöt: Kaupunginhallitus Elinkeinotmk ja Paimion Kehitys Oy:n hallitus kokouksissaan Kaupunginjohtaja Elinkeinojohtaja

Riskin todennäköisyys:
 1 = erittäin epätodennäköinen
 2 = epätodennäköinen
 3 = todennäköinen
 4 = erittäin todennäköinen

Riskin vaikutus:
 1 = vähäinen
 2 = kohtalainen
 3 = vakava
 4 = erittäin vakava

Tulosalue

Vastuuhenkilö

Konsernijohto ja hallintopalvelut

vt. kaupunginjohtaja Nina-Mari Turpela / hallintojohtaja Jaana Hölsö

Toiminta-ajatus

Kaupunginhallitus on kunnallisen päätöksenteon keskeisin toimielin. Sen tehtävänä on johtaa kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja talouden hoidosta, valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta, kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta ja kaupungin omistajaohjauksesta.

Lisäksi kaupunginhallituksen lakisääteisenä tehtävänä on valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kaupunkia ja käyttää sen puhevaltaa, edustaa kaupunkia työnantajana ja vastata henkilöstöpolitiikasta sekä huolehtia sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Tarkemmin hallituksen toimi- ja päätösvalta määritellään valtuuston hyväksymässä hallintosäännössä.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Kaupunginhallituksen alaisuuteen kuuluu kolme valtuustoa sitovaa tehtäväaluetta: konsernijohto ja hallintopalvelut, maaseutupalvelut ja työllisyysdenhoito.

Konsernijohdon muodostavat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja. Konsernijohdon alaisuudessa on myös kaupungin elinvoimapalvelut ja viestintä. Hallintopalveluihin kuuluu: virastopalvelut, talous-, henkilöstö- ja tietohallinto. Kirjanpidon ja palkanlaskennan palvelut hankitaan Tilikunta Oy:stä, joka on Turun itäisten kuntien (Paimio, Kaarina, Lieto ja Sauvo) perustama yhtiö. Virastopalvelut vastaa mm. palvelupisteen ja puhelinvaihteen toiminnasta, valmistelee kaupunginhallituksen ja valtuuston päätettävät asiat sekä vastaa ja ohjeistaa kaupungin tiedonhallintaa ja arkistointia. Tietohallinto tuottaa tietotekniset palvelut Paimion kaupungille ja joillekin konserniyhteisöille.

Hyväksytyn kuntastrategian mukaisesti kaupunki panostaa elinvoimapalveluiden kehittämiseen, josta tarkemmin edempänä omassa kappaleessaan.

Kaupunkikonsernin ohjaus kuuluu kaupunginhallitukselle, siitä tarkemmin edempänä omassa kappaleessaan.

Resurssimuutokset

Vuoden 2026 talousarvio on henkilöstöresurssia supistava. Virastopalveluiden eläköitymis(t)en myötä työtehtäviä järjestellään uudelleen toimialan sisällä. Eläköityvien tilalle ei ole talousarviossa määrärahoja uuden työntekijän palkkaamiseen.

Talousarviossa virastopalveluiden vahvuus on 3,6htv/4 henkilöä (2025 4,95htv/6 henkilöä): tiedonhallinnan asiantuntija, hallintosihteeri ja palvelusihteeri sekä 60% hallintojohtajan työajasta. Taloushallinnon 1,4 htv vahvuus koostuu taloussuunnittelijasta ja 40% hallintojohtajan työajasta. Henkilöstöhallinnon (2htv) resurssissa on henkilöstöpäällikkö ja uutena henkilöstöasiantuntija. Tietohallinnon vahvuus on 5 htv: tietohallintopäällikkö, kolme ict-suunnittelijaa ja yksi ict-tukihenkilö.

Kaupunginjohtajan alaisuudessa työskentelee elinkeinojohtaja ja viestintäsuunnittelija.

Paimiolla ja Kaarinalla on 1.4.2023 alkaen yhteistoimintasopimus maahanmuuttajien kotoutumisen järjestämisestä. Sopimuksen perusteella Paimio ostaa Kaarinalta 80% maahanmuuttokoordinaattorin työajasta.

Toiminalliset tavoitteet

Henkilöstövoimavarat ovat riittävät ja oikein kohdistetut

Laadukkaan palvelutoiminnan keskeisin osatekijä on osaava ja hyvinvoiva henkilöstö. Henkilökunnan pitkäkestoiseen työhyvinvoinnin edistämiseen kiinnitetään huomiota eri osa-alueilla. Vaikuttavia kehityskeskusteluja käydään kerran vuodessa jokaisen työntekijän kanssa. Johtamisen edellytyksiä pyritään parantamaan yhteisillä koulutuksilla ja henkilöstöhallinnon tukipalvelulla.

Työterveyshuollon painopistettä pyritään siirtämään ennaltaehkäiseviin toimintoihin ja erityisesti pitkien sairauspoissaolojen määrää seurataan työterveyshuollon kuntoutusryhmässä. Työterveyshuollon kuntoutusryhmä muodostettiin 2018 ja siihen kuuluvat nimetty työterveyslääkäri, työterveyshoitaja ja henkilöstöpäällikkö. Työterveyshuollon palvelujen nykyinen sopimuskausi päättyy 31.3.2026. Työterveyshuollon palvelujen kilpailutuksen valmistelu on aloitettu.

Osana kaupungin työhyvinvointitoimintaa kaupungin henkilöstöllä on ollut uimahallin ja sen kuntosalin käyttöoikeus, mahdollisuus osallistua yhdelle Paimion opiston liikunnan kurssille sekä 100 euron käyttöoikeus liikunta- ja kulttuuriseteleihin. Vuoden 2024 kesällä otettiin käyttöön työsuhtepolkupyöräetu osana työntekijän palkkaa. Tämän hetkisen tiedon mukaan työsuhtepolkupyörien verovapaus poistuu 2026 vuoden alusta.

Vuoden 2026 talousarvio esitys sisältää varaukset henkilökunnan liikunta- ja kulttuuriseteleihin.

Paimion kaupungin prosessien kehittäminen

Kuntastrategian mukaisesti prosesseja pyritään digitalisoimaan. Uusien järjestelmien myötä toimintojen sähköistäminen on jatkunut mm. sähköisen arkiston ja luottamushenkilöportaalin käyttöönotolla. Uudistuksilla vastataan uusien säädösten, kuten esimerkiksi tiedonhallintalaki, vaatimuksiin. Kaupungille tulevien ostolaskujen ja lähtevien myyntilaskujen kohdalla verkkolaskujen osuutta pyritään nostamaan Valtiokonttorin asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Elinvoimaprojekti 2022-2026

Toiminnan kuvaus ja tavoitteet

Paimion kaupungin elinkeinotoimen tavoitteena on luoda hyvät edellytykset yritystoiminnalle ja vaikuttaa positiivisen yrittäjyysilmapiiriin ja veto- ja pitovoimaisen imagon säilymiseen ja kehittymiseen. Paimion kaupungin brändiä kehitetään määrätietoisesti pitkällä aikavälillä. Näihin tavoitteisiin päästään laadukkaalla ja aktiivisella yhteistyöllä yritysten ja yrittäjien kanssa, suunnitelmallisella ja oivaltavalla markkinoinnilla ja myös viestintään panostaen.

Työllisyysasteen korkea taso, veropohjan vahvistaminen ja yleisen hyvinvoinnin ja terveyden ylläpito ja parantaminen koko yhteisössä ovat keskeiset tavoitteet elinvoiman säilyttämiseksi.

Kaupunki panostaa elinkeinotoiminnan kehittämiseen uudella nelivuotisella elinkeino-ohjelmalla (08.2022 – 07.2026) palkkaamalla elinkeinojohtajan ja jatkamalla elinkeinotoimikunnan ja Paimion Kehitys Oy:n valmiuksien kehittämistä.

Kaupunki osallistuu ja jatkaa seudullista elinvoimayhteistyötä Business Turku Oy:n (Turun Seudun Kehitys Oy) kanssa, joka tuottaa monipuolisesti Turun seudun 11 kunnalle suunnattuja elinkeino- ja yrityspalveluja. Green Industry Park uutena osana Business Turun kokonaisuutta on kaupungille uusi mahdollisuus hyödyntää verkostoja erityisesti kiertotalouden kehittämisen osalta.

Nopea ja joustava toiminta ja päätöksenteko mm. kaavoituksessa, tonttimyynnissä, rakennus- ja ympäristölupa-asioissa on kilpailuvaltti, kun yritykset miettivät investointeja ja sijoittautumista kuntaan. Paimiota markkinoidaan sijoittumista pohtiville yrityksille tulevaisuuden kohteena, jossa yritys pääsee itse osallistumaan ekosysteemin rakentamiseen ja vaikuttamaan ympäristöönsä. Kiertotalous tulee olemaan jatkossa merkittävä osa Paimion identiteettiä.

Paimion kaupunki valmistelee strategiansa pohjalta elinvoimapolitiittisen ohjelman, joka tukee tavoitteiden saavuttamista. Elinvoimaohjelma rakennetaan seuraavien osa-alueiden ympärille:

- 1) Elinvoimapolitiikka ja sen resurssit, seudullinen kehittämis-yhteistyö ja yhteistyö yritysten ja yrittäjien kanssa
- 2) Kaupungin sidosryhmien ja toimielinten keskinäinen tiivis yhteistyö yhdessä tunnistettujen tavoitteiden eteen: elinkeinotoimi, elinkeinotoimikunta, Paimion Kehitys Oy, kaupungin markkinointiryhmä, yrittäjäyhdistys
- 3) Kaupungin päätöksenteon yritys- ja yrittäjämyönteisyys
- 4) Kaupungin markkinointi, viestintä, tiedottaminen ja osallistaminen
- 5) Kaupungin organisaation osaaminen ja palveluhenkisyys
- 6) Kiertotalous aitona osana Paimion kaupungin identiteettiä ja tulevaisuutta

Erityisesti huomioitava:

- 1) Paimion Parantolan ympärille kehittyvä turismi ja sen mukanaan tuomat mahdollisuudet alueen sisäisten markkinoiden kasvuun ja kehittymiseen. Parantolan alue tavoittelee 50 000 vuositteisen matkailijan kävijämäärää ja kehittää matkailuliiketoimintaa erityisesti majoitus- ja tapahtumapalveluiden osalta. Paimion kaupungille Parantola on merkittävä nähtävyys valtakunnallisesti ja globaalisti. Kaupungin tiivis yhteistyö Paimion Parantola -säätiön kanssa on tärkeä osa kilpailukykyämme.
- 2) Elinkeinoelämän ja elinvoiman kehitystyön keskiössä on kiertotalouden vakiinnuttaminen Paimioon. Paimion alueelle on sijoittunut ensimmäisiä kiertotalouden teollisen kokoluokan toimijoita. Paimio on jo nyt saavuttanut näkyvyyttä ja huomiota kiertotalouteen panostavana kaupunkina ja yhteisönä. Kiertotalouden jatkumoa ja vihreän siirtymän toteuttamista tuetaan suunnitelmallisella ja määrätietoisella toiminnalla keskittyen kaupunkilaisten ja paikallisten yritysten arjen konkretiaan.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Elinkeinotoiminnan tuloksellisuus					
Aktiivisten yritysten määrä	1 456	1 510	1 540	1 540	1 540
Sijoittuminen maakunnallisessa yrittäjäkyselyssä	3	1	1	1	1
Yritys- ja yrittäjätapahtumien määrä	20	28	30	30	30
Luovutettujen yritystonttien määrä	3	3	3	3	3
Tehokas tonttimarkkinointi					
Myytyjen omakotitonttien määrä	8	10	10	10	10
Vuokrattujen ok-tonttien määrä	12	25	25	25	25
Tietohallinnon toiminnan kehittäminen					
Tukipalvelun tuottaminen suunnitellulla SLA-tasolla (toteuma%)s)	94	84	86	88	90
Projektisalkun valmistuneet hankkeet (kpl)	5	15	15	15	15
Työhyvinvointitoimenpiteet ovat vaikuttavia					
Sairauspoissaolojen määrä pv / htv	15,4	14	14	14	14
Työterveyshuollon palvelun painopisteen siirtäminen ennaltaehkäiseviin palveluihin (Kela l korvausten %osuus)	44	40	40	40	40
Henkilöstökyselyt (0=ei, 1=kyllä)	0	1	0	1	0
Verkkolaskutuksen käyttöaste					
Verkkolaskujen osuus myyntilaskuista (%)	71	70	73	75	77
Verkkolaskujen osuus ostolaskuista (%)	93	95	96	97	98

Matkailutyö

Paimion matkailuneuvonnan työtehtävät on sisällytetty viestintäsuunnittelijan työnkuvaan. Matkailuneuvontapisteenä toimii kesäkuukausin Paimion Sähkömuseo, muulloin Paimion kaupungintalo. Matkailumarkkinointi tapahtuu kaksikielisen Visit Paimio -esitteen avulla sekä verkkosivuja ja somemarkkinointia hyödyntäen.

Paimion kaupunki on jäsenenä Aallon arkkitehtuuri- ja muotoiluperinnön matkailureitti ry:ssä. Yhdistyksen ylläpitämä matkailureitistikokonaisuus sai vuonna 2021 Euroopan neuvostoon kulttuureittisertifikaatin. Paimio on lisäksi jäsenenä Kuninkaantie ry:ssä, joka organisoii Kuninkaantie-matkailutien markkinointia ja yhteistyötä.

Viestintä

Kaupungin viestinnässä toimitaan voimassa olevan kaupunkistrategian mukaisesti. Poikkihallinnollinen viestintätyöryhmä suunnittelee ja koordinoi kaupungin viestintää ja tekee yhteistyötä myös kaupungin markkinointityöryhmän kanssa. Vuoden 2026 keskeinen tavoite on syksyllä 2024 hyväksyttyjen asiakirjojen, viestintäsuunnitelman ja -ohjeen jalkauttamiestyön

jatkaminen. Suunnitelmassa on huomioitu sekä ulkoinen että sisäinen viestintä. Vuoden 2026 tavoitteena on myös sosiaalisen median käytön ohjeistuksen päivittäminen. Viestinnän tavoitteena on positiivinen, aktiivinen, avoin ja asiakaslähtöinen viestintä.

Median kanssa tehdään aktiivista yhteistyötä. Paimion kaupunki tiedottaa -liite ilmestyy Kunnallislehden välissä viisi kertaa vuodessa. Ulkoisessa viestinnässä hyödynnetään ePressi-tiedotejakelupalvelua, johon liittyy myös seurantatyökaluja. Kaupunki ylläpitää eri sosiaalisen median kanavia, kuten Facebook, Instagram ja LinkedIn. Toimialoja kannustetaan viestimään ja sitä tuetaan koulutuksilla ja asiantuntija-avulla. Verkkosivuilla hyödynnetään Suomi.fi-palvelun PTV-integraatiota, jolloin tiedot kaupungin palveluista päivitetään vain yhteen paikkaan. Vuonna 2024 hankitun kuvapankkisovelluksen käyttöä tehostetaan ja laajennetaan yhteistyössä tietohallinnon kanssa.

Ystävyysskuntatoiminta

Kaupunginhallitus nimeää toimikaudekseen ystävyysskuntikunnan. Paimion kaupungilla on neljä ystävyysskuntaa: Ljungby Ruotsissa, Ås Norjassa, Pärnu Virossa ja Odenthal Saksassa. Lisäksi Paimiolla on Sovetskin, entisen Johanneksen, kunnan kanssa yhteistyösopimus. Tämä yhteistyö on kaupunginhallituksen 16.3.2022 päätöksen mukaisesti keskeytetty toistaiseksi, johtuen Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan. Talvella 2025 tehdyn valtuustoaloitteen mukaisesti ystävyysskuntamahdollisuuksien kartoittaminen Ukrainasta aloitetaan, mutta konkreettisen yhteistyön aloittaminen arvioidaan kun olosuhteet sen mahdollistavat.

Ystävyysskuntatoiminnan tarkoituksena on edistää kuntien välistä yhteistyötä (mm. kulttuurivaihtoa, kuntalaisryhmien yhteydenpitoa ja elinkeinoelämän yhteistyötä). Tapaamiset, nuorten leirikoulut ja muu nuorisotoiminta ovat keskeisellä sijalla ystävyysskuntatoimintaa edelleen kehitettäessä.

Ystävyysskuntatoiminta on vilkkainta Pärnun ja Odenthalin kanssa. Pohjoismaiden ystävyysskuntatoiminta on ollut useamman vuoden pysähdyksissä Paimiosta riippumattomista syistä.

Konserniohjaus

Tällä hetkellä (09.2025) tytäryhteisöasemassa konserniin kuuluvat

- Paimion Lämpöyhtiö Oy
- Paimion Vesihuolto Oy
- Paimion Yrityskiinteistöt Oy
- Paimion Kehitys Oy
- Portti työhönvalmennus Oy (ei toimintaa)
- Lyyli Tuomolan säätio

Hyvinvointialueuudistuksen jälkimaininkeina kuntien on arvioitava vuokaustointaansa kuntalain yhtiöittämisvelvoitteen näkökulmasta. Paimio on selvittänyt hyvinvointialueelle vuokrattujen kiinteistöjen (terveyskeskus ja paloasema) osalta yhtiöittämisvelvoitetta. Mahdollisessa yhtiöittämisessä tullaan hyödyntämään Portti työhönvalmennus Oy:tä, jonka yhtiöjärjestystä päivitetään vastaamaan uutta tarvetta.

Hallintosäännön 4 luku käsittelee konseniohjausta. Siinä todetaan:

§19 Kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja.

§20 konsernijohtoon tehtävistä ja toimivallan jaosta:

Kaupunginvaltuusto

- 1) määrittelee kaupungin tavoitteet ja sen mukaiset kaupungin omistajapolitiikan linjaukset
- 2) päättää kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista
- 3) hyväksyy konserniohjeen

Kaupunginhallitus

- 1) vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle,
- 2) vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoi konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan,
- 3) käsittelee puolivuositain yhtiöiden ja yhteisöjen raportit tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehityksestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä.
- 4) arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta
- 5) nimeää kaupungin ehdokkaat tytäryhteisöjen hallituksiin sekä
- 6) nimeää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.

Kaupunginjohtajan tehtävänä on toimia konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa yhtiöiden ja yhteisöjen hallintoon ja toimintaan. Kaupunginjohtaja seuraa ja arvioi yhtiöiden ja yhteisöjen tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä ja tekee niiden perusteella tarvittaessa esityksiä kaupunginhallitukselle sekä antaa kaupungin ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa.

Kaupungin konserniohjeet ovat vuodelta 2011 ja ne päivitetään tulevan talven aikana. Konserniohjeilla luodaan puitteet omistajaohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti. Konserniohjeiden etuna on yhteisöjen ohjauksen yhtenäistäminen, toiminnan läpinäkyvyyden lisääminen ja kaupungin yhteisöstä saaman tiedon laadun parantaminen ja tiedonkulun tehostaminen.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	2 916	2 683	2 497	-7,0 %	-7,2 %	2 547	2 598
Toimintakulut	- 5 024	- 4 710	- 4 791	1,7 %	-2,3 %	- 4 901	- 5 013
Toimintakate/ jäämä	- 2 108	- 2 026	- 2 294	13,2 %	4,4 %	- 2 354	- 2 415
Poistot ja arvonalennukset	- 90	- 135	- 86	-36,1 %	-2,3 %	- 86	- 86
Tilikauden yli-/alijäämä	- 2 115	- 2 077	- 2 296	10,6 %	4,3 %	- 2 356	- 2 417

(1 000 €) ulkoiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	1 398	935	763	-18,4 %	-22,7 %	778	794
Toimintakulut	- 4 774	- 4 496	- 4 582	1,9 %	-2,0 %	- 4 688	- 4 796
Toimintakate/ jäämä	- 3 377	- 3 561	- 3 819	7,3 %	6,6 %	- 3 910	- 4 002

(1 000 €) sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	1 519	1 748	1 734	-0,8 %	7,1 %	1 769	1 804
Toimintakulut	- 250	- 214	- 209	-2,2 %	-8,2 %	- 213	- 217
Toimintakate/ jäämä	1 269	1 535	1 525	-0,6 %	10,1 %	1 556	1 587

Tulosalue **Maaseutupalvelut**
Vastuhenkilö maaseutupäällikkö Elina Yrjövuori

Toiminta-ajatus

Maaseutuhallinto pyrkii huolehtimaan maaseudun elinolosuhteiden tasapuolisesta kehittämisestä ja säilyttämisestä Paimion, Kaarinan, Kemiönsaaren, Paraisten ja Sauvon kunnissa.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Maaseutuhallinnon tehtävänä on varmistaa EU-lainsäädännön vaatimusten toteutuminen sekä huolehtia maaseudun keskeisistä hallintotehtävistä. Näihin kuuluvat muun muassa maataloustukien hallinnointi, riista- ja petoeläinvahinkojen arviointi, eläinrekisterien ajantasaisuus sekä hukkakaurakatselmusten toteuttaminen.

Lisäksi maaseutuhallinto vastaa viljelijöiden VAP-varauksista. VAP-järjestelmä (Vapautettu Aseellisesta Palveluksesta) on osa Suomen huoltovarmuutta, ja sen tarkoituksena on turvata yhteiskunnan elintärkeät toiminnot – erityisesti alkutuotanto – poikkeusoloissa.

Maaseutupalvelut toimii kaupungin konsernijohtoon ja toimialojen johtosäännön mukaisesti paikallisena maaseutuelinkeinoviranomaisena. Sen tehtävänä on hoitaa valtion kunnalle määräämät maataloushallinnon viranomaistehtävät.

Maaseutupalveluissa työskentelee maaseutupäällikkö sekä kolme maaseutuasiantuntijaa.

Laki maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa edellyttää, että kunnat muodostavat laajempia alueellisia yhteistyöyksiköitä maataloushallinnon tehtävien hoitamiseksi tehokkaasti ja yhdenmukaisesti.

Vuodesta 2013 lähtien maaseutuhallinnon yhteistyöalueen ovat muodostaneet Kaarina, Kemiönsaari, Parainen, Paimio ja Sauvo. Allekirjoitetun sopimuksen mukaisesti Paimion kaupunki toimii alueen isäntäkuntana, ja siellä työskentelee maaseutupäällikkö.

Kemiönsaarella, Paraisilla ja Sauvolla toimii oma maaseutuneuvoja, ja jokaisessa kunnassa on oma toimipiste. Maaseutuhallinnon henkilöstöllä on pääsääntöisesti mahdollisuus etätööhön, ja asiakaspalvelua tarjotaan toimipisteissä ajanvarauksella.

Resurssimuutokset

Maaseutupalveluiden henkilöstö koostuu neljästä asiantuntijasta, ja toiminta on järjestetty tehokkaasti yhteistyössä Vehmaan yhteistoiminta-alueen kanssa. Työtehtävien vaihtaminen tai tarvittaessa palveluiden ostaminen yhteistyöalueelta mahdollistaa eriyttämistä vaativien tehtävien hoitamisen joustavasti kaikissa tilanteissa.

Vuoden 2023 ohjelmakauden uudistusten myötä ympäristökorvauksesta eriytettiin uusi tukimuoto – ekojärjestelmätuki. Sen tavoitteena on edistää ilmastoon ja ympäristön kannalta kestäviä maatalouskäytäntöjä. Ekojärjestelmätuki sisältää neljä toimenpidettä: talviaikainen kasvipeite, luonnonhoitonurmet, viherlannoitusnurmet ja monimuotoisuuskasvit. Erityisesti monimuotoisuuskasvit ovat herättäneet viljelijöiden suurta kiinnostusta.

Ympäristökorvauksen rakenteessa tapahtui merkittävä muutos, kun siirryttiin tilakohtaisiin ja lohko-kohtaisiin toimenpiteisiin. Uudistuksen myötä toimenpiteet painottuvat entistä enemmän ilmasto- ja

ympäristövaikutuksiin. Viljelijät ovat arvioineet tarkasti, mitkä toimenpiteet ovat heidän tilalleen hyödyllisimpiä ja realistisia toteuttaa. Myös valinnaiset toimenpiteet ovat herättäneet kiinnostusta, ja niiden käyttöönottoon on ryhdytty aktiivisesti

	Tilaluku			Ympäristötukiin sitoutuneet tilat					
	2023	2024	2025	2023 Ympäri %	2023 Eko %	2024 Ympäri %	2024 Eko %	2025 Ympäri %	2025 Eko%
Kaarina	66	64	62	77	94	76	97	79	98
Kemiönsaari	141	139	134	84	96	86	96	89	97
Paimio	122	119	111	90	37	90	98	91	100
Parainen	216	215	211	74	93	72	95	75	95
Sauvo	110	105	101	92	100	92	97	98	99
Yhteensä	655	642	619						

Maaseutupalveluiden maksuosuudet 2026:

	jakaja*	%-osuus	maksuosuus
Kaarina	62	10 %	25 384
Kemiönsaari	134	21,6 %	54 863
Paimio	111	17,9%	45 446
Parainen	211	34,1 %	86 388
Sauvo	101	16,3%	41 352
	619	100,0 %	253 432
*17.6.2025 tilojen lukumäärä			

Toiminnalliset tavoitteet

Tiedottamisen ja koulutuksen avulla pyritään varmistamaan, että viljelijät palauttavat kaikki tarvittavat hakemukset määräaikaan mennessä. Tavoitteena on saavuttaa sekä taloudellisesti että ympäristön kannalta kestävä lopputulos. Maatilojen lukumäärä on vähentynyt hieman vuosittain, ja kehityksen arvioidaan jatkuvan samansuuntaisena.

Vuonna 2023 käynnistynyt ohjelmakausi toi mukanaan merkittävän muutoksen hakemusmenettelyihin: kaikki tukihakemukset on toimitettava sähköisesti, eikä paperilomakkeita enää hyväksytä.

Hallinnolliset tehtävät hoidetaan annettujen määräaikojen puitteissa, ja viljelijöille suunnatut maksut pyritään suorittamaan mahdollisimman nopeasti.

Viljelijöille järjestetään koulutuksia sekä kunnittain että koko yhteistoiminta-alueen tasolla. Osa koulutuksista tallennetaan, ja niihin voi osallistua myös etäyhteyden kautta. Koulutukset toteutetaan erikseen suomen- ja ruotsinkielisinä, jotta ne palvelevat kaikkia alueen viljelijöitä.

Maaseutuneuvojen koulutuksissa huomioidaan henkilöstön yksilölliset tarpeet, ja osallistutaan aktiivisesti valtakunnallisiin koulutustapahtumiin. Suurin osa koulutuksista toteutetaan Teamsin välityksellä, mikä mahdollistaa koko henkilökunnan tavoittamisen kustannustehokkaasti ja joustavasti.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	197	208	208		2,7 %	212	216
Toimintakulut	- 239	- 269	- 259	-3,5 %	4,3 %	- 267	- 275
Toimintakate/ jäämä	- 41	- 61	- 51	-15,7 %	12,1 %	- 55	- 58
Poistot ja arvonalennukset							
Tilikauden yli-/alijäämä	- 41	- 61	- 51	-15,7 %	12,1 %	- 55	- 58

(1 000 €) ulkoiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	197	208	208		2,7 %	212	216
Toimintakulut	- 223	- 254	- 241	-5,0 %	4,1 %	- 249	- 256
Toimintakate/ jäämä	- 26	- 46	- 33	-27,7 %	14,5 %	- 36	- 40

(1 000 €) sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot							
Toimintakulut	- 15	- 15	- 18	22,6 %	7,9 %	- 18	- 19
Toimintakate/ jäämä	- 15	- 15	- 18	22,6 %	7,9 %	- 18	- 19

Tulosalue

Vastuuhenkilö

Työvoimapalvelut

työvoimapalveluiden päällikkö Johannes Joutsenlahti

Toiminta-ajatus

Työllisyydenhoidon tavoitteena on ylläpitää Paimion kaupungin hyvää työllisyydenkehitystä ja turvata laadukkaat palvelut sekä työnhakija-asiakkaille että työnantaja-asiakkaille.

Työllisyydenhoidossa tapahtui Suomessa historiallinen muutos. Te-toimistot lopettivat toimintansa vuoden 2024 lopussa ja te-palvelut siirrettiin kuntien järjestämisvastuulle. Varsinais-Suomeen muodostui kaksi työllisyysaluetta, joista Turun työllisyysalue on Suomen suurin kuntien lukumäärällä mitattuna ja siihen Paimiokin kuuluu.

Turun työllisyysalueella palvelut tuotetaan vastuukuntamallilla ja lähipalveluita delegoidaan alueille. Paimioon perustettiin aluetoimisto, josta palvelut tuotetaan myös Sauvon kunnan asiakkaille.

Tämä työvoimaviranomaisen tehtävä on kunnille aivan uusi ja valtio on sitoutunut rahoittamaan tehtävän hoidosta aiheutuvat kulut kunnille täysimääräisesti. Nyt jo voidaan todeta, että tämä rahoitus ei ollut lähellekään riittävä.

Tehtäväalueen tavoitteena on aktiivisen työllisyyden hoidon keinoin parantaa työnhakijoiden työllistymismahdollisuuksia ja lisätä työttömien yhteiskunnallista osallistumista. Toimenpiteiden onnistumisella on merkittävä vaikutus asiakkaiden syrjäytymisen ehkäisyssä ja työllisyysasteen positiivisessa kehittämisessä. Paimio on ollut mukana kahdessa työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa, ensin vuosina 2017- 2018 ja toisessa vuosina 2021 - 2024.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Vastuualue jakaantuu seuraaviin osa-alueisiin: Paimion aluetoimipiste, työllistymistä edistävät palvelut, työttömyysturvan rahoitus ja Toimintakeskus Apila.

Aluetoimipiste

Ensimmäisen vuoden tavoitteena oli ottaa uusi tehtävä haltuun ja tuottaa palvelut kuten lainsäädäntö edellyttää sekä laadukkaasti ja asiakaslähtöisyyttä voimakkaasti korostaen. Tehtävien resursointi ja haasteiden arviointi oli vaikeaa, koska kunnilla ei ollut tehtävästä aiempaa kokemusta. Kahdessa kuntakokeilussa mukana oleminen oli Paimion kannalta oleellisen tärkeää, mutta uudistuksen myötä tehtävä laajenee merkittävästi ja työt moninkertaistuvat kokeiluihin verrattuna. On syytä korostaa, että uusi tehtävä on lakisääteinen ja kokonaisuus vaikeasti hallittava.

Palvelun painopiste pidetään edelleen henkilökohtaisen palvelun tarjoamisessa. Työn etsintä, työn tarjoaminen, koulutuspolulle ohjaaminen ja urasuunnittelu pysyvät palvelun keskiössä. Yrityspalvelujen osalta tavoitteena on toimivien yritysyhteysien ylläpitäminen ja uusien luominen sekä avoimien paikkojen nopea täytyminen.

Te-palveluiden tuottamisessa siirryttiin vuonna 2022 toteuttamaan Pohjoismaista työvoimapalvelumallia, joka oli iso muutos asiakkaiden sekä viranomaisen näkökulmasta. Asiakkaille tarjottaviin palveluihin tuli tarkasti määritelty ja aikataulutettu palvelumalli. Uusi palvelumalli asettaa paljon vaatimuksia henkilökunnan osaamiselle ja määrälle.

Paimio ja Sauvo tekivät keskinäisen sopimuksen lähipalveluiden tuottamisesta ja ovat lisäksi tehneet Turun kanssa niin sanotun 54-sopimuksen, jolla vastuukunta delegoi toimivaltaa Paimion kaupungin viranhaltijoille.

Työttömyysturvan rahoitus

Työttömyysturvan rahoitusmekanismi muuttui uudistuksen myötä aivan keskeisellä tavalla. Vuoden 2025 alusta alkaen kunnat osallistuvat kaikkien työttömyysturvaa saavien henkilöiden työttömyysturvakuluihin 100 maksupäivän jälkeen. Maksut nousevat portaittain ja ovat 700 päivän jälkeen korkeimmillaan, eli kunnat maksavat 50 % asiakkaan saamasta työttömyysturvasta. Kuntien rahoitusvelvollisuus koskee aiempaan poiketen myös peruspäivärahalla ja ansiopäivärahalla olevia.

Muutos tulee olemaan iso ja kallis. Vielä vuonna 2024 kunnat välttyivät työmarkkinatuen kuntaosuuden maksusta, jos asiakas osallistui työttömyysaikana johonkin aktivoivaan toimenpiteeseen.

Syyskuun 2024 alusta alkaen myös työssäoloehdon määräytymisperusteet muuttuivat. Työssäoloehdon täyttymiseen vaaditaan 12 kuukauden ansiotyö (aiemmin 6 kk) ja työssäoloehtoon laskettavat kuukaudet eivät määräydy enää tehdyn työajan perusteella, vaan ovat muuttuneet europerusteisiksi. Lisäksi vielä palkkatuetun työn laskentasäännöt työssäoloehtoon muuttuivat erittäin huonoiksi. Pelkkä palkkatuettu työ ei kerrytä työssäoloehtoaa kuin joillakin erityisryhmillä ja heilläkin kertyminen alkaa vasta 10 kuukauden työjakson jälkeen ja kertymään hyväksytään vain 75 % täysistä työssäoloehdon täyttävistä kuukausista.

Paimion työttömyysturvan rahoitusosuus näyttää yhdeksänkertaistuvan vuoteen 2023 verrattuna. Tämä aiheuttaa paljon päänsäryä kuntatalouteen kautta Suomen. Käytännössä ainoa mahdollinen keino välttää näitä työttömyysturvan rahoitusmaksuista, on saada asiakas nopeasti työllistymään avoimille työmarkkinoille.

Uudistuksen valmistelussa tätä rahoitusmekanismia markkinoitiin ja kutsuttiin kannustavaksi rahoitusmalliksi. Rahoitus luvattiin siirtymävaiheessa kunnille täysimääräisesti ja se nimettiin kuntakompensaatioksi, joka lisättiin kuntien valtionosuuksiin. Kun uutta aikaa on eletty hieman yli puoli vuotta, on helppo todeta, että kuntakompensaatio oli täysin alimitoitettu.

Paimion työmarkkinatukimaksujen kuntaosuudet ovat olleet useiden vuosien ajan maakunnan selvästi pienimmät, kun maksut on suhteutettu kuntien asukasluukuun. Voi olla aiheutta olettaa, että emme ainakaan ensimmäisinä toimintavuosina tule pääsemään yhtä hyvin tuloksiin uuden rahoitusmallin kanssa.

Toimintakeskus Apila

Kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen koki ison muutoksen vuonna 2023. Kunnat eivät voineet enää järjestää eivätkä tuottaa kuntouttavaa työtoimintaa. Tähän sisältyi suuri riski aktivointiasteiden putoamisesta sekä Kelan laskuttamien työmarkkinatukimaksujen kuntaosuuksien kohoamisesta. Se riski toteutui vuonna 2024, jolloin Varha lopetti kuntouttavan työtoiminnan tarjoamisen Paimion ja Sauvon asukkaille.

Paimion kaupunki jatkaa Toimintakeskus Apilan ylläpitoa ja valmistautuu kuntouttavan työtoiminnan palauttamiseen kuntien järjestämisvastuulle sekä uuden matalan kynnyksen työllistymistä tukevan palvelun käynnistämiseen.

Jatkossa Apilan tarjoamat palvelut sijoittuvat entistä enemmän välityömarkkinaan. On tärkeää saada niille asukkaille, joiden kyvyt eivät suoraan riitä avoimille markkinoille, palvelu, joka ylläpitää toimintakykyä ja tarjoaa mahdollisuuden oman osaamisen testaamiseen. Toiminnan sisällön on ol-

tava sellainen, että se parantaa asiakkaan elämänhallintaa ja tarjoaa jatkossa edellytyksiä työllistystä avoimille markkinoille. Toiminnan suunnittelu rakentuu aina asiakkaan yksilöllisten tarpeiden pohjalta ja sen vuoksi tarjottavien työmahdollisuuksien valikoiman on oltava laaja.

Yleistä

Työllisyydenhoidon vastuualue on kokenut ison muutoksen vuonna 2025. Tulevat vuodet ovat myös haasteellisia siihen asti että palvelut on saatu hiottua kustannustehokkaiksi ja kaikki toimenpiteet ovat työllistymisen kannalta näkyvästi vaikuttavia. Rahoituksen riittävyys on yksi keskeinen huolenaihe tulevina vuosina. Suurin huoli on kuitenkin koko Suomea riivaava heikko talouskehitys, jolle kuntatasolla on mahdotonta tehdä oikeastaan mitään. Työmarkkinoiden surkea kehitys tietää kunnille lisääntyviä kustannuksia.

Paimio on menestynyt työllisyydenhoidossa useiden vuosien ajan, kaikilla mittareilla ja kaikissa vertailuissa. Tapahtuneet muutokset ovat kuitenkin poikkeuksellisen suuria ja vaikutukset ennalta arvaamattomia. Paimion vahvuuksiksi voidaan tulevinakin vuosina lukea hyvät toimintaresurssit ja vahva osaaminen. Kuntajohdon ymmärrys elinvoiman ja työllisyyden merkityksestä kunnan menestykselle on kuitenkin vahva tuki ja hyvä lähtökohta onnistumiselle.

Paimion työttömyysaste oli heinäkuussa 2025 7,6 % (2024 6,3 %, 2023 5,1 %).

Resurssimuutokset

Ei resurssimuutoksia.

Olennaiset toiminnalliset riskit

Uuden viranomaistehtävän haltuunotossa olisi voinut ilmetä aluksi hankaluuksia, mutta näitä ei havaittu. On syytä olettaa, että jatkossakaan ei ilmene ongelmia.

Jatkuvan kouluttautumisen ja uudelleen kouluttautumisen merkitys korostuu tämän päivän työmarkkinoilla. Kannustimien luominen työhön ja koulutukseen hakeutumiseen on tärkeää, jotta yhteiskuntaan ei muodostu pysyviä rakenteita työttömien ja työssä käyvien välille. Erityistä huomiota on kiinnitettävä työttömyysjaksojen lyhentämiseen, nuorille tarjottaviin palveluihin ja sukupolvet ylittävän työttömyyden ehkäisyyn.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Työvoiman palvelukeskus pienentää työttömyysprosenttia (työttömyysaste-% vuoden viimeinen neljännes)	6,23	5	5	5	5
Työttömyysturvan kuntaosuus, maksu per asukas. Vuosittainen maksuosuus alle 50 euroa asukasta kohden	170 101	47	46	45	45

Vuoden 2024 työmarkkinatuen kuntaosuuden summa on euroina. Asukasta kohden laskettuna luku on 15€/as, jolloin se on vertailukelpoinen vuosien 2025-2028 työttömyysturvan kuntaosuuteen.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	375	807	761	-5,7 %	51,4 %	776	792
Toimintakulut	- 1 040	- 2 940	- 2 863	-2,6 %	87,6 %	- 2 928	- 2 994
Toimintakate/ jäämä	- 665	- 2 133	- 2 102	-1,4 %	108,1 %	- 2 151	- 2 202
Poistot ja arvonalennukset							
Tilikauden yli-/alijäämä	- 665	- 2 133	- 2 102	-1,4 %	108,1 %	- 2 151	- 2 202

(1 000 €) ulkoiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	360	807	761	-5,7 %	55,5 %	776	792
Toimintakulut	- 936	- 2 812	- 2 764	-1,7 %	97,7 %	- 2 827	- 2 891
Toimintakate/ jäämä	- 575	- 2 005	- 2 003	-0,1 %	124,1 %	- 2 050	- 2 099

(1 000 €) sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	15				-50,0 %		
Toimintakulut	- 104	- 128	- 99	-22,5 %	-2,6 %	- 101	- 103
Toimintakate/ jäämä	- 90	- 128	- 99	-22,5 %	5,2 %	- 101	- 103

Koulutuslautakunta

Toiminnan kuvaus

Koulutuslautakunta on sekä henkilöstömäärältään että talouden kannalta kaupungin suurin lautakunta. Valtuustoon nähden sitovia tulosalueita on neljä: hallinto, varhaiskasvatus, perusopetus sekä toisen asteen koulutus. Koulutuslautakunta vastaa yleissivistävien kasvatus-, opetus- ja koulutuspalveluiden järjestämisestä. Lautakunnan vastuualueeseen kuuluvat keskeiset palvelut ovat varhaiskasvatuspalvelut, esi- ja perusopetus, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta sekä toisen asteen koulutus (Paimion lukio).

Paimion kaupunki järjestää esiopetuksen varhaiskasvatuksen yhteydessä, joten talousarviossa esiopetus sisältyy varhaiskasvatuksen tulosalueeseen. Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta sisältyy talousarviossa perusopetukseen. Lisäksi lautakunnan vastuualueelle kuuluvat sivistyspalvelujen yhteiset hallinto- ja tukipalvelut. Hallinnon henkilöstö tukee sivistystoimialan molempien lautakuntien (koulutuslautakunta sekä hyvinvointilautakunta) toimintaa. Myös hyvinvointilautakunnan käyttömenot sisältyvät koulutuslautakunnan tulosalueen määrärahoihin.

Koulutuslautakunnan vastuulle kuuluvien tehtävien tulorahoitus perustuu pääasiassa valtionvarainministeriön hallinnoimiin peruspalvelujen valtionosuuteen ja vieraskuntalaisten opetuksen järjestämiseen liittyviin esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvauksiin sekä opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimaan opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuteen (mm. lukiokoulutuksen, aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä vammaisopetuksen rahoitus). Näistä vain kotikuntakorvaukset näkyvät koulutuslautakunnan käyttötalouden määrärahoissa. Muut valtionosuustulot sisältyvät kaupungin saamiin valtionosuuksiin.

Tavanomaisen budjettirahoituksen rinnalla koulutuslautakunnan vastuualueeseen voi liittyä myös erillisrahoitettua hanketoimintaa. Valtion rahoitus kuntien sivistystoimelle tulee osittain erilaisten kohdennettujen hankerahoitusten kautta, mutta näiden hankerahoitusten määrä on viime vuosina vähentynyt. Erikseen haettavien valtionavustusten määrärahat kohdentuvat tiettyihin toimintoihin ja kohdennettujen hankerahojen käytöstä on raportoitava sen sijaan, että rahoitus tulisi yleiskatteellisenä valtionosuutena, jonka käytöstä kunnat voivat päättää vapaasti. Paimio on hakenut hankerahoituksia aktiivisesti, ja osa kehittämishankkeista on ollut usean koulutuksenjärjestäjän yhteisiä verkostohankkeita, joissa Paimio on mukana yhtenä toteuttajana pienellä omarahoitusosuudella.

Erillisrahoitettujen hankkeiden toteutus menee usein vähintään kahdelle tilikaudelle. Hankkeet budjetoidaan talousarvioon niin, että vaaditut omarahoitusosuudet ovat talousarviossa määrävarauksina, ja ne tulevat hankkeen toteutuksen viimeiselle tilikaudelle.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	1 584	1 482	1 536	3,7 %	-1,5 %	1 567	1 598
Toimintakulut	- 27 822	- 28 781	- 29 154	1,3 %	2,4 %	- 29 975	- 30 837
Toimintakate/ jäämä	- 26 238	- 27 299	- 27 618	1,2 %	2,6 %	- 28 408	- 29 239
Poistot ja arvonalennukset	- 126	- 175	- 121	-30,6 %	-1,9 %	- 121	- 121
Tilikauden yli-/alijäämä	- 26 365	- 27 474	- 27 739	1,0 %	2,6 %	- 28 529	- 29 360
(1 000 €) ulkoiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	1 584	1 482	1 536	3,7 %	-1,5 %	1 567	1 598
Toimintakulut	- 24 223	- 25 075	- 24 842	-0,9 %	1,3 %	- 25 577	- 26 351
Toimintakate/ jäämä	- 22 640	- 23 593	- 23 306	-1,2 %	1,5 %	- 24 010	- 24 753

(1 000 €) sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot							
Toimintakulut	- 3 598	- 3 706	- 4 312	16,3 %	9,9 %	- 4 398	- 4 486
Toimintakate/ jäämä	- 3 598	- 3 706	- 4 312	16,3 %	9,9 %	- 4 398	- 4 486

Arvio olennaisista riskitekijöistä

1.3.2015 voimaan tulneiden Paimion sisäisen valvonnan perusteiden mukaan riskit jaotellaan neljään pääryhmään, jotka ovat strategiset, taloudelliset, toiminnalliset sekä vahinkoriskit. Kaikkiin näihin ryhmiin voi kuulua sisäisiä tai ulkoisia riskejä. Riskienhallintaa toteutetaan talousarvion ja merkittävien päätösten valmistelun yhteydessä.

Strategiset			
Lukion houkuttelevuuden turvaaminen		Todennäköisyys 2	Vaikutus 1
Syyt:	Lukiossa taloudelliset leikkaukset resursseihin voivat vaikuttaa nuorten haluun hakeutua omaan lähilukioon, koska toisen asteen opinnoissa säilyy jatkossakin vapaa hakeutumisoikeus haluamaansa oppilaitokseen. Toisen asteen koulutuksen maksuttomuus koskee myös matkoja kodin ja lukion välillä, kun matkaa on yli 7 km.		
Seuraukset:	Opiskelijamäärän väheneminen vaikuttaa suoraan kaupungin saamaan lukiokoulutuksen valtionrahoitukseen.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:		Vastuuhenkilöt:	
Lukiotoiminnan uudistaminen markkinointi ja näkyvyyden lisääminen houkuttavan kurssitarjonnan ylläpito ja riittävä oppimisen tuki myös tukea tarvitseville lukiolaisille.		lukion rehtori	
Varhaiskasvatuksen yksityistämisen laajuus. Palveluiden kysynnän ennakoinnattomuus.		Todennäköisyys 2	Vaikutus 1
Syyt:	Asiakkaiden palvelutarpeet muuttuvat varhaiskasvatuksessa ja muutokset varhaiskasvatuksen palvelutarjonnassa		
Seuraukset:	Yksityisen varhaiskasvatuksen toiminnan jatkuvuus; riskinä, ettei kaikille palveluntuottajille ole asiakkaita tarpeeksi (palvelusetelin myöntämisen ehdot tiukentuneet, laatuvaatimukset toiminnalta entistä suuremmat), yritysvaikutukset ja niiden vaikutukset tulevaan yksityisen varhaiskasvatuksen kapasiteettiin.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:		Vastuuhenkilöt:	
Ennakointi ja henkilöstön koulutus.		varhaiskasvatusjohtaja	
Toimiva yhteistyö eri toimijoiden kanssa.			
Toiminnalliset			
Hallinnon ja esimiestyön organisaation rakenteet		Todennäköisyys 3	Vaikutus 3
Syyt:	Koulutuslautakunnan hallinnossa organisaation ohuus sekä isot vastuut sekä sivistysjohtajalla että varhaiskasvatusjohtajalla, koulunjohtaja-rehtorien tehtävänkuvat sekä em. johtavien esimiesten työ määrä saattavat lisätä työn kuormittavuutta liiaksi, heikentää työssä jaksamista, pitkittää päätöksentekoa ja käsittelyaikoja sekä heikentää toiminnan suunnittelua ja johtamista.		
Seuraukset:	Työuupumus, keskeisten ja olennaisien työtehtävien jääminen hoitamatta, kun sijaistamisen resurssit ovat vähäiset; sijaisten uupuminen hoitaessaan myös poissaolevan tehtäviä.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:		Vastuuhenkilöt:	

Organisaattiorakenteen toimivuutta ja tehtäväkuvia arvioitava ja kehitettävä organisaatiota suuntaan jossa johtamiselle ja kehittämistyölle jäisi riittävästi aikaa. Määräaikaiset liisäykset organisaatiossa vuoden 2025 alusta lukuvuoden 2025-26 loppuun jotta lakisääteisten uudistusten täytäntöönpano turvataan. Varhaiskasvatuksessa johtamisen rakenteita kehitetään eteenpäin. Tehdyt muutokset vuonna 2024		sivistysjohtaja varhaiskasvatusjohtaja koulutuslautakunta	
Henkilöstön jaksaminen ja koulutetun työvoiman saaminen		Todennäköisyys 3	Vaikutus 4
Syyt:	Ammattitaitoisen henkilökunnan riittävyys ja saatavuus sekä osaamisen turvaaminen ovat olennainen osa palveluiden ylläpitämistä. Erityinen haaste on ollut varhaiskasvatuksessa, jossa muita tehtäväalueita enemmän myös henkilöstön vaihtuvuutta.		
Seuraukset:	Pitkittyneet ja ennakoimattomat poissaolot sekä mm. kelpoisten hakijoiden puuttuessa epäpätevän henkilöstön rekrytoinnista johtuvat määräaikaiset palvelussuhteet ja sisäiset järjestelyt kuormittavat työyhteisöjen hyvinvointia.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:		Vastuuhenkilöt:	
Kaikki avoinna olevat virat/toimet pyritään täyttämään toistaiseksi voimassa olevina. Palkkausjärjestelmää ja -tasoa arvioitava varhaiskasvatuksessa. Esihenkilöiden lähijohtamistyöhön panostaminen – hyvä ihmiset yksilöinä kohtaava henkilöstöjohtaminen; sairauspoissaoloja seurataan säännöllisesti Säännölliset kehityskeskustelut; aktiivinen yhteistyö työterveyshuollon kanssa.		päiväkodinjohtajat rehtorit sivistysjohtaja varhaiskasvatusjohtaja	
Palveluissa ei ole riittävästi vaihtoehtoja eikä osa-aikaisessa erityisopetuksessa erityisopettajaresursseja vähentämään tarvetta erityisluokille.		Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
Syyt:	Tukea tarvitsevien lasten suhteellinen määrä on kasvussa. Opetustoimintaa tulee resursoida ja toteuttaa niin, että välttyttäisiin oppilaiden sijoittelulta ja kuljettamiselta kaupungin ulkopuolella oleviin kouluihin. 1. vuosiluokalla oppimisen tuen kehittämissuunnitelmaa toteutetaan jo lukuvuodesta 23-24, mutta resursseja tarvitaan lisää myös tulevana lukuvuotena em. suunnitelman mukaisesti, jotta opetuksen järjestämisen muutos ja riittävä tuki toteutuu ylemmilläkin vuosiluokilla ja opetuksen järjestämisen tapa on looginen jatkumo.		
Seuraukset:	Opetuksen järjestämisessä oppilaat eivät saa heille subjektiivisena oikeutena kuuluvaa lakisääteistä oppimisen tukea riittävästi omassa lähikoulussaan. Oppilaiden kuljettaminen eri kouluihin lisää kustannuksia ja on inhimillisestä näkökulmasta väärin vain siksi, että lapsi tarvitsee oppimiseensa enemmän tukea.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:		Vastuuhenkilöt:	
Oman toiminnan riittävät resurssit erityisopetuksen koordinoitiin ja konsultaatioon resurssien uudenlainen käyttö (mm. yhteisopettajuus samanaikaisopettajuus lisäys osa-aikaiseen erityisopetukseen uudenlaiset opetusryhmäjärjestelyt) ja oppimisen tuen kehittämissuunnitelman mukaiset toimenpiteet 2022-26. Perusopetuslain uudistuksen mukainen siirtymävuoden hallinnollinen työ ja prosessien kehittäminen 2025-2026 aikana.		sivistysjohtaja rehtorit koordinoiva erityisopettaja	
Pandemia		Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
Syyt:	Kasvatus- ja opetuspalvelut perustuvat ihmisten väliseen toimintaan ja vuorovaikutukseen. Pandemia voi rajoittaa ja jopa estää tämän. Pandemia voi aiheuttaa myös henkilöstön jäämistä normaalia herkemmin pois töistä (esim. oireileva lapsi jää kotiin, huoltaja ei pääse töihin). Pandemian aikana työskentely lähikontaktissa lasten ja nuorten kanssa voi aiheuttaa henkistä kuormitusta ja huolta omasta terveydestä.		
Seuraukset:	Varhaiskasvatusta ei pystytäkään järjestämään tarvittavassa laajuudessa, yksiköitä voidaan joutua sulkemaan ja toimintaa keskittämään, henkilöstön poissaoloista johtuen opetusryhmien koot ovat ylisuuria ja varhaiskasvatuksessa osa lapsista jää toiminnan ulkopuolelle.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:		Vastuuhenkilöt:	

Henkilöstö valmiuden ylläpito siitä että etätyöhön voidaan tarvittaessa siirtyä nopeasti. Uuden henkilöstön perehdytys myös etätyöskentelyyn. Käytännön järjestelyt joilla minimoidaan tartuntavaaraa.		sivistysjohtaja varhaiskasvatusjohtaja rehtorit päiväkodinjohtajat	
Vahinkoriskit			
Suuronnettomuudet, luonnonilmiöt ja infrakatkot		Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
Syyt:	Kaikissa toimintaympäristöissä tarvitaan sähköä ja lähes kaikissa myös tietoverkkoa ja toimivia tietoliikennetyhteyksiä. Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen järjestäminen on lakisääteistä myös poikkeusoloissa. Tulipalot, sähkökatkot, yms. haittaavat kohtuuttomasti toimintaa (mm. ylioppilaskirjoitukset kokonaan sähköisesti, keskeisten tietojärjestelmien (mm. Wilma) toimivuus)		
Seuraukset:	Kaupungin tehtävänä on pyrkiä turvaamaan keskeisten ydinpalveluiden jatkuvuus myös poikkeusoloissa. Toiminta ilman sähköä on mahdollista lyhytaikaisesti. Tietoliikennetyhteyksien puuttuminen hankaloittaa työtä merkittävästi ja asioiden kirjaaminen sähköiseen järjestelmään jää odottamaan olosuhteiden palautumista normaaliksi.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:		Vastuuhenkilöt:	
Toimialan ajantasaisen varautumissuunnitelman laadinta vuoden 2026 aikana. Yhteistyö eri toimialojen kesken.		sivistysjohtaja varhaiskasvatusjohtaja rehtorit päiväkodinjohtajat johtoryhmä	
Työtilat eivät ole turvalliset		Todennäköisyys 2	Vaikutus 1
Syyt:	Kasvatus- ja opetuspalveluiden järjestäminen tapahtuu monissa eri kiinteistöissä ja rakennuksissa, joiden ikä ja kunto ovat vaihtelevia. Osassa toimipaikoista rakennus on alunperin tehty muuhun käyttötarkoitukseen. Peruskorjauksia on tehty ja uudisrakentamistakin toteutetaan, mutta edelleen on varauduttava siihen, että kiinteistöjen ikääntyessä niissä voi ilmetä ongelmia, joiden vuoksi työtilat eivät ole turvalliset.		
Seuraukset:	Työtilojen järjestelyistä aiheutuu riskitilanteita. Sisäilmaan vaikuttavista tekijöistä aiheutuu terveyshaittoja. Toimintojen siirto sisäilmaongelmien vuoksi väistötiloihin, joita ei välttämättä löydy nopeasti.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:		Vastuuhenkilöt:	
Havaitut puutteet/ongelmat tuodaan esille ne selvitetään ja selvityksen perusteella tehdään ratkaisut. Kiinteistöjen kuntoon kiinnitetään huomiota ennakollisesti ja investoidaan myös uusia toimitiloja.		sivistysjohtaja tekninen johtaja ja kiinteistöpäällikkö muut esihenkilöt toimialalla työsuojelupäällikkö	
Ulkopuolisen toimijan aiheuttamat vaaratilanteet		Todennäköisyys 2	Vaikutus 4
Syyt:	Päiväkodeissa tai oppilaitoksissa mahdolliset ulkopuolisen tekijän aiheuttamat väkivallanteot tai vahingon teot		
Seuraukset:	Välittömät henkeen ja terveyteen liittyvät uhat, tapahtumien vaikutukset turvallisuudentunteeseen, stressi- ja traumareaktiot		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:		Vastuuhenkilöt:	
Ajantasaiset turvallisuussuunnitelmat ja varautumissuunnitelmat henkilöstön perehdytys ja ohjeistus turvallisuusasioihin koulutus säännölliset harjoitukset moniammatillinen yhteistyö ja mahdollisimman varhainen puuttuminen		sivistysjohtaja rehtorit päiväkodinjohtajat turvallisuusvastaavat varhaiskasvatusjohtaja	
Taloudelliset			
Taloudellisten toimintaedellytysten heikkeneminen. Ostopalveluiden kustannusten ennakoinnattoman suuri kasvu.		Todennäköisyys 3	Vaikutus 2

Syyt:	Palveluiden järjestämisen tarve ja lakisääteinen velvollisuus ei poistu tai vähene, mutta kaupungin taloudelliset toimintaedellytykset ovat heikentyneet. Toiminnan laadun heikentäminen, tarjonnan supistaminen sekä koulutuspalveluiden sisällölliset leikkaukset. Jos toimintaedellytykset laskevat päätöksenteossa voimakkaasti, riskien vaikutus ja todennäköisyys nousevat vielä suuremmiksi.
Seuraukset:	Jos toimintaedellytykset laskevat päätöksenteossa voimakkaasti, riskien vaikutus nousee 4:n ja riskien todennäköisyys myös nousee erittäin todennäköiseksi (4). Varhaiskasvatuksen ostopalvelutoiminta on vähentynyt huomattavasti Preitilän päiväkodin ostopalvelutoiminnan päätyttyä. Esiopetuspaikkojen osto ja näiden paikkojen hinnannousu on suurentuva riski (esioppilaat ovat siirrettävissä kaupungin yksiköihin jatkossa jos ostopalveluhinnat voimakkaasti nousevat ja taloudellinen riskitaso kasvaa)
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:	Vastuuhenkilöt:
Talouden ajantasaisen raportoinnin seuranta. Palveluiden käytön seuranta. Talousraportit lautakunnan käsittelyssä säännöllisesti. Palveluiden kehittämisessä tehdään taloudellisten vaikutusten arviointia. Hankerahoitusten aktiivinen hankkiminen kehittämistyön mahdollistamiseksi.	sivistysjohtaja varhaiskasvatusjohtaja rehtorit päiväkodinjohtajat

Riskin todennäköisyys:

- 1 = erittäin epätodennäköinen
- 2 = epätodennäköinen
- 3 = todennäköinen
- 4 = erittäin todennäköinen

Riskin vaikutus:

- 1 = vähäinen
- 2 = kohtalainen
- 3 = vakava
- 4 = erittäin vakava

Tulosalue
Vastuuhenkilö

Hallinto
sivistysjohtaja Jyrki Lumiainen

Toiminta-ajatus

Paimion kaupunki edistää kaupunkilaistensa kehitystä, oppimista, henkistä kasvua ja hyvinvointia tarjoamalla varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen ja lukion koulutuspalveluja. Lakisääteisiä ja lasten sekä nuorten tarpeiden mukaisia palveluja tuottaessa huolehditaan erityisesti laadusta, oikeudenmukaisuudesta, toiminnan lainmukaisuudesta, joustavuudesta sekä lapsi- ja nuorisokeskeisyydestä.

Koulutuslautakunnan alaisuudessa toimiva sivistyspalveluiden hallinto huolehtii sivistysosaston molempien lautakuntien – koulutuslautakunnan sekä hyvinvointilautakunnan – hallinnosta. Hallinnon vastuulla ovat mm. sivistyspalveluiden kirjaamo, asia- ja tiedonhallinta, arkistointi, esityslistat, pöytäkirjat, päätösten täytäntöönpano, talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalvelut, hankkeiden hallinnointi ja seuranta, asiakaspalvelu, oppilasrekisterin ylläpito ja valtakunnallisten VARDAn ja KOSKI-tietovarantojen edellyttämät tehtävät, koulukuljetusten järjestäminen, oppivelvollisuuden seuranta (Valpasrekisteri), koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan koordinaatio- ja hallintotehtävät, yhdyspinnat liikunnallisissa asioissa sekä hyvinvointialueen kanssa, kaupungin viranhaltijaedustus Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnassa ja Föli-yhteistyö sekä toimialan tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön kehittäminen varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Sivistyspalveluiden hallinnon tehtävä on jatkuvaa kehittämistyötä erilaisissa verkostoissa, alati muuttuvan lainsäädännön seurannassa ja muutosten täytäntöönpanossa, valtakunnallisten koulutuksenjärjestäjiä koskevien velvoitteiden täytäntöönpanossa ja työtä mm. tilastointien, valtakunnallisten tietovarantojen ja järjestelmien (VARDA, KOSKI, Valssi, Opintopolku, Valpas) parissa, hankerahoitumahdollisuuksien seurantaa ja rahoitusten hakemista, kehittämishankkeiden koordinoimista, yhteistyön rakentamista ja mahdollisuuksien kartoittamista eri toimijoiden välillä, uudistusprosessien johtamista sekä toimintakokonaisuuden hallintaa ja johtamista, jotta yli hallintokuntarajojen ulottuvat palvelut ja prosessit saadaan toteutettua sekä toiminnallisesti järkevällä että kustannustehokkaalla tavalla.

Hallinnon henkilöstö (sivistysjohtaja, varhaiskasvatusjohtaja (sivistysjohtajan sijainen), toimistosihiteeri, palvelusihiteeri, hallinnon asiantuntija, TVT-koordinaattori ja digitutor) tukevat osaltaan sivistyspalveluiden molempien lautakuntien (koulutuslautakunta ja hyvinvointilautakunta) vastuualueiden toimintaa.

Vuoden 2025 haaste ovat olleet opetustoimen lainsäädäntöuudistuksien täytäntöönpano sisältäen mm. useiden koulutusmuotojen opetussuunnitelmien ja niihin liittyvien muiden asiakirjojen päivityksen. Tämä työ jatkuu vuonna 2026, kun tulossa on mm. perusopetuslain uudistukseen sisältyvän liikunnallisen elämäntavan sisällyttäminen paikalliseen opetussuunnitelmaan, perusopetuslain oppimisen tuen uudistukseen sisältyvän siirtymäajan puitteissa toteutettavat hallinnolliset tehtävät sekä esioppilaiden että peruskoululaisten yksilöllisten suunnitelma- ja päätösasiakirjojen osalta ja tähän liittyvä järjestelmäkehittäminen oppilasrekisterissä, pidennetyn oppivelvollisuuden muuttuminen varhennetuksi oppivelvollisuudeksi, varhaiskasvatussuunnitelman valtakunnallisten perusteiden päivityksestä aiheutuva työ paikallisen suunnitelman päivittämiseksi sekä varhaiskasvatuksen toiminnan ohjausjärjestelmän vaihtamisprojektin loppuunsaattaminen.

Valtio on vähentänyt sivistystoimeen kohdennettuja hankerahoituksia, ja vuodelle 2026 Paimion varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa on jatkumassa itse hallinnoitavana hankkeena

vain Liikkuva koulu ja Move! -hanke koulupäivien liikunnallistamisesta. Uimataidon opetuksen vahvistamiseksi perusopetukseen kohdennettavaa hankerahoitusta haetaan syksyn 2025 aikana. Lukiossa Erasmus+ -kansainvälisyshankkeet jatkuvat, ja vuonna 2025 saadun ison rahoituspäätöksen myötä Paimion lukio toimii myös yhden hankkeen koordinaattorina. Mahdollisia hankerahoituksia seurataan ja hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan omarahoitteisen perustoiminnan vahvistamiseksi.

Kouluihin liittyvät koulunuorisotyön sekä harrastamisen Paimion mallin (PaHaMa) hankkeet jatkuvat ainakin vuodelle 2026; näiden operatiivinen vastuu on vapaa-aikapalveluilla ja rahoitus hyvinvointilautakunnan talousarviossa. Sivistystoimialan hallinto tukee näiden hankkeiden toteuttamista ja raportointia.

Sivistystoimialan hallinto on aktiivisesti ollut mukana investointihankkeiden toteutuksessa käyttäjien edustajana. Vuoden 2025 valmistuneita hankkeita olivat alkuvuodesta käynnistynyt Oinilan uusi päiväkotikoti, kesällä valmistunut Kriivarin koulun laajennusosa sekä alkusyksystä valmistunut sisäliikuntahalli. Kriivarin rakennushanke jatkuu lukuvuoden 2025-2026 kestäväällä vanhan koulurakennusosan peruskorjauksella, joka kalustetaan ja varustellaan niin, että koulutyö voi käynnistyä elokuussa 2026 kokonaan uudistuneessa ja laajentuneessa Kriivarin koulussa. Investointimäärärahoissa on esitys Kriivarin koulun kalustamiseen sekä liikuntahallihankkeeseen liittyvät täydentävät väline- ja varustehankinnat, kun osa koulun liikuntavälineistä on siirretty uuteen sisäliikuntahalliin tai sinne tarvitaan täydennys Hankintoja. Lisäksi esitetään pientä kalustehankintamäärärahaa Hanhijoen kouluun, jossa iso osa kalusteista on yhtä vanhoja kuin koulurakennuskin.

Jo aiemmin on suunniteltu Vistan koulun peruskorjausten jatkumista (2-sali sekä Puukoulu -rakennukset odottavat vielä peruskorjausta). Hanhijoen koulun sekä Hanhijoen ja Kriivarin päiväkotien peruskorjaukset alkavat olla myös lähivuosina ajankohtaisia. Lasten määrän vähentyessä erityisesti alakouluista tulee harkittavaksi palveluverkon kriittinen tarkastelu sekä mahdolliset peruskorjaussuunnitelmien päivitykset ja rakennusosien käyttötarkoituksen tarkastelu erityisesti Vistan koulun 2-salin ja Puukoulun osalta.

Resurssimuutokset

Vuoden 2025 talousarviossa on todettu sivistystoimialan hallinnossa tarve toimistosihteeriresurssin lisäykselle, kun kokonaisuutena huomioidaan myös hyvinvointilautakunnan alaiset toiminnot ja niihinkin tarvittava hallinnollinen tukipalveluresurssi. Tässä taloustilanteessa henkilöstöresurssin ei kuitenkaan esitetä lisäyksiä, mikä ratkaisu tarkoittaa asiakaspalvelun laadun heikkenemistä.

Sivistyksen hallinnon resurssilisäys ja -muutos 2025 kohdistui käytännössä perusopetuksen ja lukio-opetuksen tehtäväalueille, joissa koordinoivan erityisopettajan tehtävä on väliaikaisesti muutettu kokoaikaiseksi heinäkuun 2026 loppuun asti. Kyseinen väliaikainen järjestely perustuu perusopetuslain muutokseen (oppimisen tuen uudistus), jossa on siirtymäaika elokuuhun 2026 asti. Lukuvuodesta 2026-27 alkaen koordinoiva erityisopettaja on jatkossa 1.8.2026 alkaen jälleen yhdistelmävirka (50 %/50 %) lukion erityisopettajan sekä esi- ja perusopetuksen oppimisen tuen koordinoitavien tehtävien. Palkkamenojen muutokset kohdentuvat perusopetuksen yhteisiin kustannuksiin sekä Paimion lukioon.

Toiminnalliset tavoitteet

- Oppimisen tuen lakiuudistusten täytäntöönpano siirtymäkauden aikana (31.8.2026 asti) sekä uuden lain mukaisten järjestelyjen ja hallinnollisten prosessien vakiinnuttaminen
- Perusopetuslain muutoksista johtuvan opetussuunnitelmapäivityksen koordinaatio kevään 2026 aikana.
- Kriivarin koulun peruskorjausosan kalustaminen ja laajentuneen koulun toiminnan vakiinnuttaminen ja uusiin tiloihin kesällä 2026

- Toimialan hallinnon sisäisten prosessien ja tiedonhallinnan kehittäminen (sähköinen arkistointi, sähköinen allekirjoitus, tiedonhallintalain vaatimukset, digitaaliset palveluprosessit)
- Johtamisen rakenteiden selkeyttäminen
- Varhaiskasvatuksen ja opetustoimen tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön suunnitelman vuodelle 2025-2028 muokkaaminen tekoälyn osalta
- DPIA:n (tietosuojan vaikutusten arvioinnin) tekeminen käytössä olevista järjestelmistä ja sovelluksista
- Asiakaspalvelu- ja toimintaprosessien selkeyttäminen ja prosessikuvauksien laadinta
- Palveluverkkoselvitys päiväkotij- ja koulupalveluiden järjestämisestä tulevaisuudessa Paimiossa, kun syntyvyys on alentunut ja alaikäisten lasten määrä kääntynyt laskuun

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					-50,0 %		
Toimintakulut	- 542	- 546	- 567	3,8 %	2,3 %	- 583	- 600
Toimintakate/ jäämä	- 542	- 546	- 567	3,8 %	2,3 %	- 583	- 600
Poistot ja arvonalennukset							
Tilikauden yli-/alijäämä	- 542	- 546	- 567	3,8 %	2,3 %	- 583	- 600

(1 000 €) ulkoiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					-50,0 %		
Toimintakulut	- 503	- 501	- 512	2,3 %	0,9 %	- 527	- 543
Toimintakate/ jäämä	- 503	- 501	- 512	2,3 %	0,9 %	- 527	- 543

(1 000 €) sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot							
Toimintakulut	- 38	- 45	- 55	20,5 %	21,4 %	- 56	- 57
Toimintakate/ jäämä	- 38	- 45	- 55	20,5 %	21,4 %	- 56	- 57

Tulosalue

Varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö

Varhaiskasvatusjohtaja Tuulia Tamminen

Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatuspalvelujen tehtävänä on järjestää kaupungissa lapsiperheiden tarpeita vastaavia laadukkaita palveluja. Varhaiskasvatuksessa tuetaan perheiden kasvatustehtävää. Lapsia ohjataan terveyttä ja hyvinvointia edistäviin elämäntapoihin sekä tuetaan heidän persoonallisuutensa ja taitojensa tasapainoista kehitystä yhdessä kotien kanssa. Lapsella on mahdollisuus tutkia asioita ja ilmiöitä sekä hankkia tietoja, taitoja, kokemuksia ja elämyksiä sekä fyysisesti että psyykkisesti turvallisessa kasvatusympäristössä.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Paimiossa on kahdeksan kunnallista päiväkotia, jotka sijaitsevat eri puolilla kaupunkia. Näistä Preitilän päiväkotia muuttui kunnalliseksi päiväkodiksi 1.8.2024 alkaen ja päiväkodilla vuosi 2025 oli ensimmäinen kokonainen toimintavuosi kaupungin päiväkotina. Vuoden alussa 2025 avautui uutena kunnallisena päiväkotina Oinilan päiväkotia, Oinilan asuinalueelle. Vuoden 2026 alkaessa Oinilan päiväkotia toimii viisiryhmäisenä päiväkotina täydellä kapasiteetillaan. Jokelan päiväkodin tilat ovat olleet elokuusta 2025 alkaen vuokralla yksityisellä Viidakovekarat oy:n päiväkodilla ja vuokralainen tulee käyttämään päiväkodin tiloja ainakin kevään 2026 ajan väistötiloinaan. Syksyn 2026 osalta ei ole suunnitelmassa ottaa kunnalliseen käyttöön takaisin Jokelan päiväkodin tiloja, mutta ei myöskään lakkauttaa päiväkotia sen hyvän sijainnin ja mahdollisen tarpeen vuoksi. Paimiossa palvelee vuoden 2026 aikana seitsemän kunnallista päiväkotia. Hoitajan kotona toimivia perhepäivähoidoryhmiä on 12 (19.9.2025). Lempilän päiväkodin, Keskitalon tiloissa toimii perhepäivähoidon varahoitoyksikkö Käenpesä, jossa työskentelee kaksi hoitajaa.

Yksityisiä varhaiskasvatuspalveluja tarjoaa kaupungin alueella kolme päiväkotia ja yksi ryhmäperhepäivähoidoyksikkö kolmen eri palveluntuottajan toimesta. Paimiolaisia lapsia on myös muissa kunnissa sekä kunnallisessa että yksityisessä varhaiskasvatuksessa. Varhaiskasvatuksen piirissä on 80% paimiolaisista vuosina 2019-2025 syntyneistä lapsista ja 88% vuosina 2019-2024 syntyneistä lapsista. Kotihoidontuen piirissä on vuoden 2025 aikana ollut keskimäärin 61 lasta ja kotihoidon tukeen tullaan varaamaan talousarviossa vuoden 2025 kustannusten toteutumien mukainen taso. Yksityisen hoidon tukeen ja kuntalisään ei enää varata määrärahoja tarpeen vähennyttyä, koska vuodelle 2025 näitä menoja ei ole myöskään mainittavasti ollut.

Paimion varhaiskasvatuksessa on käytössä yksityisen varhaiskasvatuksen palveluseteli, jonka avulla perhe voi ostaa lapselleen varhaiskasvatuspalvelut kaupungin hyväksymältä yksityiseltä palveluntuottajalta. Yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelitoimintaa ohjaa paikallisella tasolla Paimion yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelisääntökirja. Yhteistyö yksityisten palveluntuottajien kanssa pidetään avoimena ja vastavuoroisena sekä palveluntuottajia kohdellaan yhdenvertaisesti kaupungin vastatessa yksityisen varhaiskasvatuksen ohjauksesta ja valvonnasta.

Vaikka valtakunnallisesti varhaiskasvatuksen toimintaympäristöä on koetellut pula koulutetusta henkilökunnasta, tilanne Paimion kunnallisessa varhaiskasvatuksessa on kuitenkin näyttänyt kehittyvän positiivisesti. Lukuvuonna 2025-2026 kaikissa esiopetusryhmissä on vähintään yksi varhaiskasvatuksen opettajan ja esiopettajan kelpoisuusehdot täyttävä opettaja. Kelpoisuusehtojen täyttävistä varhaiskasvatuksen hoitajista ei ole myöskään erityistä pulaa, vaan avoinna oleviin määräraikkaisiin tehtäviinkin on saatu palkattua koulutautuneita hoitajia. Kaupunki tukee varhaiskasvatuksen opettajan tutkintoa suorittavia työntekijöitä sovitulla palkallisilla koulutuspäivillä, jonka tavoitteena on saada jatkossakin entistä pätevämpää henkilöstöä varhaiskasvatukseen. Palkallisten koulutuspäivien (10 vuodessa) tarvetta ja myöntämiskriteerejä arvioidaan kevään 2026 aikana. Valtakunnalliset varhaiskasvatuslain henkilöstön kelpoisuusehdot muuttuvat vuonna 2030. Sen mukaisesti myös

Paimiossa on alettu siirtyä vähitellen henkilöstökelpoisuuksissa uuden lain mukaiseen malliin, jossa päiväkotiryhmässä työskentelee kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa ja hoitaja tai varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen sosionomi ja hoitaja. Ensimmäiset varhaiskasvatuksen sosionomit (3) palkattiin vakinaisiin tehtäviin, Paimion varhaiskasvatukseen elokuussa 2025. Tavoitteena on lisätä varhaiskasvatuksen sosionomi-nimikkeellä olevia henkilöitä mahdollisesti yksi elokuussa 2026.

Henkilöstön kelpoisuuteen ja arjen työhyvinvointiin liittyvät tilanteet haastavat varhaiskasvatuspalveluja työnantajana. Jotta varhaiskasvatuspalvelut pystyvät rekrytoimaan ja pitämään kiinni jatkossakin koulutetuista ja tehtävänsä sitoutuneista työntekijöistä, tulee henkilöstön hyvinvoinnista, työskentelyolosuhteista ja palkkauksesta huolehtia jatkossakin. Vuoden 2026 tavoitteina on lisätä työhyvinvointia jatkamalla pitkäkestoisen hyvinvoinnin koulutuskokonaisuutta yhdessä Open Minds-koulutusyrityksen kanssa, ylläpitää monipuolista tyhy-toimintaa, vahvistaa työterveysyhteistyötä sekä luoda mahdollisuuksia työnohjaukseen tai sovitteluun tarvittaessa. Paimion varhaiskasvatusta varten on luotu opinnäytetyönä työhyvinvoinnin strategista suunnitelmaa sekä vuosikelloa, joka edistää sekä henkilöstön että esihenkilöiden arjen hyvinvointia työssään. Kaupunki on myös työnantajana edesauttanut henkilöstön työhyvinvointia tarjoamalla työsuohdepyöräetua, maksuttomia kuntoilu- ja virkistäytymismahdollisuuksia sekä työterveyspalveluja.

Vieraskielisten lasten määrä varhaiskasvatuksessa on kasvanut 2020-luvulla huomioiden myös Ukrainan sodan vaikutukset vieraskielisten lasten määrän lisääntymiseen. Muun kuin suomen- tai ruotsinkielisiä lapsia on noin 6% kaikista varhaiskasvatusikäisistä lapsista. Lasten äidinkieliä suurin kieliryhmä on ukrainankieliset lapset. Yhteisen kielen puuttuminen haastaa varhaiskasvatuksen ja kodin välistä yhteistyötä ja tulkkipalveluita on tarvitaan arjessa. Pedagogisia toimintatapoja on kehitetty vuosien aikana ja henkilöstön osaaminen on lisääntynyt yhä kieli- ja kulttuuritietoisempaan suuntaan. Varsinaista suomi toisena kielenä (S2) -opetusta Paimion päiväkodeissa ei anneta, mutta sen mukaista toimintaa kuitenkin järjestetään.

Inklusiivisen opetuksen ja kasvatuksen kysymykset ovat yhä ajankohtaisia myös varhaiskasvatuksessa. Niihin syventyminen vaatii koko työyhteisön panostusta ja toimintakulttuurin kehittämistä. Inklusiivinen kasvatusympäristö on avoin ja tukee kaikkien lasten moninaisuutta. Asiantuntijoiden mukaan käsitys inklusiosta muovautuu vuorovaikutuksessa, ja se on sidoksissa paikkaan, aikaan ja ihmisiin, jotka yhteisössä työskentelevät. Työkulttuuri ilmentää työyhteisön arvoja, jotka vaikuttavat puolestaan inklusioiden toteutumiseen. Yhteisön ihmis- ja oppimiskäsitykset vaikuttavat siihen, miten kasvatusta ja opetusta järjestetään päiväkotiyhteisössä. Vuonna 2025 Paimion varhaiskasvatuksessa on toiminut kymmenen varhaiseryityskasvatuksen hoitajaa (velhoa), jotka ovat tukemassa inklusioiden ja lapsen tuen toteutumista sekä omalta osaltaan varmistamassa myös pedagogisesti laadukkaamman varhaiskasvatuksen toteuttamisen. Lisäksi velhot työskentelevät kiinteässä yhteistyössä erityisopettajien kanssa. Velhojen ja lapsiryhmässä toimivien avustajien kohdentamista ja resurssointia tehdään aktiivisesti toimintavuoden aikana erityisopettajien, päiväkodin johtajien ja varhaiskasvatustoimiston yhteistyönä.

Varhaiskasvatuksessa olevan lapsen oikeudesta tarvitsemaansa pedagogiseen tukeen sekä varhaiskasvatuksessa annettavan tuen rakenteista määrätään varhaiskasvatuslaissa. Tukea toteutetaan ns. kolmiportaisen tuen mallilla; yleisenä, tehostettua tai erityisenä tukena. Lapselle on annettava tukea heti, kun tuen tarve havaitaan. Perusopetuslain muutoksen myötä 1.8.2025 esiopetuksen tuki muuttui entistä inklusiivisempaan suuntaan. Esiopetusryhmässä opetusta tukevat järjestelyt ovat nousseet tärkeäksi kivijalaksi, lapsella on oikeus ryhmäkohtaisiin tukimuotoihin tai niiden riittämättömyyden jälkeen myös lapsikohtaisiin tukitoimiin. Lukuvuoden 2025-2026 aikana esiopetuksen tuen päätöksissä on siirtymäaika. Varhaiskasvatusyksiköissä edellytetään riittävää varhaiskasvatuksen erityisopetuksen ja muun opetuksen ja kasvatuksen resurssia. Syksyllä 2005 Paimion kunnallisessa varhaiskasvatuksessa toimii kolme kokoaikaista varhaiskasvatuksen konsultoivaa erityisopettajaa sekä kaksi ryhmässä toimivaa varhaiskasvatuksen erityisopettajaa. Tuen päätösproses-

seja ja yksityisen varhaiskasvatuksen tuen tarpeiden, päätösten ja rahoituksen järjestämistä on sujuvoitettu edelleen ja kuntalaisten yhdenvertaisen kohtelun turvaamiseksi tuen saamisesta yksityiseen päiväkotiin on kirjattu myös palvelusetelisääntökirjaan. Paimion varhaiskasvatuksessa kokoon-tuu kerran kuukaudessa tuen ohjausryhmä, jossa tuen lasten tarpeita kartoitetaan ja päätösvalmis-teluita työstetään kunnallisten ja yksityisten varhaiskasvatusopettajien yhteistyössä.

Asiakaslaskutus on Paimion varhaiskasvatuksessa ajan tasalla ja 1.1.2025 käyttöön tuleva uusi toi-minnanohjausjärjestelmä AlfaeCaren Daisy tulee ennakkotietojen mukaan sujuvoittamaan myös asiakaslaskutukseen liittyviä prosesseja. Yhä useampi perhe ei maksa varhaiskasvatusmaksua lain-kaan, mutta varhaiskasvatuksen asiakasmaksut ovat taloudellisesti kuitenkin niin merkittäviä kau-pungille, ettei niistä olla tällä hetkellä aikeissa luopua.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lapsimäärä yht.	705	692	644	647	665	671	620	586
kaupungin päiväkodit	363	358	338	347	349	358	375	379
kaupungin perhepäivähoito + ryh-mis	97	81	59	59	67	56	51	38
yksityiset päiväkodit	202	217	215	210	222	235	172	151
yksityinen perhepäivähoito + ryhmis	15	16	16	15	14	14	13	13
varhaiskasvatuksessa muualla	28	20	16	16	13	8	9	5
vuorohoidossa	48	50	63	61	49	54	50	44
Hoito- ja kasvatushenkilöstö								
päiväkodit	79	85	86	85	88	90	98	101
perhepäivähoito + ryhmis	29	25	22	21	19	18	18	18
Tuet perheille								
palveluseteli	197	209	207	195	208	202	185	164
yksityisen hoidon tuen kuntalisä	11	7	5	4	5	1	0	0

Resurssimuutokset

Varhaiskasvatusikäisten lasten määrä Paimion varhaiskasvatuksessa on 586 lasta (12.9.2025). Näistä lapsista tilastointipäivänä oli kaupungin päiväkodeissa 379 lasta, joista vuorohoidossa Tapiolan päiväkodissa 44 lasta ja kaupungin perhepäivähoidossa 38 lasta. Yksityisen varhaiskasvatuksen palveluseteli oli voimassa 164 lapselle. Palveluseteleitä on myönnetty yksityisiin päiväkoteihin ja yk-sityiseen perhepäivähoitoon.

Lasten syntyvyys on Paimiossa kääntynyt melko voimakkaaseen laskuun aiemmista arvioinneista poiketen. Muiden alle kouluikäisten ikäluokkien ollessa 100-141 lasta, vuonna 2024 syntyneitä lap-sia on vain 82 lasta ja vuonna 2025 syyskuuhun loppuun mennessä syntyneitä ainoastaan 65 lasta (23.9.2025 VTJ). Varhaiskasvatustoimisto seuraa lapsimäärän kehittymistä ja ylläpitää kuntaan muuttavien perheiden tiivistä palveluohjausta ennakoiden varhaiskasvatuspaikkojen täyttämistä ja sitä seuraavaa sijoittelua. Varhaiskasvatusikäisten lasten määrän pitkäaikainen väheneminen voi vaikuttaa palvelutarjonnan supistamiseen esimerkiksi jonkin päiväkodin lakkauttamiseen, palvelu-setelin hakumäärien vähenemiseen tai henkilöstön palkkaustarpeen muuttumiseen.

Varhaiskasvatustoimiston resurssitarpeissa on esitetty muutoksia vuodelle 2026 varhaiskasvatus-neuvojan siirtyessä varhaiskasvatusohjaajan virkaan pitkäaikaisen varhaiskasvatusohjaajan eläköi-tyessä 1.1.2026. Merkittävimpänä resurssin vähentämisen mahdollistajana nähdään varhaiskasva-

tuksen uuden toiminnanohjausjärjestelmän myötä rajapintojen sujuvuuden ja prosessien kehittyminen sekä varhaiskasvatuksen hallinnon tehtävien uudelleen järjestelyjen avulla. Varhaiskasvatustoimiston henkilöstöresurssissa on huomioitava myös mahdollisuus lisätä määräaikaista toimistosihteerin lisäresurssia tarpeen vaatiessa työn sujuvuuden ja asiakaslaskutuksen onnistumiseksi.

Päiväkoteihin on tällä hetkellä palkattu kahdeksan varhaiskasvatuksen ryhmäavustajaa sellaisiin ryhmiin, joissa esiintyy vaativaa tuen tarvetta jollain yksittäisillä tai yksittäisellä lapsella. Kaikki edellä mainitut avustajatehtävät ovat määräaikaista ja niitä hyödynnetään vain erityisen tarpeen perusteella. Osa kohdennettua avustajaresurssia saavista lapsista on pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä ja kaupungille osoitetaan myös lasten tuen resurssointiin täten valtionavustuksia.

Perhepäivähoidon hoitajaresurssi vähenee eläköitymisen vuoksi yhdellä perhepäivähoitajalla syksystä 2026 alkaen. Kolme perhepäivähoitajaa työskentelee lukuvuonna 2025-2026 Tapiolan päiväkodissa, perhepäivähoitopaikkojen riittäessä tähän järjestelyyn. Päiväkotihenkilöstössä vuoden aikana tapahtuvien eläköitymisten yhteydessä arvioidaan henkilöstötarpeen kokonaistilannetta, ammattiryhmän työtehtävät huomioiden, ennen uuden rekrytoinnin aloittamista.

Varhaiskasvatustoimiston resurssitarpeissa on esitetty muutoksia vuodelle 2026 varhaiskasvatusneuvojan siirtyessä varhaiskasvatusohjaajan virkaan pitkäaikaisen varhaiskasvatusohjaajan eläköityessä 1.1.2026. Merkittävimpänä resurssin vähentämisen mahdollistajana nähdään varhaiskasvatuksen uuden toiminnanohjausjärjestelmän myötä rajapintojen sujuvuuden ja prosessien kehittyminen sekä varhaiskasvatuksen hallinnon tehtävien uudelleen järjestelyjen avulla. Varhaiskasvatustoimiston henkilöstöresurssissa on huomioitava myös mahdollisuus lisätä määräaikaista toimistosihteerin lisäresurssia tarpeen vaatiessa työn sujuvuuden ja asiakaslaskutuksen onnistumiseksi.

Toiminnalliset tavoitteet

Paimion varhaiskasvatuspalveluiden vetovoimaisuuden ja pitovoiman säilyttäminen työnantajana

Henkilöstön työhyvinvoinnista huolehtiminen siten, että koulutettu ja osaava henkilökunta viihtyy Paimion varhaiskasvatuksessa. Rekrytoinnissa pyritään kilpailemaan Paimion vahvuuksilla, jotta kaupunkiin saadaan edelleen osaavia varhaiskasvatuksen ammattilaisia sekä lapsiryhmätyöhön. Paimion varhaiskasvatuksen positiivista näkyvyyttä vahvistetaan yhä edelleen. Työhyvinvoinnin strateginen kehittäminen pidetään mukana kaikessa varhaiskasvatuksen johtamisen toiminna.

Lasten tarvitsemaan tukeen kohdistetun henkilöstöresurssin suunnitelmallisuus- ja resurssintyö erityisesti esiopetuksen tuen osalta

Varhaiskasvatuksen inklusiivista toimintakulttuuria kehitetään yhä lapsille tarjottavan tuen varmistamiseksi. Esiopetuksen tuen lakimuutoksen myötä koulutetaan esihenkilöitä, erityisopettajia ja henkilöstöä kehitettävien toimien jalkauttaminen yhteistyössä perusopetuksen kanssa.

Karvin Valssi-hankkeen kehittämistyön jalkauttamisen jatkaminen hankkeen päätyttyä
Maahanmuuttajataustaisten lasten kotouttamiseen liittyvään kieli- ja kulttuuritietoisuuteen resurssointi

Kirjaston lukutaidon palikat-hankeeseen osallistuminen ja kirjastoaktiivisuuden kehittämistyön jatkaminen kirjaston yhteistyösopimuksen mukaisesti
Henkilöstön kielitietoisuuden ja lasten kielellisten valmiuksien kehittämisen täydennyskoulutus

Daisy-toiminnanohjausjärjestelmän hallittu käyttöönotto ja sujuva käyttö arjessa niin lasten huoltajille kuin henkilöstölle ja viranhaltijoillekin.

Varhaiskasvatushenkilöstön sujuva siirtyminen Titania-järjestelmästä Daisy-työvuorojärjestelmään.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	478	421	451	7,2 %	-2,9 %	460	469
Toimintakulut	- 10 704	- 10 996	- 10 984	-0,1 %	1,3 %	- 11 264	- 11 551
Toimintakate/ jäämä	- 10 226	- 10 575	- 10 533	-0,4 %	1,5 %	- 10 804	- 11 082
Poistot ja arvonalennukset	- 26	- 55	- 81	48,8 %	107,8 %	- 81	- 81
Tilikauden yli-/alijäämä	- 10 252	- 10 630	- 10 615	-0,1 %	1,8 %	- 10 885	- 11 163

(1 000 €) ulkoiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	478	421	451	7,2 %	-2,9 %	460	469
Toimintakulut	- 9 694	- 9 869	- 9 618	-2,5 %	-0,4 %	- 9 871	- 10 130
Toimintakate/ jäämä	- 9 216	- 9 449	- 9 167	-3,0 %	-0,3 %	- 9 411	- 9 661

(1 000 €) sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot							
Toimintakulut	- 1 010	- 1 126	- 1 366	21,3 %	17,6 %	- 1 394	- 1 421
Toimintakate/ jäämä	- 1 010	- 1 126	- 1 366	21,3 %	17,6 %	- 1 394	- 1 421

Tulosalue

Vastuuhenkilö

Perusopetus

johtava rehtori Ari Nuorikkala ja sivistysjohtaja Jyrki Lumainen

Toiminta-ajatus

Perusopetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Opetuksen korkea laatu on keskeisellä sijalla. Erityistä huomiota voimavarojen kohdentamisessa kiinnitetään siihen, että oppilaat saavat mahdollisimman tasavertaiset oppimismahdollisuudet koko kaupungin kaikissa kouluissa. Opetus edistää sivistystä ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä oppilaiden edellytyksiä osallistua koulutukseen ja muutoin kehittää itseään elämänsä aikana. Opetuksen järjestämisen tavoitteena on inklusion toteuttaminen sekä lähikouluperiaate, ts. jokaisella lapsella tulisi olla oikeus saada tarvitsemansa tuki omaan lähikouluunsa.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Paimion perusopetukseen kuuluu neljä peruskoulua, jotka antavat yleisopetusta. Vistan koulu on vuosiluokkien 1-9 yhtenäiskoulu, ja kolme muuta peruskoulua ovat alakouluja, jotka antavat yleisopetusta vuosiluokilla 1-6. Kahdessa koulussa annetaan tällä hetkellä myös opetusta erityisluokilla, joiden tarvetta on suunnitelmallisesti vähennetty laaja-alaisen erityisopettajien palkkaamisen ja oppimisen tuen kehittämissuunnitelman myötä. Hanhijoen koulussa on kolme vaativan tuen erityisluokkaa pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaille vuosiluokilla 1-9. Vistan yhtenäiskoulun alaisuudessa toimii lisäksi kaksi sivutoimipistettä Paimiossa toimivien lastensuojeluyksiköiden yhteydessä.

Lukuvuonna 2025–2026 Paimiossa on perusopetuksen vuosiluokilla 1–9 yhteensä 50 oppilasta vähemmän kuin vuonna 2023, jolloin oppilasmäärä on ollut suurimmillaan. Vuodesta 2014 vuoteen 2023 jatkunut oppilasmäärän lähes lineaarinen kasvu on pysähtynyt ja suunta kääntynyt alaspäin. Oppilasmäärä pysyy tulevien vuosien aikana korkeana vielä yläkoulussa, johon nyt alakoulussa olevat ikäluokat siirtyvät seuraavien lukuvuosien aikana. Syksyn 2025 väestötietojen perusteella alakouluissa kokonaisoppilasmäärä kääntyy kuitenkin tulevien lähivuosien aikana laskuun, vaikka kaupungin asukasmäärän ennustetaankin hieman kasvavan. Kouluverkon osalta lähitulevaisuudessa on tarpeen tehdä palveluverkkoselvitys ja arvioida, tarvitaanko Paimiossa jatkossakin neljä peruskoulua, vai onko kouluverkkoa tarpeen sekä mahdollista tiivistää kolmeen kouluun.

Syksyllä 2025 perusopetuksen 1. luokalla aloittavien ikäluokalle on tarvittu seitsemän opetusryhmää kuten aiempinakin vuosina. Käytännössä Vistan koulussa toiminta on muuttumassa "kaksisarjaiseksi" (nyt jo 1. ja 2. vuosiluokilla kaksisarjainen, mutta 3.-6. luokilla vielä kolmesarjainen). Kriivarin koulussa aloitettu koulun laajentaminen kaksisarjaiseksi jatkuu, kun koulun laajennusosa valmistui kesällä ja otettiin käyttöön elokuussa 2025. Lukuvuoden 2025-2026 aikana peruskorjataan vanha koulurakennus, jonka jälkeen syksystä 2026 alkaen käytössä ovat hyvät puitteet kaksisarjaisen alakoulun toimintaan sekä Jokelan, Kriivarin että Vistan kouluissa. Toistaiseksi opetusta kuitenkin järjestetään neljässä koulussa ja ryhmitellään myös pienenevät ikäluokat edelleen seitsemän luokanopettajan vastuulla oleviin opetusryhmiin. Tällä kehityksellä koulunsa aloittavien lasten perusryhmäkoot kouluissa pienenevät. Tämä mahdollistaa säästötoimet opettajien lukumäärästä vähentämisen sijasta vähentämällä ns. jakotunteja, joita aiemmin on tarvittu suurten opetusryhmien jakamiseen osalla opitunneista.

TILASTOINTI 20.9.2025										
Koulu	lk	lk	lk	lk	lk	lk	lk	lk	lk	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Hanhijoki, yleisopetus	16	17	21	17	20	19				110
Hanhijoki, erityisluokat	2	1	3	3	2	1	2	2		16
Jokela, yleisopetus	38	42	42	41	38	47				248
Kriivari, yleisopetus	28	40	37	23	23	21				172
Vista, yleisopetus	31	45	60	60	65	55	136	128	145	725
Vista, erityisluokat	5	1			10	9	17	9	20	71
*) + Vista, valmistava opetus (VALMO)	(1)	(1)								
Vista, Veikkarin erityisluokka								1	5	6
Vista, Paimiomarkin erityisluokka								2	4	6
Yleisopetus yhteensä	113	144	160	141	146	142	136	128	145	1255
Erityisluokat yhteensä	7	2	3	3	12	10	19	14	29	99
Yhteensä	120	146	163	144	158	152	155	142	174	1354
Yläkoululaiset yhteensä									471	
Perusopetus yhteensä										1354

Oppimisen tuen järjestämisen näkökulmasta on huolehdittava riittävästä erityisopetuksen resursseista kaikkiin kouluihin, koska muuta kuin suomea äidinkielenään puhuvien oppilaiden osuus on Paimiossa viime vuosina kasvanut. Ei-suomenkielisiä peruskoulun oppilaita oli 20.9.2024 kaikista oppilaista 4,9 %, kun 20.9.2025 prosenttiosuus on kasvanut 5,3 prosenttiin. Syyskuun 2025 puolivälissä Paimiossa asuvista 1-6-vuotiaista lapsista ei-suomenkielisiä on 7,0 prosenttia. Suomi toisena kielenä eli "S2"-opetuksen kehittämiseen on tarve panostaa ja kehittää opetuksen palvelukokonaisuutta tältä osin myös S2-oppilaiden osalta jatkumoksi, joka tarjoaa polun kaikista Paimion peruskouluista myös toiselle asteella. Määrä- ja väliaikaisista S2-opetuksen järjestelyistä on syytä edetä S2-opettajaresurssien vakinaistamiseen talousarvion tulevina suunnitelmavuosina. S2-opetukseen on mahdollista saada (ja on saatu) ylimääräistä valtionosuusrahoitusta, joka myönnetään takautuvasti jo annetun opetuksen tuntimäärien perusteella.

Perusopetuksessa aloitettiin oppimisen tuen kehittämissuunnitelman mukaiset erityisopettajien lisäykset 1.8.2023 alkaen viiden laaja-alaisen erityisopettajan lisäresurssoinnilla. Tällöin aloitettiin uudenlainen opetuksen järjestämismalli, jonka käyttöönotto laajenee vuosi vuodelta alemmilla luokilla ylöspäin. 1.8.2024 kehittämissuunnitelman täytäntöönpanoa jatkettiin neljällä uudella laaja-alaisen erityisopettajan viralla, mutta yksi erityisluokanopettajan vakanssi myös samalla vähennettiin Jokelan koulusta. 1.8.2025 alkaen palautettiin täyttämättä jätetty erityisluokanopettajan vakanssi Jokelan koulun ja se muutettiin viraksi. Tehdyt toimenpiteet ovat olleet oikeansuuntaiset, sillä loppuvuodesta 2024 hyväksytyt lakimuutokset velvoittavat järjestämään perusopetuslain 20 b § 3 momentin mukaan vähintään 0,122 opetustuntia koulun oppilasta kohden viikossa yleiseen tukiopetukseen, erityisopettajan antamaan opetukseen muun opetuksen yhteydessä ja opetuskielen tukiopetukseen. Tämä lakisääteinen vähimmäismitoitus Paimiossa täyttyy laaja-alaisen erityisopettajien myötä niin, että vuoden 2025 aikana em. mitoituksen täyttämiseksi ei ollut tarvetta lisäresursseihin.

Elokuussa 2025 muuttunut perusopetuslaki velvoittaa järjestämään oppilaskohtaisina tukitoimina mm. erityisopettajan antamaa opetusta osittain pienryhmässä sekä muun opetuksen yhteydessä, erityisopettajan tai erityisluokanopettajan antamaa opetusta pienryhmässä sekä erityisluokanopettajan antamaa opetusta erityisluokassa. Pienryhmällä tarkoitetaan tässä sitä, että oppilas saa erityisopetusta pienemmässä ryhmässä kuin tavallisessa luokkaopetuksessa, mutta hän ei välttämättä ole erityisluokassa. Erityisluokka on pysyvämpi opetusryhmä, jonka nimetty opettaja on erityisluokanopettaja. Tämän lakisääteisen vaatimuksen täyttämiseksi kaikkiin Paimion peruskouluihin tarvitaan erityisluokanopettajia, joilla ei ole omaa nimettyä opetusryhmää. Asia on huomioitu Paimion kaupun-

gin oppimisen tuen kehittämissuunnitelmassa, jonka toimeenpanoa tuleville vuosille on linjattu viimeksi koulutuslautakunnan päätöksellä 1.4.2025 § 33. Toteutussuunnitelman mukaisesti Kriivarin kouluun on tarve lisätä erityisluokanopettajan uusi virka 1.8.2026 alkaen. Suunnitelmassa Jokelan ja Vistan kouluihin esitetyt laaja-alaisen erityisopettajan vakanssilisäykset siirretään kuitenkin toteutettavaksi aikaisintaan vuoteen 2027, ja ko. asian valmistelun yhteydessä tulee arvioitavaksi kokonaisoppilasmäärän muutokset tuleville vuosille, saavutetaanko riittävä tavoitetilä tulevaisuudessa ilman näitä resurssilisäyksiä.

Perusopetuslaki uudistui 1.8.2025 alkaen myös niin, että aiempien säädösten mukaisten tehostetun tuen ja erityisen tuen oppilaiden oppimiseen ja koulunkäyntiin liittyvät suunnitelmat ja hallintopäätökset on päivitettävä 13 kuukauden siirtymäajan kuluessa viimeistään 31.8.2026 mennessä perusopetuslain uuden 4 a luvun mukaisten säädösten mukaiseksi. Tätä työtä valmistelee ja tekee koordinoiva erityisopettaja, joka tehtävä on perusopetuksen tehtäväalueella kokopäiväinen lukuvuoden 2025 - 2026 ajan. Syksystä 2026 alkaen ko. tehtävä on perusopetuksessa tarkoitus palauttaa puolipäiväiseksi (50 % työaika) kuten toimittiin vuoden 2024 loppuun asti.

Oppilaiden kouluun kiinnittymistä helpottavan Vistan koulun erityisluokan (Poiju-luokan) toiminta on ollut tuloksekasta ja näin on käytännössä kokonaan saatu poistumaan pitkäkestoinen sairaalakoulu-opetuksen oppilaspaikkatarve ja tästä aiheutuvat kustannukset. Lukuvuodesta 2025 - 2026 Poiju-luokkaan kohdennettiin kaksi erityisluokanopettajaa, ja toimintaa on tarkoitus jatkaa kahden erityisluokanopettajan resurssilla. Jos Poiju-luokan oppilasmäärä ei edellytä kahta opettajaa, toinen erityisluokanopettaja voi toimia joustavasti erityisluokanopettajana myös muille oppilaille.

Vuonna 2023 alkanut ProKoulu-toiminta on laajentunut kaikkiin Paimion peruskouluihin. ProKoulu on tutkimustietoon perustuva käyttäytymisen ongelmien ennaltaehkäisemiseen kehitetty koko koulun toimintamalli, jota on kehitetty opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksella Itä-Suomen ja Jyväskylän yliopiston sekä Niilo Mäki Instituutin yhteistyönä. Tämän mallin mukaista kehittämistyötä jatketaan vielä lukuvuoden 2025-2026 loppuun, tavoitteena vakiinnuttaa uusi toimintakulttuuri pysyväksi rakenteeksi peruskoulujen arkeen.

Opetuksen perinteisten "peruspuitteiden" eli rakennusten ja henkilökunnan lisäksi huomiota on yhtenä strategisena kysymyksenä kiinnitettävä opetus- ja oppimisympäristön digitalisaatiokehitykseen. Kehityskulkua vietii eteenpäin niin, että 6. vuosiluokan aloittavat oppilaat saivat käyttöönsä henkilökohtaiset päätelaitteet syksyisin vuosina 2022-2024. Vuodesta 2025 alkaen päätettiin, että henkilökohtaiset laitteet ovat peruskoulussa jatkossa kuitenkin vain 9. vuosiluokan oppilailla. Pedagoginen tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön kehittämistyö on jäänyt vähemmälle huomiolle johtuen monista muista muutoksista ja uudistuksista, joiden läpivienti on ollut kiireellisempää ja vaatinut oman aikansa ja resurssinsa. TVT-koordinaattorin ja digitutorin sekä koulujen digitutor-opettajien kehittäjäroolille on tarve antaa tilaa ja aikaa talousarvion ja tulevien suunnitelmavuosien aikana.

Valtion hankerahoitukset ovat vähentyneet muutamien vuosien takaiseen tilanteeseen verrattuna merkittävästi. Paimion perusopetuksessa on vuonna 2025 käynnissä vain *"Koko koulu liikkeelle! – hyvinvointia ja liikkumisen iloa Paimion peruskouluille"* -hanke, jossa tavoitteena on lukuvuoden 2025-2026 aikana tukea liikunnallisen toimintakulttuurin juurtumista Paimion kaikkiin peruskouluihin, lisätä mahdollisuuksia liikkumiseen koulupäivän aikana sekä kehittää koulujen toimintakulttuuria niin, että monenlainen liike on luonteva osa koulupäivää. Kyseisen hankkeen kevätkauden 2026 rahoitusosuus varataan talousarvioon.

Tämän lisäksi talousarvioon varataan määrärahat ja omarahoitusosuus lokakuun 2025 loppuun mennessä haettavana olevan perusopetuksen uimataidon opetuksen vahvistamisen kehittämissuunnitelmaan, jonka toteutusaikaa olisi joulukuusta 2025 lukuvuoden 2026-2027 loppuun asti. Hankkeen katsotaan olevan kaupungin strategisten painopisteiden ja arvojen mukainen. Valtakunnallisesti haettavana olevassa hankerahoituksessa tavoitteena on perusopetuksen uimataidon ope-

tuksen vahvistaminen oppilaiden uimataitojen sekä vesiturvallisuustaitojen parantamiseksi, uimataitoa koskevien suunnitelmien laatimisen edistäminen sekä hyvien toimintamallien ja käytäntöjen kehittäminen ja jalkauttaminen. Hankerahoituksella edistetään perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisia tavoitteita oppilaiden uimataidon vahvistamiseksi.

Kouluihin liittyviä muita hankkeita ovat vapaa-aikapalveluiden hallinnoimat ja toteuttamat iltapäivänuokkari 3.-6.-luokkalaisille, viidettä lukuvuotta Paimiossa toteutettava harrastamisen Suomen mallin toteutus Paimiossa (PaHaMa) sekä koulunuorisotyön kehittämishanke. Näiden osalta määrärahat kuuluvat hyvinvointilautakunnan budjettiin.

Resurssimuutokset

- Oppimisen tuen kehittämissuunnitelman mukainen yhden erityisluokanopettajan lisäys Kriivarin kouluun 1.8.2026 alkaen.
- Oppimisen tuen kehittämissuunnitelman mukainen yhden laaja-alaisen erityisopettajan lisäys Kriivarin kouluun 1.8.2027 alkaen.
- Oppimisen tuen kehittämissuunnitelmassa esitetty yhden laaja-alaisen erityisopettajan lisäykset Jokelan ja Vistan kouluihin siirretään toteutettavaksi aikaisintaan vuotta suunniteltua myöhemmin, elokuusta 2027 alkaen. Tällä aikataululla ei saavuteta valtuuston hyväksymän kuntastrategian mukaista tavoiteaikataulua kehittämissuunnitelman tavoitetilan saavuttamisesta vuonna 2026, mutta perusopetuksessa on arvioitu, että näiden koulujen erityisopetuksen resurssit ovat riittävät lukuvuodeksi 2026 - 2027.
- Vistan koulusta vähennetään yksi luokanopettaja 1.8.2026 alkaen, mutta vastaavasti Kriivarin kouluun yhden luokanopettajan lisäys 1.8.2026 alkaen.
- Perusopetuksesta poistetaan ikäluokkien ja sen myötä opetusryhmien pienenemisestä sekä laaja-alaisen erityisopetuksen ja samanaikaisopettajuuden mahdollistavan joustavan ryhmittelyn perusteella yksi jakotunti vuosiluokilta 1 ja 2 (jää kaksi jakotuntia per vuosiluokka). Tämän lisäksi vuosiluokilta 3.-6. vähennetään yksi jakotunti kultakin vuosiluokan opetusryhmältä (jää 3 jakotuntia per ryhmä per vuosiluokka).
- Vistan koulun yläkoulussa budjetointi vuosiluokille 7.-9. tehdään perustuen vain seitsemään rinnakkaisluokkaan (A - G) aiemman kahdeksan rinnakkaisluokan (A - H) sijasta.
- Koulunkäynninohjaajien osalta on jo 1.8.2025 alkaen siirrytty laskennalliseen koulunkäynninohjaajapooliin (oppilasmääriin suhteutettuna eri kouluihin varataan yhdessä rehtorien kanssa määritellyin kriteerein tasavertainen ohjaajaresurssi). Koulunkäynninohjaajan toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa olevien lukumäärää lisättiin, ja koulukohtaisen ohjaajaresurssin osalta mahdollistettiin työntekijöiden siirto tarvittaessa koulusta toiseen johtavan rehtorin päätöksellä. Lukuvuodesta 2026 - 2027 alkaen koulunkäynninohjaajien työmäärä mitoitetaan ja kohdennetaan työsopimusten mukaisiin viikkotyötuntimääriin.
- Koordinoivan erityisopettajan tehtävä esitetään muutettavan kokoaikaiselta työajalta 1.8.2026 alkaen perusopetuksessa puolipäiväiseksi.

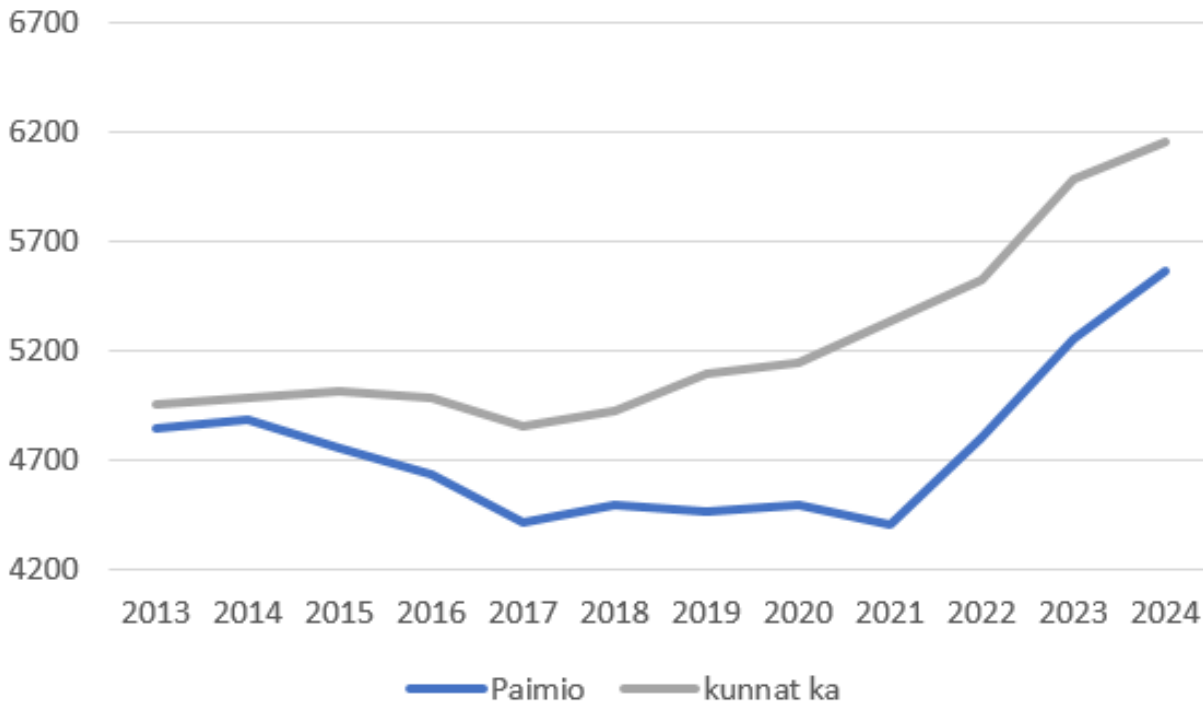
Toiminnalliset tavoitteet

- Perusopetuksessa aloittavien oppilaiden opetusryhmien koko pysyy riittävän pienenä
- Laaja-alaisen erityisopetuksen sekä erityisluokanopettajaresurssin turvaaminen kaikkiin kouluihin
- Oppimisen tuen opetusjärjestelyiden kehittäminen, yhteisopettajuuden sekä inklusion vahvistaminen

- Perusopetuslain uudistuksen täytäntöönpano ja oppimisen tuen muutokset (prosessi, päätökset, asiakirjat, opetussuunnitelmapäivitykset, henkilöstön kouluttaminen)
- Oppilaiden osallisuuden ja kouluviihtyvyyden lisääminen, opiskelijoiden hyvinvoinnin lisääminen
- Vanhempainyhdistysten roolin ja osallistamisen vahvistaminen; koordinaatio eri koulujen yhdistysten välillä.

9-vuotisen perusopetuksen opetuksen kustannukset €/oppilas OPH:n tilastoista (Paimio ja kuntien keskiarvokustannus):

Varsinaisen opetuksen kustannukset €/oppilas

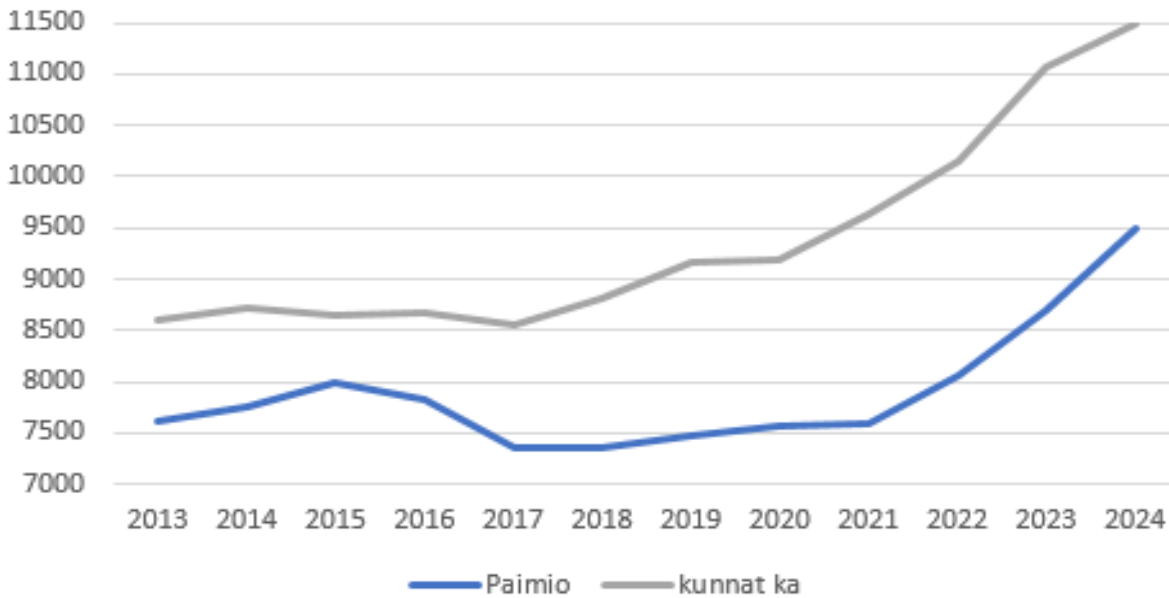

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Paimio	4840	4888	4750	4633	4419	4491	4468	4497	4409	4804	5257	5567
muutos-% vuodessa	4,2	1,0	-0,3	-2,5	-4,6	1,6	-0,5	0,6	-2,0	9,0	9,4	5,9
kunnat ka	4957	4987	5011	4988	4859	4923	5096	5141	5330	5528	5982	6151
muutos-% vuodessa	2,8	2,3	0,6	0,5	-0,5	-2,8	1,3	3,5	0,9	3,7	8,2	2,8

Tavoitteena on, että perusopetuksen kustannukset pysyvät edelleen valtakunnallisen keskiarvon alapuolella.

Käyttökustannukset yhteensä €/oppilas (ei sis. pieniä hankkeita) OPH:n tilastoista:

Perusopetuksen käyttökustannukset ilman pieniä hankkeita (euroa/oppilas/vuosi)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Paimio	7609	7753	7999	7830	7352	7350	7462	7560	7593	8068	8701	9486
muutos-% vuodessa	1,5	1,9	3,2	-2,1	-6,1	0	1,5	1,3	0,4	6,3	7,8	9,0
kunnat ka	8599	8706	8655	8681	8555	8801	9175	9185	9638	10146	11073	11502
muutos-% vuodessa	4	4	3,1	1,2	-0,6	0,3	-1,5	2,9	4,9	5,3	9,1	3,9

Tavoitteena on pitää perusopetuksen kokonaiskustannukset hallittuina, kuitenkin ei laadun kustannuksella.

Yhdeksänvuotisen perusopetuksen käyttökustannukset vuonna 2024 olivat Paimiossa kokonaisuudessaan 2 101 €/oppilas* 1 346,5 oppilasta = n. 2,83 M€ edullisemmat kuin kuntien keskiarvo vastaavan laajuisessa toiminnassa.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	996	988	956	-3,2 %	-2,0 %	975	995
Toimintakulut	- 14 508	- 15 222	- 15 397	1,2 %	3,1 %	- 15 864	- 16 362
Toimintakate/ jäämä	- 13 512	- 14 234	- 14 441	1,5 %	3,4 %	- 14 889	- 15 368
Poistot ja arvonalennukset	- 71	- 90	- 40	-55,6 %	-21,6 %	- 40	- 40
Tilikauden yli-/alijäämä	- 13 583	- 14 324	- 14 481	1,1 %	3,3 %	- 14 929	- 15 408

(1 000 €) ulkoiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	996	988	956	-3,2 %	-2,0 %	975	995
Toimintakulut	- 12 372	- 13 085	- 12 982	-0,8 %	2,5 %	- 13 400	- 13 850
Toimintakate/ jäämä	- 11 376	- 12 097	- 12 026	-0,6 %	2,9 %	- 12 425	- 12 855

(1 000 €) sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot							
Toimintakulut	- 2 136	- 2 137	- 2 415	13,0 %	6,5 %	- 2 463	- 2 513
Toimintakate/ jäämä	- 2 136	- 2 137	- 2 415	13,0 %	6,5 %	- 2 463	- 2 513

Tulosalue
Vastuhenkilö

Toisen asteen koulutus
lukion rehtori Olli-Pekka Lehtonen

Toiminta-ajatus

Paimion lukion tavoitteena on tarjota opiskelijoille laadukasta ja monipuolista opetusta, jotta heillä olisi mahdollisuudet menestyä omien oppimisedellytystensä mukaisesti. Paimion lukion opiskelijoilla on mahdollisuus opiskella myös yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti. Oppimisympäristö on laadukas, turvallinen ja ajanmukainen.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Paimion lukiossa opiskelee syyslukukauden 2025 alkaessa yhteensä 243 opiskelijaa, joista lukion aloitti 81. Sauvolaisia opiskelijoita on Paimion lukiossa yhteensä 36, ja muutamia muista kunnista. Paimion liittyminen Föliin mahdollistaa aiempaa paremmat liikenneyhteydet lukiolle Turun suunnasta. Lukiossa aineopintoja suorittaa kaksi koulutuskuntayhtymä Livian opiskelijaa. Lukiossa on rehtori, 16 opettajaa sekä hallintohenkilökuntaa yksi koulusihteeri. Opettajia on edellä luetellun lisäksi neljä yhteistä peruskoulujen kanssa.

Paimion lukio on yleislukio, joka lukiodien ensisijaisen tehtävän mukaisesti pyrkii antamaan opiskelijoilleen hyvän yleissivistyksen. Lukion tarjoama opintojaksojen valikoima on riittävän laaja, joten opiskelijoilla on mahdollisuus painottaa opintojaan esimerkiksi luonnontieteissä tai muissa reaaliaineissa. Lukiossa on mahdollista suorittaa lukiodiplomeja taito- ja taideaineissa. Yhteistyö yliopiston kanssa mahdollistaa opintoja tietojenkäsittelyssä, fysiikassa ja kemiassa, sekä kahdessa ensin mainitussa ns. suoravalintaväylän yliopistoon. Muissakin aineissa tehdään pienimuotoista yhteistyötä korkeakoulujen kanssa. Musiikkiopiston suorituksia voidaan hyväksyä myös lukion kursseina ja lisäksi muita Paimion opistossa suoritettuja kursseja voidaan hyväksyä lukion kursseiksi, mikäli ne vastaavat lukion vaatimuksia. Kaikkia kerhoja ei tarjota jokaisena vuonna. Matematiikan opintoja tuetaan viikoittaisen ”Matikkapajan” avulla.

Paimion lukio on kilpailukykyinen ja hyvätasoinen lukio, joka toimii yhteistyössä alueen muiden lukiodien kanssa. Kevään 2025 ylioppilaskirjoitusten tuloksissa, ns. STT:n vertailussa, Paimion lukio oli Suomen 16. paras suurten lukiodien sarjassa. Yhteistyötä on myös yliopiston, ammattikorkeakoulun ja ammatillisten oppilaitosten kanssa. Opiskelijoiden valmiuksia aloittaa lukio-opinnot edistetään kaikille aloittaville yhteisellä orientaatio-opintojaksolla.

Paimion lukiolla on käynnissä EU:n Erasmus+ -hanke yhdessä eurooppalaisten kumppanien kanssa. Kaikki kulut maksetaan EU-rahoituksella. Tämän lisäksi on muutakin kansainvälistä toimintaa esimerkiksi Paimion kaupungin ystävyyskuntatoiminnan, Nordplus -ohjelman sekä lukion teemaopintojen puitteissa.

Markkinoinnin jalkauttaminen on kohdistettu Paimion ja Sauvon 9.-luokkalaisiin sekä heidän huoltajiinsa. Näistä kunnista tulee suurin osa Paimion lukion opiskelijoista. Markkinointia sosiaalisen median kautta kehitetään edelleen sekä pidetään avoimien ovien päivä alkuvuodesta 2026.

Resurssimuutokset

Lukiolain uudistuksen sekä opetussuunnitelman muutosten johdosta (1.8.2025 alkaen) lukion erityisopetusresurssia on lisätty lukuvuodeksi 2025-2026 kokoaikaiseen erityisopettajaan. Riittävän ja oikein kohdennetun tuen tarjoamiseksi lukiossa tulee olla riittävät resurssit erityisopetuksessa, jotta pystymme vastaamaan lain velvoitteisiin. 1.8.2026 lähtien palataan kuitenkin säästötoimena puolikkaaseen resurssiin erityisopetuksessa.

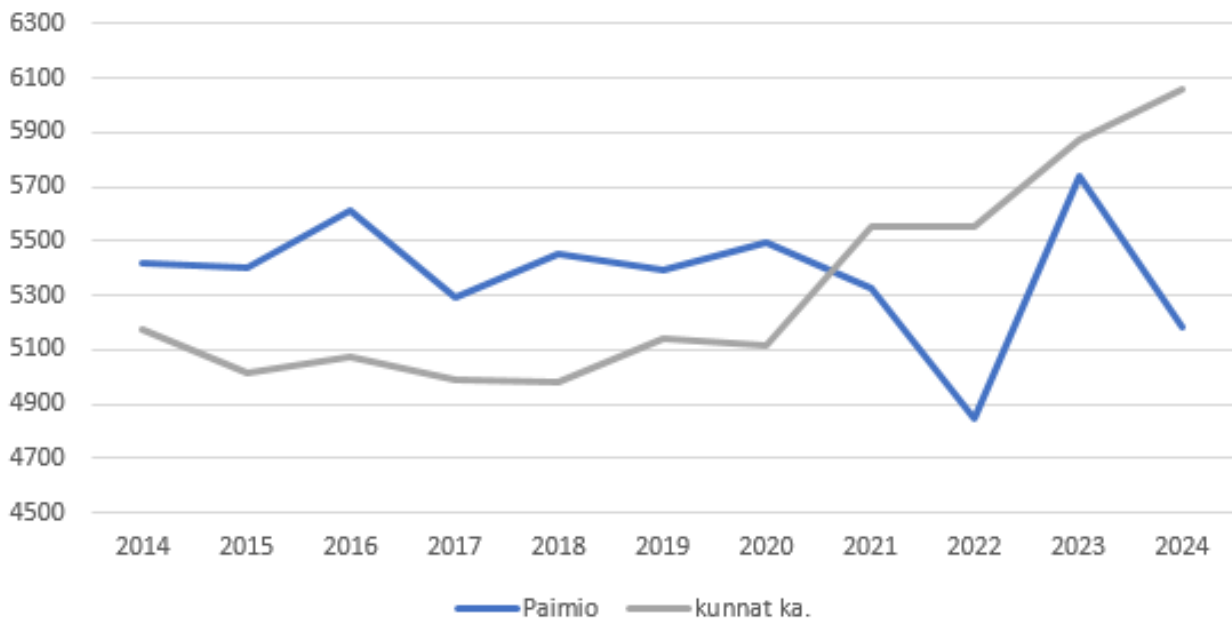
Toiminnalliset tavoitteet

- Abitti 2 -koejärjestelmän käyttöönotto ja testaus
- Lukion opiskelijoiden tuen mallin vakiinnuttaminen.
- Vieraskielisten ja/tai S2-opiskelijoiden lukiopolku saumattomaksi.
- Opiskelijoiden sekä henkilökunnan hyvinvoinnin tukeminen.
- Sähköisen ylioppilastutkinnon poikkeamiin varautuminen.
- Yritys- ja korkeakouluysteistyön kehittäminen.
- Markkinoinnin kehittäminen.

Taloudelliset tavoitteet:

Opetuskustannukset €/oppilas OPH:n tilastoista:

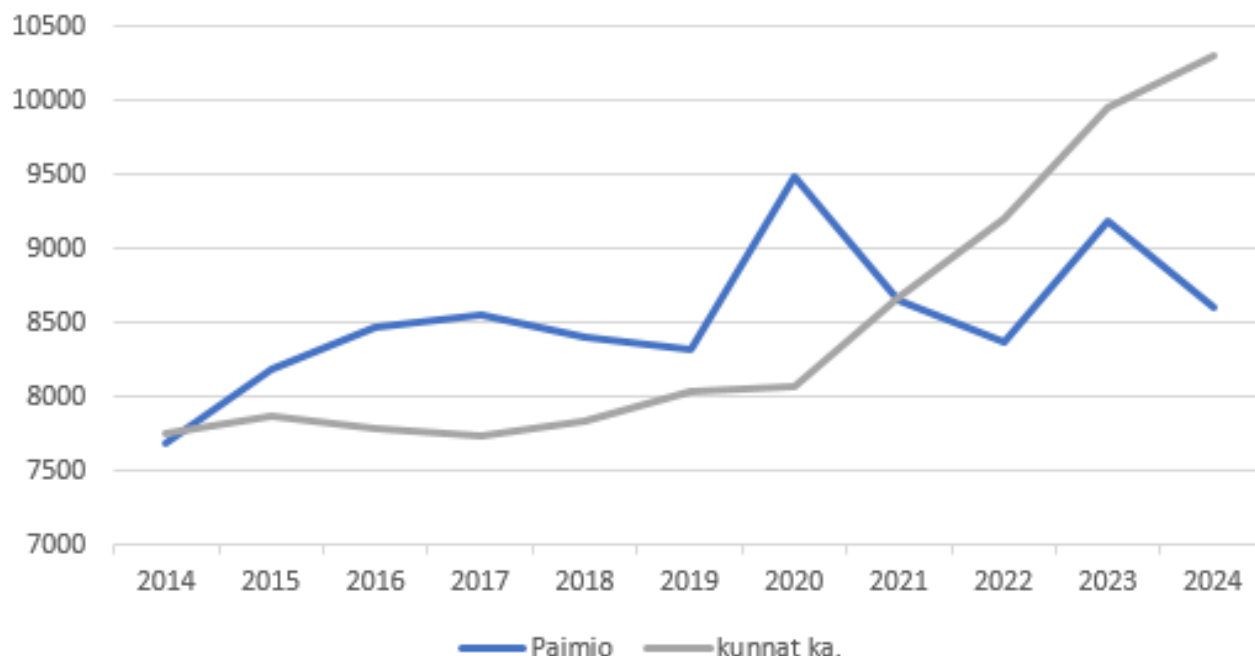
Lukiokoulutuksen opetuksen kustannukset €/opiskelija
Paimio vrt. lukiokoulutusta järjestävät kunnat keskiarvo

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Paimio	5419	5399	5609	5293	5449	5393	5498	5327	4848	5738	5181
muutos-% vuodessa	-1,60	-0,40	3,90	-5,60	2,90	-1,00	1,90	-3,10	-9,00	18,40	-9,70
kunnat ka.	5174	5011	5077	4986	4980	5144	5111	5554	5553	5869	6061
muutos-% vuodessa	2,70	-3,10	1,30	-2,10	-0,10	4,80	-0,60	8,70	0,00	5,70	3,30

Käyttökustannukset yhteensä €/oppilas OPH:n tilastoista:

Lukiokoulutuksen kokonaiskustannukset €/opiskelija
Paimio vrt. lukiokoulutusta järjestävät kunnat ka.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Paimio	7686	8193	8467	8550	8401	8317	9483	8654	8373	9178	8600
muutos-% vuodessa	2,20	6,60	3,30	1,00	-1,70	-1,00	14,00	-8,70	-3,20	9,60	-6,30
kunnat ka.	7746	7862	7786	7732	7832	8035	8072	8668	9208	9950	10302
muutos-% vuodessa	0,60	1,50	1,00	-0,70	1,30	3,50	0,50	7,40	6,20	8,10	3,54

Lukiokoulutuksen käyttökustannukset ovat Paimiossa valtakunnan keskitason alapuolella. Taloudellisissa tavoitteissa keskeistä on jatkossakin järjestää lukiokoulutusta kustannustehokkaasti, pitää Paimion lukio puitteiltaan houkuttelevana ja markkinoinnin kautta saada houkuteltua riittävästi opiskelijoita toiminnan rahoittamiseksi.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	109	73	129	76,9 %	9,4 %	132	135
Toimintakulut	- 2 068	- 2 018	- 2 206	9,3 %	3,3 %	- 2 264	- 2 324
Toimintakate/ jäämä	- 1 959	- 1 944	- 2 077	6,8 %	3,0 %	- 2 132	- 2 189
Poistot ja arvonalennukset	- 30	- 30		-100,0 %	-50,0 %		
Tilikauden yli-/alijäämä	- 1 989	- 1 974	- 2 077	5,2 %	2,2 %	- 2 132	- 2 189

(1 000 €) ulkoiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	109	73	129	76,9 %	9,4 %	132	135
Toimintakulut	- 1 653	- 1 620	- 1 730	6,8 %	2,3 %	- 1 779	- 1 829
Toimintakate/ jäämä	- 1 544	- 1 547	- 1 601	3,5 %	1,8 %	- 1 647	- 1 694

(1 000 €) sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot							
Toimintakulut	- 414	- 397	- 476	19,8 %	7,4 %	- 485	- 495
Toimintakate/ jäämä	- 414	- 397	- 476	19,8 %	7,4 %	- 485	- 495

Hyvinvointilautakunta

Toiminnan kuvaus

Hyvinvointilautakunnan alaisten toimijoiden yhteisenä tavoitteena on hyvinvoiva kuntalainen. Tätä työtä tehdään tuottamalla vapaa-ajan palveluita, edistämällä kaupungin sisäistä yhteistyötä eri tehtäväalueiden välillä ja tuottamalla monipuolista palvelutarjontaa Paimiossa. Kaikessa toiminnassa toteutetaan kuntastrategiaan kirjattuja suunnitelmia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäämiseksi. Osa tuotettavista palveluista on lakisääteisiä.

Toimintaan saatavat valtionosuudet eivät näy lautakunnan talousarviossa (pl. hanke-avustukset). Kunnat saavat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (= HYTE) valtionosuuden lisäosan eli HYTE-kertoimen tuoman taloudellisen lisärahoituksen. Paimiossa HYTE-kertoimella saatava osuus on n. 180 000 euroa vuodessa. Lautakunnan tehtäväalueilla on suuri merkitys ennaltaehkäisevien hyvinvointipalvelujen tuottajana. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tehdään kaikissa hyvinvointilautakunnan alaisissa palveluissa. Resurssien ja palveluntarjonnan kohdentamisella on vaikutusta HYTE-kertoimen suuruuteen.

Hyvinvointilautakunnan alaisten palveluiden vastuuhenkilönä toimii sivistysjohtaja, jonka alaisuudessa työskentelevät tehtäväalueiden tilivelvolliset vastuuhenkilöt: kirjasto- ja kulttuurijohtaja, Paimion opiston rehtori sekä vapaa-aikapalveluiden päällikkö.

Kullakin vastuualueella: kulttuuri-, kirjasto-, vapaa-aikapalvelut sekä Paimion opisto, on laissa omat rahoitussäännökset. Kustannukset katetaan osallistumismaksuilla, muilla myyntituotoilla, valtionosuuksilla, muilla avustuksilla sekä kaupungin omalla rahoituksella. Toimielimen talous on nettobudjetoitu.

Toiminnalliset tavoitteet

Resursointi tehdään siten, että on todellinen mahdollisuus järjestää ne palvelut, joihin kaupunki saa rahoitusta, sekä panostaa kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen. Yhteistyötä tiivistetään ja kehitetään sekä hyvinvointilautakunnan alaisten yksiköiden että muiden kaupungissa toimivien ja seutukunnallisten organisaatioiden kesken.

Vuoden 2026 tavoitteena on tuottaa laadukkaita ja saavutettavampia palveluja sekä rakentaa toimijoiden välistä yhdyspintatyötä kaupungin ja hyvinvointialueen välillä. Tavoitteena on, että jo olemassa olevia palveluja voidaan tuottaa vähintään nykyisessä laajuudessa, mutta talousarviossa ehdotetuilla säästötoimenpiteillä se ei vuonna 2026 ole enää mahdollista. Paimion hyvinvointisuunnitelmaan on kirjattu hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen eri hallintokunnissa läpi elämänkaaren ja toimenpidesuunnitelmaan on kirjattu lähipalveluiden ylläpitäminen ja kehittäminen.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	818	723	832	15,0 %	0,8 %	848	865
Toimintakulut	- 3 744	- 3 924	- 4 186	6,7 %	5,9 %	- 4 289	- 4 394
Toimintakate/ jäämä	- 2 926	- 3 200	- 3 355	4,8 %	7,3 %	- 3 441	- 3 529
Poistot ja arvonalennukset	- 15	- 16	- 36	129,0 %	69,8 %	- 36	- 36
Tilikauden yli-/alijäämä	- 2 941	- 3 216	- 3 391	5,4 %	7,6 %	- 3 477	- 3 565

(1 000 €) ulkoiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	751	720	828	15,0 %	5,1 %	845	862
Toimintakulut	- 2 373	- 2 568	- 2 511	-2,2 %	2,9 %	- 2 581	- 2 652
Toimintakate/ jäämä	- 1 622	- 1 847	- 1 683	-8,9 %	1,9 %	- 1 736	- 1 790
(1 000 €) sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	67	3	4	23,3 %	-47,2 %	4	4
Toimintakulut	- 1 371	- 1 356	- 1 675	23,5 %	11,1 %	- 1 708	- 1 743
Toimintakate/ jäämä	- 1 304	- 1 353	- 1 671	23,5 %	14,1 %	- 1 705	- 1 739

Arvio olennaisista riskitekijöistä

1.3.2015 voimaan tulleiden Paimion sisäisen valvonnan perusteiden mukaan riskit jaotellaan neljään pääryhmään, jotka ovat strategiset, taloudelliset ja toiminnalliset riskit sekä vahinkoriskit. Kaikkiin näihin ryhmiin voi kuulua sisäisiä tai ulkoisia riskejä. Riskienhallintaa toteutetaan talousarvion ja merkittävien päätösten valmistelun yhteydessä.

Strategiset

Palveluiden kysynnän ennakoimaton vaihtelu

Todennäköisyys
2

Vaikutus
2

Syyt: Palveluiden kysyntää on joskus vaikea arvioida. Palveluiden tarjonta ei vastaa kysyntään (kurssit, tapahtumat, retket), palveluita tarjotaan kysyntään nähden väärään aikaan tai kysyntä vaihtelee (esimerkiksi kilpailevan toiminnan vuoksi).

Seuraukset: .

Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:

Henkilöstön koulutus.
Toimiva yhteistyö eri toimijoiden kanssa.
Hyvien käytänteiden jakaminen ja tiedolla johtaminen.

Vastuuhenkilöt:

Paimion opiston rehtori ja apulaisrehtori
vapaa-aikatoimen päällikkö
kirjasto- ja kulttuurijohtaja

Palvelut ja palvelurakenne eivät vastaa kuntalaisten tarvetta

Todennäköisyys
4

Vaikutus
3

Syyt: Asiakkaiden palvelutarpeet muuttuvat, palvelutarjontaa ei muuteta riittävän joustavasti

Seuraukset: .

Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:

Hyte-resurssien lisääminen
Palvelujen ja palvelurakenteen ylläpitäminen laadukkaina ja riittävinä
vaatii lisää henkilöstöresursseja. Kuntalaisten tarpeiden kasvaessa ja henkilökunnan siirtyessä hyte-alueelle
mutta järjestämisvastuun jäädessä kuntiin
tarvitaan lisäresursseja suunnittelemaan ja johtamaan uudenlaista palvelurakennetta. Samoin kulttuuri- ja liikuntapalveluissa tulee taata riittävät henkilöstöresurssit palveluiden säilyttämiseksi.

Vastuuhenkilöt:

Paimion opiston rehtori ja apulaisrehtori
vapaa-aikatoimen päällikkö
kirjasto- ja kulttuurijohtaja
kulttuurituottaja

Toiminnalliset

Henkilöstön jaksaminen ja koulutetun työvoiman saaminen

Todennäköisyys
4

Vaikutus
4

Syyt: Ammattitaitoisen henkilökunnan riittävyys ja saatavuus sekä osaamisen turvaaminen ovat olennainen osa palveluiden ylläpitämistä.

Seuraukset: .		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Henkilöstön riittävyyttä arvioidaan talousarvion laadinnan yhteydessä. Osamistarpeiden ennakointi ja täydennyskoulutus. Tasapuolinen työnjako. Palvelujen ja palvelurakenteen ylläpitäminen laadukkaina ja riittävinä vaatii lisää henkilöstöresursseja. Hyte-työn koordinointi ja hyte-alueelle siirtyneen henkilöstön tehtävien uudelleenjärjestelyt tulee sopia ja järjestää lisäkuormittamatta työntekijöitä. Testi		Vastuuhenkilöt: Sivistysjohtaja ja muut esihenkilöt
Liian vähäinen henkilöstöresurssi.	Todennäköisyys 4	Vaikutus 3
Syyt: Riittämättömät henkilöstöresurssit vaikuttavat heikentävästi toiminnan järjestämiseen ja kehittämiseen. Seuraukset: Toimintoja joudutaan keskeyttämään (esim. kirjaston tilapäinen sulkua) tai jättämään toteuttamatta.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Toimintoja joudutaan keskeyttämään (esim. kirjaston tilapäinen sulkua) tai jättämään toteuttamatta (esim. opiston kurssit). Kunnan palvelujen uudelleen muotoutuminen ja sote-henkilöstön siirtyminen hyte-alueille on lisännyt kuormittamista. Pitkittyneen sijaispuulan ja työvoiman saatavuuden aiheuttama kuormitus lisääntyy. Työmäärien kasautuminen työntekijöille.		Vastuuhenkilöt: Sivistysjohtaja ja muut esihenkilöt
Puutteellinen sijaisjärjestelmä ja vaikeus saada tilapäisiä sijaisia. Työ- ja toimintaympäristön muutokset sekä säädösmuutokset vaikuttavat henkilöstön osaamisen heikentymiseen	Todennäköisyys 4	Vaikutus 4
Syyt: Pitkittyneet ja ennakoimattomat poissaolot kuormittavat työyhteisöjen hyvinvointia. Monet toiminnot ovat pitkälti henkilöriippuvaisia, jolloin sairauspoissaolot heikentävät toiminnan laatua. Joskus palveluita ei pystytä järjestämään, kun sijaista ei saada tai toimintaa on mahdotonta järjestää yhden ihmisen voimin. Seuraukset: Jos osaavaa henkilökuntaa ei ole riittävästi, lisääntyy työstä poissaolot ja henkilökunnan työuupumus.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Toimiva sijaisrekrytointi. Sairauspoissaoloja seurataan säännöllisesti. Kehityskeskustelut. Aktiivinen yhteistyö työterveyshuollon kanssa.		Vastuuhenkilöt: Sivistysjohtaja ja muut esihenkilöt
Tietohallinnon toimimattomuus	Todennäköisyys 3	Vaikutus 2
Syyt: Toimintahäiriöt ym. ongelmat tietojärjestelmissä ja –verkoissa voivat haitata huomattavasti normaalia toimintaa. Tietojärjestelmien toimimattomuus vaikeuttaa useaan eri tekijään. Se heikentää mm. tiedonkulkua ja maksuliikennettä sekä lamauttaa osan palveluista kokonaan. Seuraukset: .		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Sujuva yhteistyö sekä kaupungin tietohallinnon että ohjelmistotoimittajien kanssa. Tietojärjestelmien pääkäyttäjät on nimetty. Tietojärjestelmien toimintahäiriöihin on varauduttu.		Vastuuhenkilöt: Vastuualueiden vastuuhenkilöt / nimetyt vastuuhenkilöt
Tilojen puute	Todennäköisyys 4	Vaikutus 3
Syyt: Asianmukaisten varastotilojen puute. Kaikilla työntekijöillä ei ole omaa asianmukaista työpistettä. Kansalaisopistolla ei ole omia toimitiloja, joten esim. kiinteistöjen remontit vaikeuttavat opiston toimintaa, kun korvaavia tiloja ei ole aina saatavilla. Kirjaston palvelujen laajeneminen vaatii toimivat ja muunneltavat tilat. Seuraukset: .		

Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:		Vastuuhenkilöt:	
Havaitut puutteet tuodaan esille ne selvitetään ja selvityksen perusteella tehdään ratkaisut. Ennakoidaan tulevat remontit ja kartoitetaan vaihtoehtoiset tilat etukäteen.		Vastuualueiden vastuuhenkilöt	
Vahinkoriskit			
Force majeure tilanteet		Todennäköisyys 3	Vaikutus 3
Syyt: Esim. pandemia, luonnonkatastrofit			
Seuraukset: Toiminta keskeytyy, siirtyy etätoiminnaksi tai toteutetaan korvaavia toimintoja.			
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:		Vastuuhenkilöt:	
Varautumissuunnitelma viranomaisten ohjeiden ja määräysten noudattaminen		Esihenkilöt	
Henkilöstöön kohdistuvan väkivallan uhka		Todennäköisyys 4	Vaikutus 4
Syyt: Asiakaspalvelutyössä häiriötilanteet ovat lisääntyneet ja joskus syntyy riskitilanteita.			
Seuraukset: .			
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:		Vastuuhenkilöt:	
Yksin työskentelyn välttäminen koulutus vartiointipalvelu		Esihenkilöt	
Henkilövahingot		Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
Syyt: Asiakasturvallisuudesta huolehtiminen.			
Seuraukset: .			
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:		Vastuuhenkilöt:	
Säännölliset turvakävelyt ja pelastussuunnitelmien läpikäynnit.		Esihenkilöt	
Palo- tai vesivahingot		Todennäköisyys 3	Vaikutus 2
Syyt: Museo- ja kirjastoaineistoihin liittyvät vahingot. Toimitiloihin liittyvät vahingot.			
Seuraukset: .			
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:		Vastuuhenkilöt:	
EA- ja alkusammutuskoulutukset kiinteistöjen ennakkoiva kunnossapito		Esihenkilöt	
Työtilat eivät ole turvalliset		Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
Syyt: Työtilojen järjestelyistä aiheutuu riskitilanteita. Sisäilmaan vaikuttavista tekijöistä aiheutuu terveyshaittoja.			
Seuraukset: Kirjastossa työhuoneen sisäilman ongelmat mm. ajoittain riittämätön ilmasto ja työtilojen ahtaus. Joissakin opetustiloissa puutteita sekä museoiden varastotiloissa, joissa ajoittain myös työskennellään.			
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:		Vastuuhenkilöt:	

Havaitut puutteet/ongelmat tuodaan esille ne selvitetään ja selvityksen perusteella tehdään ratkaisut.

Esihenkilöt

Taloudelliset

Taloudellisten toimintaedellytysten heikkeneminen

Todennäköisyys
4

Vaikutus
4

Syyt: Valtionosuuksien väheneminen tai peruspalveluiden valtionosuusrahoituksen kohdentaminen sivistyspalveluiden sijaan kaupungin muuhun palvelutuotantoon.
Kaupungin rahoituksen väheneminen.
Yleisen hintatason nousu, joka nostaa palvelutuotannon hintaa.
Uusien palveluiden (esim kirjaston e-aineistojen) korkeat hinnat voivat estää palvelutarjonnan kehittämisen kysyntää vastaavaksi.
Force majeure -tilanteet esim. pandemia voi heikentää toimintaedellytyksiä ja vähentää tuloja

Seuraukset: .

Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:

Talouden ajantasaisen raportoinnin seuranta.
Palveluiden käytön seuranta ja tarvittaessa toiminnan sopeuttaminen tai määrärahojen uudelleenresursointi.
Tilastointi ja laskutus ovat ajantasaiset.
Synergiaetujen hakeminen yhteistoimintamuodoilla.
Uusien palvelumuotojen kehittäminen.

Vastuuhenkilöt:

Vastuualueiden vastuuhenkilöt

Riskin todennäköisyys:

- 1 = erittäin epätodennäköinen
- 2 = epätodennäköinen
- 3 = todennäköinen
- 4 = erittäin todennäköinen

Riskin vaikutus:

- 1 = vähäinen
- 2 = kohtalainen
- 3 = vakava
- 4 = erittäin vakava

Tulosalue

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Vastuuhenkilö

kirjasto- ja kulttuurijohtaja Laura Lankinen

Toiminta-ajatus

Kirjasto- ja kulttuuripalveluiden tehtäviin kuuluu tuottaa kaupunkilaisten hyvinvointia lisääviä helposti saavutettavia palveluja. Palveluja tuotetaan kaikille kaupunkilaisille sekä matkailijoille.

Yleisen kirjaston lakisääteinen (Laki yleisistä kirjastoista 1492/2016, 6§) tehtävänä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon, tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan ja edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Kulttuuripalveluiden lakisääteinen tehtävä on edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa. Tätä toteutetaan tuottamalla kulttuuri- ja taidetapahtumia, museo- ja kotiseututyötä. Kulttuuripalvelujen tuottamisessa on ensisijaista laaja-alainen yhteistyö eri toimijoiden kesken, niin paikallisesti kuin seudullisesti. Monipuolisuutta ja tasa-arvo huomioidaan huomioimalla eri väestö- ja ikäryhmät palveluita suunniteltaessa.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Kirjasto tarjoaa lakisääteisesti palveluita ja aineistoja sekä verkossa että kirjaston fyysisissä tiloissa. Kirjasto kuuluu Vaski-kirjastojen kirjastoverkostoon. Henkilökuntaan kuuluu 1.9.2025 alkaen 5,4 vakituista työntekijää: kirjasto- ja kulttuurijohtaja, jonka työnkuvaan sisältyy myös kulttuuripalveluiden tehtäviä n. 10 % sekä kaksi kirjastonhoitajaa ja 3 kirjastovirkailijaa, joista yksi on osa-aikainen (50%). Kirjastoavustajan tehtäviä hoidetaan määräaikaisten tilapäistyöntekijöiden toimesta.

Kaikkien lakisääteisten palveluiden toteuttaminen on kirjaston tärkein tehtävä. Lukemaan innostaminen, aineistotarjonnan sisältöjen avaaminen asiakkaille ja monilukutaidon edistäminen ovat kirjaston toiminnassa keskeistä. Saavutettavuutta lisää omatoimikirjasto, mikä laajentaa kirjaston käyttöai-koja. Kirjasto tekee tiivistä yhteistyötä alueen koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa lasten ja nuorten lukuinnostuksen herättämiseksi ja tiedonhankintataitojen kehittämiseksi. Kirjasto tarjoaa ohjat-tuja kirjastokäyntejä, kirjavinkkausta ja tiedonhaun opetusta suunnitelmallisesti esikoululaisista lu-kiolaisiin.

Perusopetuksen kanssa yhteistyössä tuotetaan palveluja lukutaitoa edistäviin ja lukemisen kulttuuria vahvistaviin toimenpiteisiin. Perusopetuksen ja kirjaston välille on voimassaoleva yhteistyösopimus, jossa määritellään minimitaso kirjastopalveluista, joihin kaikki perusopetuksen oppilaat tutustuvat kouluvuosiensa aikana osana opetussuunnitelmaa. Vuoden 2026 alusta on tavoitteena toteuttaa kirjaston ja varhaiskasvatuksen yhteistä toimintamallia lukutaitotyöhön.

Vaski-kirjastoilla on yhteinen palvelujärjestelmä sekä yhteiset fyysiset ja sähköiset kokoelmat, joiden kartuttamiseen jokainen jäsenkirjasto osallistuu. Kirjastoyhteistyöstä saadaan synergiaetua, kun esi-merkiksi hankintojen kilpailutus, sähköisten palveluiden hallinnointi ja aineiston luettelointi tehdään keskitetysti. Aineistohankinnoissa Paimion kirjasto antaa oman panoksensa Vaski-kirjastojen yhtei-siin kokoelmiin. Lisäksi henkilökunta osallistuu erilaisten työryhmien työskentelyyn. Paimion kirjas-ton osuus Vaski-kirjastojen yhteisistä kuluista on asukasluvun suhteessa 2,59 %.

Kulttuuripalveluiden henkilökuntaan kuuluu kulttuurituottaja (100 %) sekä kirjasto- ja kulttuurijohtaja, joka työajasta n. 10 % on kulttuuripalveluiden hallinnossa. Kulttuurituottajan työtehtäviin sisältyy Lyyli Tuomolan säätiön sekä Paimion Sähkämuseosäätiön liittyviä tehtäviä n. 20 % työajasta.

Kulttuuripalvelujen alaisuuteen kuuluvat August Pyölniitun museo ja Paimion kotiseutumuseo (seitsemän museorakennusta ja kaksi varastotilaa) ja kaupungintalolla sijaitsevan kotiseutuarkiston toiminta. Lisäksi kulttuuripalvelujen kautta hoidetaan Paimion Sähkämuseosäätiön ja Lyyli Tuomolan säätiön ylläpitämän Käsityö museo Miilan toimintaa. Kulttuuripalvelut vastaa myös noin 500 teosta käsittävän kaupungin taidekokoelman ylläpidosta sekä kouluille suunnatun Kulttuurin aalloilla -kulttuurikasvatussuunnitelman toteutuksesta, mikä on 1.8.2024 alkaen ollut virallinen osa perusopetuksen opetussuunnitelman kulttuurikasvatusta. Kulttuuripalvelut organisoivat senioreiden kulttuurihyvinvointiryhmä Kulttuurikamarin toimintaa. Muihin toimintamuotoihin kuuluvat erilaisten tapahtumien, kulttuurimatkojen ja näyttelyiden järjestäminen. Lisäksi neuvontaa annetaan erilaisiin hankkeisiin, avustuksiin ja tukiin liittyvissä kysymyksissä.

Resurssimuutokset

Kirjasto

Paimion kirjaston vakituisesta henkilöstöstä on osa-aikaeläköitymisen kautta täyttämättä kirjastovirkailijan tehtävä, jota vuoden 2025 loppuun saakka hoidetaan määräaikaisella sijaisuudella. Kaupungin talouden sopeuttamistoimena ehdotus on, ettei 50% -osa-aikaista kirjastovirkailijan tehtävää täytetä. Tällä saadaan n. 17 000 euron vuosittainen säästö. Kirjaston nykyisellä henkilökunnalla (5,4 työntekijää = 0,49htv/ 1000 asukasta) ei jatkossa pystytä toteuttamaan nykyisen laajuisia palveluita eikä kirjaston käyttöaikoja. Kasvavan kaupungin palveluntarpeeseen tai toivottuihin perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluihin ei jatkossa ole resursseja. Lisäksi säästötoimena ehdotetaan, että kirjaston lyhytaikaisista sijaisjärjestelyistä luovutaan (säästö 5 500€), jolloin palveluiden hetkellinen lisäsupistuminen näkyy palvelu- ja omatoimiajoissa heti. Henkilökunnan määrä ja osaaminen sekä kirjaston johtamisen voimavarat vaikuttavat suoraan siihen, miten kirjasto pystyy hoitamaan lakisääteiset tehtävät ja pystyy tukemaan väestön lukutaito-osaamista. Kirjastolain mukaisesti kirjastossa tulee olla riittävä ja osaava henkilöstö. Paimion kirjaston lainaus- ja kävijämäärät kasvavat koko ajan, samoin omatoimiajan käyttö ja aineistovaraukset. Nämä lisäävät supistetun henkilökunnan työ määrää.

Erityisesti aineistohankinnoissa kustannukset ovat kohonneet nopeasti. Samoin kuntien yhteisen e-kirjaston kustannukset kohottavat e-aineistokuluja asukasmäärän kasvun mukaan. Kirjaston tavoitteena on pitää kokoelma ajantasaisena, monipuolisena ja riittävänä. Lainaus- ja kävijämäärän kasvussa sekä Eteiskirjastojen laajetessa kaikkiin Paimion päiväkoteihin, aineistomäärän kysyntä kasvaa. Säästötoimenpiteenä aineistomäärärahoja kuitenkin vähennetään 10% = 8000€, mikä kohdentuu erityisesti aikuisten osaston fyysiseen aineistotarjontaan.

Omatoimikirjaston käyttöaikojen pitäminen nykyisellä tasolla vaatisi vähintään nykyisen henkilöstömäärän. Omatoimiaikojen laajentaminen on jatkossa mahdollista vain lisäämällä henkilökuntaa, vartiointia ja valvontaa. Henkilökunta käsittelee omatoimiaikoina palautettua aineistoa palveluina palautettujen lisäksi. Esitetystä henkilöstövähennyksistä johtuen kirjaston palvelu- sekä omatoimiaikoihin tulee vuonna 2026 vähennyksiä.

Kirjastotilan kalustuksessa ja asiakkaiden oleskelutiloissa on tarvetta ajanmukaistamiselle, jotta lakisääteinen tehtävä tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan täyttyy ja tilat pysyvät turvallisina. Vuosille 2025-2026 on investointivaraus 10 000 euroa/vuosi kirjaston vähintään 20 vuotta vanhojen aineistonsäilytysjärjestelmien osittaiseen uusimiseen.

Lisäyksenä vuodelle 2026 on OPH:n hankeavustus 40 320€ = 90% kuluista. Avustuksella palkataan määräaikainen lukukoordinaattori (palkkakulut n. 37 000€) suunnittelemaan ja laatimaan koko kaupungin lukutaitostrategiaa.

Kulttuuripalveluissa

Taloussuunnitelmassa pääpaino on kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttamisessa sekä kulttuurihyvinvoinnin lisäämisessä (kulttuurikammariryhmä ja kulttuuriluotsitoiminta).

Ehdotuksena on, että, aiemmin joka toinen vuosi yhdessä Järjestö- ja Seuraparlamentin kanssa järjestettyjä harrastusmessuja ei järjestetä nykymuotoisena jatkossa. Tästä seuraa n. 10 000 euron vuosittainen säästö.

Lisäksi säästötoimenpiteenä aikuisväestölle suunnattuja avoimia kulttuuritilaisuuksia ei järjestetä. Tästä tulee noin 1500 euron säästö.

Lisäyksenä on Museonvirastosta saadun avustuksen 70% kuluista, josta jäljellä vuodelle 2026 on 6395€. Avustuksella palkataan määräaikainen museoammattilainen uudistamaan kotiseutumuseon perusnäyttelyä ja lisäämään sen saavutettavuutta.

Lautakunnan talousarviokäsittelyssä lisättiin harrastusmessujen yhteyteen sana nykymuotoisena eli harrastusmessuja ei nykymuotoisena järjestetä jatkossa.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Kirjasto					
Lainat (fyysiset + e-lainat)	231 278	210 000	240 000	250 000	250 000
Käynnit	88 949	83 800	95 000	100 000	100 000
Aukiolotunnit	3 190	4 300	3 700	4 300	4 300
Henkilötyövuodet	6,29	6,5	5,4	6,5	6,5
Kehittäminen. Hanketuki	17 139	54 400	7 000	0	0
Lapset ja nuoret painopistealueena. Kirjaston koulu- ja varhaiskasvatusyhteistyöllä tavoittamat lapset ja nuoret	4 532	4 600	4 000	4 600	4 600
Kustannukset/asukas (brutto)	55,3	64,09	57,51	58,41	59,34
Kustannukset/asukas (netto)	53,14	59,66	41,26	41,98	42,73
Kulttuuri					
Kulttuuripalvelut €/as (netto)	11,98	12,99	11,32	11,51	11,7
Paikallisen kulttuuritoiminnan tukeminen. Kulttuurin kohdennetut tuet, €/asukas	2,08	2,04	2,04	2,03	2
Kulttuuritarjonnan saavutettavuuden ylläpitäminen. Museoiden aukiolotunnit/v.	938	830	830	830	830
Kulttuuritarjonnan saavutettavuuden ylläpitäminen. Museoiden kävijämäärä/v.	3 869	3 480	3 500	3 500	3 500
Kulttuuritarjonnan saavutettavuuden ylläpitäminen. Tapahtumat/v.	39	50	30	30	30
Kulttuuritarjonnan saavutettavuuden ylläpitäminen. Tapahtumien kävijämäärä/v	11 098	12 000	5 000	5 000	5 000
Kulttuurin osallistumisen kynnystä madaltava vertaistoiminta. Osallistujat/vuosi	0	5	5	10	10
Kulttuurikasvatussuunnitelman osallistujat/vuosi	767		1 315	1 265	1 215

Kirjaston tavoitteena on vuoden 2026 on pystyä tuottamaan kasvavan kaupungin kirjastopalveluja mahdollisimman laadukkaasti, vaikka henkilösupistukset tulevat tuottamaan palvelutason ja saavutettavuudessa notkahduksen. Pääpaino kirjaston perustyössä on ajantasaisen aineiston hankinnassa ja monipuolisen kokoelman ylläpitämisessä. Puutteellinen (moni)lukutaito sekä kansalaistaitojen heikkeneminen sekä taloudellinen lasku, lisäävät ennustetusti kaiken ikäisten kirjaston käyttöä. Tarve lukutaidon ja monilukutaidon ylläpitämiseen, lukuinnostuksen ja digitaitojen kasvattamiseen sekä lukutaitotyöhön kasvaa kaikkien väestöryhmien keskuudessa. Suunnitelma vuonna aloitetaan hankerahoituksella koko väestöä koskeva lukutaitostrategian laatiminen, mikä käsittää myös ikäihmisten digitaitojen ja monilukutaidon tukemisen.

Tavoitteena on jatkaa omatoimikirjastokonseptin saavutettavuutta Paimiossa. Asiakkaiden asiointikäyttäytymisen muutos on yhä lisännyt myös kirjaston logistiikkatyötä. Lisääntynyt varauspalvelun käyttäminen ja omatoimiasiakkaiden määrän kasvu, lisäävät järjestely- ja logistiikkatyötä entisestään.

Kulttuuripalvelujen keskeisenä tavoitteena on kulttuurihyvinvoinnin lisääminen ja kolmannen sektorin tukeminen kulttuurihyvinvointityössä. Yhtenä toimintamuotona on koko elinkaaren kestävä kulttuurikasvatus. Osana tätä on jo käynnistetty koulujen kulttuurikasvatustoiminta sekä vartuneemman väen Kulttuurikammari -toiminta. Tavoitteena on aloittaa kulttuuriluotsi/-kaveri toiminta vuoden 2026 aikana.

Yhteistyötä Järjestöparlamentin ja kaupungin vapaa-aikapalveluiden kanssa tiivistetään ja tapahtumia tuotetaan yhä enenevässä määrin yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Lyyli Tuomolan säätiön (kuuluu kaupunkikonserniin) ja Paimion Sähkämuseosäätiön (kaupunki taustayhteisö) kanssa jatketaan yhteistyömuotojen kehittämistä. Suunnitelmakauden aikana jatketaan monipuolisten kulttuuritapahtumien tukemista sekä tukemalla Paimion teatterin talvi- ja nuorisoteatteritoimintaa (6 600 euroa), Paimion Sähkämuseosäätiön toimintaa (4 000 euroa) sekä elokuvateatteritoiminnan tukemista (2 000 euroa). Lisäksi tuetaan kulttuuriyhdistysten perustoimintaa sekä kulttuuritapahtumia kohden netulla tuella. Kulttuuritoiminnan tukiin on varattu yhteensä 23 300€ määräraha.

Seutukunnan muiden kuntien kulttuuripalveluiden kanssa yhteistyötä jatketaan ja kehitetään Kulttuuria kunnissa – verkoston kautta synergiaetujen saavuttamiseksi. Kaupungin museotoimintakokoonaisuuden kehittäminen ja vahvistaminen on osa museotoiminnan pitkántähtäimen kehittämistä mm. museoiden tukiyhdistysten yhteistyösopimusten kautta. Vuoden 2026 aikana päätetään kotiseutumuseon perusnäyttelyn uudistaminen ja saavutettavuuden lisäämisen -hanke.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	41	63	69	8,4 %	32,6 %	70	71
Toimintakulut	- 771	- 881	- 854	-3,2 %	5,3 %	- 875	- 897
Toimintakate/ jäämä	- 730	- 818	- 785	-4,0 %	3,8 %	- 805	- 826
Poistot ja arvonalennukset	- 5	- 10	- 8	-15,4 %	33,2 %	- 8	- 8
Tilikauden yli-/alijäämä	- 735	- 828	- 794	-4,2 %	4,0 %	- 814	- 834

(1 000 €) ulkoiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	41	63	69	8,4 %	32,7 %	70	71
Toimintakulut	- 562	- 685	- 639	-6,7 %	6,9 %	- 656	- 674
Toimintakate/ jäämä	- 520	- 622	- 570	-8,2 %	4,8 %	- 586	- 602

(1 000 €) sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					-50,0 %		
Toimintakulut	- 210	- 196	- 215	9,2 %	1,2 %	- 219	- 223
Toimintakate/ jäämä	- 210	- 196	- 215	9,2 %	1,2 %	- 219	- 223

Tulosalue
Vastuuhenkilö

Paimion opisto
Rehtori Satu Lehtisalo

Toiminta-ajatus

Paimion opisto käsittää kansalaisopiston ja musiikkiopiston, jotka yhdessä tavoittavat toiminnallaan käytännössä kaikenikäiset kuntalaiset, vauvamuskarilaisista ikäihmisiin.

Kansalaisopisto tarjoaa alueensa asukkaille lähipalveluna kykyä ja halua elinikäiseen oppimiseen, uusien asioiden omaksumiseen, itsensä kehittämiseen sekä vireytensä ylläpitämiseen. Se pyrkii vastaamaan niin perinteisiin kuin tulevaisuuden tuomiin kansalaistaitoihin. Opisto antaa tarpeen mukaan myös vieraskielisille opiskelijoille suomen kielen opetusta sekä tutustuttaa paikkakunnan kulttuuriin.

Musiikkiopisto tarjoaa lähipalveluna korkeatasoista taiteen perusopetusta musiikissa ensisijaisesti lapsille ja nuorille mutta myös kaikenikäisille aikuisille. Musiikkiopisto nivoutuu oleelliseksi osaksi Paimion kulttuurielämää edistämällä musiikkikulttuuria monipuolisesti. Musiikkileikkikoulun tehtävänä on herättää lapsissa ja heidän perheissään myönteinen asenne musiikkia kohtaan ja antaa viitteitä jatkuvan musiikin harrastuksen syntymiseen.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Kansalaisopistossa on opetusta vuosittain noin 5 000 tuntia, kurssilaisia noin 4000 ja tuntiopettajia noin 60. Kansalaisopiston rehtori on samalla koko Paimion opiston rehtori, eli vastuualueeseen kuuluu myös musiikkiopisto. Päätoimiseen henkilökuntaan kuuluu rehtorin lisäksi osa-aikainen opinto-sihteri (50 %) ja kokoaikaiset musiikin suunnittelijaopettaja ja liikunnan, terveyden ja hyvinvoinnin suunnittelijaopettaja, joille kuuluu opetuksen lisäksi myös toimistotyötä.

Paimiolla ja Sauvolla on sopimus Paimion opiston opetuksen järjestämisestä Sauvossa, mistä Sauvon kunta suorittaa korvauksen. Opiston pianon- ja kitaransoitonopetus toimii opiston omissa tiloissa, ja pääasiassa muu toiminta toteutetaan Paimion ja Sauvon koulujen tiloissa iltaisin ja viikonloppuisin. Käden taitojen kursseja pidetään myös vuokratiloissa Vahtisten koululla ja Yhteistalolla Sauvossa.

Musiikkiopisto kuuluu apulaisrehtorin vastuualueeseen, ja hänellä on myös opetusvelvollisuutta. Apulaisrehtorin lisäksi musiikkiopistossa on 2,5 viranhaltijaopettajaa, 2 päätoimista opettajaa, 2 yhteispäätoimista opettajaa sekä 1 sivutoiminen tuntiopettaja. Kansalaisopiston musiikin suunnittelijaopettajalla on myös jonkin verran opetusta musiikkiopistossa. Opetustunteja on vuosittain noin 5 000, taiteen perusopetuksen oppilaita noin 140 ja musiikkileikkikoululaista noin 50.

Musiikkiopisto antaa taiteen perusopetusta (tpo) laajan oppimäärän mukaan eri soittimissa, yksinlaulussa ja musiikin teorialunneissa. Musiikkileikkikouluosasto tarjoaa alle kouluikäisille lapsille varhaisen musiikkikasvatusta. Lisäksi annetaan myös kuoro-opetusta. Myös aikuisten on mahdollista aloittaa tavoitteellinen soitto- tai lauluharrastus. Ryhmäopetus ja paritunnit lisäävät musiikkiharrastuksen sosiaalisia ulottuvuuksia. Lukion opiskelijat voivat musiikkiopistossa aloittaa musiikkiharrastuksen tai jatkaa aiempia musiikkiopintojaan, ja heillä on mahdollisuus hyödyntää lukioaikaisia musiikkiopisto-opintojaan lukion musiikin valinnaiskursseina tai lukiodiplomissa.

Opetuksessa noudatetaan lakiin perustuvaa opetussuunnitelmaa, jolloin opetus on tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää. Yksilöopetuksen tehokkuus, opintojen arviointi ja päättötodistus takaavat mahdollisuuden jatkaa musiikin opiskelua, vaikka ammattiin asti. Lähiopetuksena tarjottava laadukas musiikinopetus on tulevaisuudessakin yksi pienen kunnan imagoa nostava, asukkaiden viihtyvyyttä lisäävä ja uusia asukkaita houkutteleva tekijä.

Opetusministeriö myönsi Paimion kaupungille vuoden 2020 alusta lukien taiteen perusopetuksen järjestämisluvan musiikissa ja siihen kuuluvan pysyvän, opetustuntikohtaisen valtionosuuden. Valtion pysyvä tuki vakauttaa musiikkiopiston taloutta olennaisesti ja pitkäjänteisesti.

Musiikkiopistolla on omat, suhteellisen hyvin toimivat tilat Paimion lukion yhteydessä, ja osa opetuksesta tapahtuu-ilta-aikaan lukion luokissa. Musiikkiopiston käytössä olevat opetustilat ovat kolmessa eri kerroksessa, osittain myös kellarikerroksessa ikkunattomissa tiloissa. Suurimmassa osassa musiikkiopiston käytössä olevista opetustiloista ei ole äänieristystä, mikä osittain hankaloittaa opetustyötä ja kuormittaa mm. opettajien kuuloa ja jaksamista.

Konsertteja ja oppilasilloja järjestetään lukion ruokalan ja auditorion lisäksi mm. kirjastossa ja Paimiosalissa. Lisäksi musiikkiopiston oppilailla on mahdollisuus edustaviin esiintymisiin Paimion kaupungin järjestämissä tilaisuuksissa (esim. itsenäisyyspäivän juhlallisuudet, veteraanipäivän juhla).

Resurssimuutokset

Paimion kaupungin talouden sopeutustoimiin liittyen v. 2025 alusta ollutta markkinointiassistentin määräaikaista työsuhdetta ei jatketa 1.1.2026 lähtien, josta säästyy noin 17000 €+ sivukulut /vuosi palkkakustannuksia.

Kansalaisopiston kurssimaksuja nostetaan 10 % 1.1.2026 lähtien, jolla arvioidaan saatavan n. 10 000 euroa lisää kurssimaksuja. Lisäksi vähennetään käyttötaloudesta 7 000 euroa, jonka johdosta mm. kalustomäärärahaa vähennetään ja painettu opinto-ohjelma siihen liittyvine kustannuksineen jää pois.

Musiikkiopistossa säästötoimenpiteinä vähennetään tuntiopetusta 10 vko:tuntia syyslukukaudesta 2026 lähtien, mikä merkitsee v. 2026 noin 7000 euron säästön henkilöstömenoissa ja seuraavina vuosina noin 14 000 euron säästön/vuosi. Lukukausimaksuja nostetaan 10 % 1.1. 2026 lähtien. Lukukausimaksut ovat korotuksen jälkeenkin kohtuulliset, n. 11,37 €/30 min ja 15,64 €/45 min verrattuna yksityisiin musiikinopetuksen tarjoajiin, joilla hinnat ovat 2-3 kertaiset.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Kansalaisopisto					
Henkilöstö (päätoim.)	3,5	4	3,5	3,5	3,5
Henkilöstö (tuntiopettajat)	52	53	53	53	53
Työtyytyväisyys (1-5)	4,6	4,7	4,5	4,5	4,5
Asiakastytyväisyys (1-5)	4,6	4,7	4,5	4,5	4,5
Tapahtumien osallistujamäärä	1 880	6 000	1 800	1 800	1 800
Opetustunteja	4 901	5 400	4 900	4 900	4 900
€/opetustunti/brutto	109	79	87	87	87
€/opetustunti/netto (sis. vos:n)	28,5	11	3	3	3
€/asukas/netto (sis.vos:n)	12,45	5,3	1,3	1,3	1,3
Musiikkiopisto					
Henkilöstö/päätoimiset	4	4	4	4	4
Henkilöstö/tuntiopettajat	6	6	6	6	6
Työtyytyväisyys (1-5)	4	4	4	4	4
Asiakastytyväisyys (1-5)	4	4	4	4	4
Esiintymisiä ja konsertteja	27	25	20	20	20
tpo:n perusopinnot/syventävät opinnot suorittaneita	1	1	1	1	1
Opetustunteja	4 888	5 000	4 700	4 500	4 500
€/opetustunti brutto	67	63	72	76	76
€/opetustunti netto (sis. vos:n)	10,05	5,8	9	9,4	9,4
€/asukas netto (sis. vos:n)	4,4	2,5	3,7	3,6	3,6

Kansalaisopisto pyrkii toteuttamaan tätä tavoitetta tarjoamalla monipuolisia koulutus-, liikunta- ja kulttuuripalveluja tasapuolisesti kaikille iästä, varallisuudesta tai asemasta riippumatta. Paimion kaupungin strategian mukaisesti kansalaisopisto toteuttaa ennalta ehkäisevää toimintaa, joka parantaa terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä ja vähentää terveydenhuollon kustannuksia.

Osana Paimion kaupungin talouden säästötoimenpiteitä, myös Paimion opiston talous on sopeutettava tilanteeseen. Kansalaisopisto saa toimintaansa tuntiperusteista valtionosuutta. Tuntimäärää on vuosien saatossa jouduttu vähentämään eikä sitä voi enää vähentää, sillä vähennys vaikuttaisi todennäköisesti valtionosuuden määrään. Näin ollen ei voida myöskään vähentää henkilöstökustannuksia. Talouden sopeuttamisen merkittävin keino on siis maksutuottojen lisääminen, mikä tarkoittaa kurssimaksujen nostamista. Kurssivalikoimassa pidetään edelleen kursseja, joihin eläkeläiset saavat 50 % alennuksen. Työttömien 50 % alennus säilytetään ja lisäksi otetaan käyttöön 50 % alennus opiskelijoille. Näin taataan myös vähävaraisten osallistuminen kursseille, jolla taataan tasapuolisuuden ja yhdenvertaisuuden toteutumista. Opiskelija-alennuksella pyritään tavoittamaan myös paremmin nuoria, jotka ovat kansalaisopiston toiminnassa selkeänä vähemmistönä.

Säästötoimenpiteinä jää pois myös mm. painettu opinto-ohjelma siihen liittyvine kustannuksineen. Kursseihin tutustuminen tapahtuu entistä enemmän Internetissä ja myös kurssi-ilmoittautuminen painottuu nettiin. Painetun ohjelman tilalle opiston toimistohenkilökunta tekee uuden lukuvuoden kurssivalikoimasta tiivistetyn lehtisen, jota jaetaan kirjastoissa, uimahallissa ja muissa julkisissa tiloissa. Kursseista tiedotetaan Paimion kaupungin ja opiston nettisivuilla, sosiaalisessa mediassa ja ilmoitustauluilla sekä erilaisissa tapahtumissa. Otetaan käyttöön myös uutiskirje, jonka tilaajille tiedotetaan alkavista kursseista kuukausittain.

Yhteistyötä eri tahojen kanssa syvennetään ja laajennetaan entisestään. Yhdessä yhdistysten kanssa järjestetään retkiä ja kursseja sekä toteutetaan yhdistyksille heidän tarpeisiin sopivia täsmäkursseja ja luentoja. Tuotetaan myös yhteistyössä eri tahojen kanssa erilaisia hyvinvointia edistäviä tapahtumia. Hybridi- ja verkkokurssien määrää yhteistyössä muiden opistojen kanssa lisätään, jolloin saada jaettua palkkakustannuksia. Yrityksille ja yksityishenkilöille räätälöidään tyky-paketteja. Musiikin ja liikunnan suunnittelijaopettajien yhteistyöllä tuotetaan ainerajat ylittäviä uutuuskursseja ja pieniä tapahtumia. Yhteistyössä elinvoimakeskus Kairan kanssa aloitetaan käden taitojen työpajat ja pop-up tapahtumat.

Osaamisperusteisuutta ja opintopisteystystä viedään eteenpäin aloittamalla yhteistyö lukion kanssa, jolloin lukion oppilailla olisi entistä parempi mahdollisuus hyväksi lukea opiston kursseja osana lukio-opintoja ja saada niistä opintopisteitä. Myös yhteistyötä ammattiopisto Livian kanssa on suunnitteilla tarjoamalla kursseja, joista Livian opiskelijoilla olisi mahdollisuus hyödyntää opintopisteitä.

Tuntiopettajien työhyvinvointiin panostetaan, millä saadaan heidät paremmin sitoutettua opiston toimintaan. Heidä kannustetaan mukaan markkinointiin mm. tarjoamalla heille koulutusta mainosten tekemiseen ja opastetaan sosiaalisen median käytössä. Lisäksi opistoverkoston yhteisessä hankkeessa heille pystytään antamaan koulutusta tekoälyn hyödyntämisestä opetuksessa, kurssisuunnittelussa ja kurssimarkkinoinnissa.

Musiikkiopistossa opiskelun tavoitteena on soitto- ja laulutaitojen oppimisen lisäksi lasten ja nuorten kasvaminen ja kehittyminen kokonaisvaltaisesti ja monipuolisesti. Oppimistilanteiden vuorovaihtuudessa opitaan paljon muitakin kuin soitto- ja laulutaitoja. Musiikkiopistossa opiskelu etenee lukuvuosittain ja oppilaiden keskimääräinen opiskeluaika on noin kymmenen vuotta.

Musiikkiopistossa jatketaan tiivistä ja monipuolista yhteistyötä koulujen, päiväkotien, kirjaston, kulttuuripalveluiden, kansalaisopiston ja muiden kaupungin toimijoiden sekä Paltanpuiston palvelukeskuksen kanssa. Musiikkiopisto järjestää musiikillista toimintaa koululaisille myös Paimion harrastamisen malli -hankkeen puitteissa. Varhaisiän musiikkikasvatusta kehitetään edelleen niin, että se tavoittaa yhä laajemmin toiminta-alueen lapsiperheitä, perhepäivähoitajia ja kotiäitejä. Musiikkileikkikoulun toimintaa markkinoidaan aktiivisesti ja käydään mm. päiväkodeissa pitämässä pop up muskareita, millä pyritään saamaan lisää lapsia musiikkileikkikouluryhmiin. Myös erityislapsille aletaan tarjota musiikkileikkikoulutoimintaa.

Säästötoimenpiteinä tuntiopetusta vähennetään 10 vko:tuntia, mikä merkitsee käytännössä sitä, että uusia oppilaita ei juurikaan oteta sisään kitaran, puhallinsoitinten, yksinlaulun ja pianonsoiton tunneille. Musiikkileikkikoulut toteutetaan apulaisrehtorin ja suunnittelijaopettajan voimin. Lukukausimaksujen nostoilla saadaan lisää tuloja, mikä osaltaan parantaa musiikkiopiston katetta. Maksut ovat korotuksen jälkeenkin kohtuulliset, n. 11,37 €/30 min ja 15,64 €/45 min verrattuna yksityisiin musiikinopetuksen tarjoajiin, joilla hinnat ovat 2-3 kertaiset. Opetuksen vähenemisen takia konserttien ja esiintymisten määrää on supistettava.

Puhallinsoitinten opetus toimii edelleen väistötiloissa lukion C-siivessä. Musiikkiopiston puolella oleva käyttämätön huone tarvitsee äänieristykseen (kustannukset noin 10 000 euroa). Nopeita ratkaisuja ei ole tiedossa, sillä kiinteistöpalvelujen talousarvioon ei ole mahdollista sisällyttää isompia investointi- tai korjausmenoja kuin vasta usean vuoden kuluttua. Lisäksi kiinteistöpalvelut katsovat,

että musiikkiopiston tilojen korjaustarpeet on tarkoituksenmukaista liittää koko lukiorakennuksen päivittämiseen, joka on tarkoitus jossain vaiheessa tulevaisuudessa toteuttaa.

Määrärahat kaluston kunnossapitoa varten ovat keskeinen osa musiikkiopiston taloutta. Musiikkiopistolla on 11 pianoa, jotka täytyy virittää 2-4 kertaa vuodessa. Lisäksi musiikkiopistolla on useita pienikokoisia jousi- ja puhallinsoittimia, joita vuokrataan opintojensa alussa oleville oppilaille ja siten osaltaan madalletaan kynnystä aloittaa soittoharrastus. Näitä soittimia täytyy huoltaa vähintään parin vuoden välein.

Teknologiaa olisi tärkeää voida hyödyntää yhä enemmän, kuten musiikkioppilaitoksissa uusien opetussuunnitelmien mukaan nykyään on tavoitteena. Säveltämisen ja sovittamisen perusteet kuuluvat nykyään musiikin teoriaopintoihin. Musiikkiteknologista laitteistoa ei kuitenkaan musiikkiopistolla ole käytössä. Jos laitteistoa olisi, voisi koko opisto (sekä musiikkiopisto että kansalaisopisto) lisätä kursistarjontaa musiikkiteknologian, säveltämisen, sovittamisen, äänittämisen ym. merkeissä. Nykyisessä taloustilanteessa omien laitteiden hankkiminen ei ole mahdollista ja siksi pyritään toteuttamaan musiikkiteknologista opetusta yhteistyössä Varsinais-Suomen kansanopiston kanssa. Digitaalisuutta lisää digitaalinen portfolio, joka otetaan käyttöön v. 2026. Digitaalinen portfolio on sähköinen opintokirja, jonka avulla voidaan luoda monipuolinen ja helppokäyttöinen digitaalinen ympäristö oppilaan pedagogisen kehityksen seuraamiseen ja dokumentointiin. Tätä varten jokaisella opettajalla tulisi olla käytössään tabletti, mutta koska kalustomäärärahaa ei voida lisätä, niin ei jokaiselle opettajalle voida hankkia omaa, joten jo hankitut muutamat laitteet ovat opettajien yhteiskäytössä.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	227	210	245	16,6 %	4,0 %	250	255
Toimintakulut	- 932	- 955	- 1 006	5,4 %	4,0 %	- 1 034	- 1 062
Toimintakate/ jäämä	- 705	- 745	- 761	2,2 %	4,0 %	- 784	- 807
Poistot ja arvonalennukset							
Tilikauden yli-/alijäämä	- 705	- 745	- 761	2,2 %	4,0 %	- 784	- 807

(1 000 €) ulkoiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	223	207	241	16,5 %	4,1 %	246	251
Toimintakulut	- 736	- 756	- 769	1,7 %	2,2 %	- 791	- 814
Toimintakate/ jäämä	- 513	- 549	- 527	-3,9 %	1,4 %	- 545	- 563

(1 000 €) sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	4	3	4	23,3 %	-5,1 %	4	4
Toimintakulut	- 196	- 199	- 238	19,2 %	10,6 %	- 242	- 247
Toimintakate/ jäämä	- 192	- 196	- 234	19,2 %	10,9 %	- 239	- 243

Tulosalue

Vapaa-aikapalvelut

Vastuuhenkilö

Vapaa-aikapalveluiden päällikkö Mia Konradsdal

Toiminta-ajatus

Vapaa-aikapalveluiden (liikunta- ja nuorisopalvelut, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen) tarkoituksena on tuottaa kaupunkilaisille mahdollisimman monipuolista ja laadukasta, kaikille avointa vapaa-ajan toimintaa huolehtimalla kaupungin asukkaiden psyykkisestä, fyysisestä ja sosiaalisesta hyvinvoinnista.

Liikuntalain 5 § mukaan yleisten edellytysten luominen liikunnalle paikallistasolla on kuntien tehtävä. Kunnan tulee luoda edellytyksiä liikunnalle järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen. Lisäksi kunnan tulee tukea kansalais-toimintaa mukaan lukien seuratoiminta sekä rakentaa ja ylläpitää liikuntapaikkoja. Nuorisolain 8 § mukaan kunnan tehtävänä on tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä ja osallisuutta, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistamista sekä järjestää nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja. Kuntalain 1 § mukaan kunta edistää asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia, alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti sekä ympäristöllisesti kestäväällä tavalla.

Paimion kaupungin vapaa-aikapalveluita tuotetaan 14 vakituisella ja viidellä määräaikaikaisella työntekijällä.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Paimion kaupungin liikuntapalveluiden tarjoamaa liikuntatoimintaa järjestää liikuntasuunnittelija, vuoden 2024 alusta aloittanut 50% soveltavan liikunnan ohjaaja sekä liikunta- ja hyvinvointikoordinaattori, jonka työnkuvasta on 80% hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Lisäksi Paimion kaupungin uimahalli Solinassa on viisi vakituista työntekijää.

Kaupungin liikuntapalvelut tarjoavat ohjattua toimintaa kaikenikäisille asukkailleen ottaen myös erityisryhmät huomioon. Kaupungin laaja ja kattava liikuntapaikkaverkosto takaa hyvät sekä monipuoliset mahdollisuudet niin kaupunkilaisten omaehtoiseen, kuin ohjattuun toimintaan. Liikuntapalvelut vastaa liikuntapaikkojen ja -tilojen vuorojen jakamisesta paikallisille yhdistyksille ja vuokraamisesta yksityisille, yrityksille ja ulkopaikkakuntalaisille yhdistyksille. Liikuntaympäristöä kehitetään taloudellisten resurssien puitteissa yhteistyössä kaupungin teknisten palveluiden kanssa. Kaupunkilaisten toiveet huomioidaan ja niihin reagoidaan mahdollisuuksien mukaan. Yhteistyössä eri toimijoiden kanssa järjestetään vuosittain monipuolisia liikunnallisia tapahtumia. Ohjattua toimintaa järjestetään myös muun muassa Paltanpuiston palvelukeskuksessa, Iskun talolla, koulujen liikuntasaleissa sekä ulkoliikuntapaikoilla ja kesäisin kerrostalojen pihilla. Paimion liikuntapalvelut on mukana myös Ikäinstituutin koordinoimassa Voimaa vanhuuteen -ohjelmassa. Toiminta edistää vielä kotona itsenäisesti pärjäävien, toimintakyvyltään heikentyneiden ikäihmisten (75+) liikkumiskykyä, osallisuutta ja itsenäistä selviytymistä voima- ja tasapainoharjoittelun avulla. Lisäksi liikuntapalvelut päivittää ikääntyvien ja soveltavan liikunnan opasta.

Paimio on mukana Rajattomasti Liikuntaa -kumppanuusverkostossa, jotka toimivat Satakunnassa ja Varsinais-Suomessa. Kumppanuusverkostotyön tavoitteena on liikuntapalvelujen parantaminen ja yhtenäistäminen, sekä luoda paremmat edellytykset aktivoida ihmisiä liikkumaan, ottaen huomioon myös toimintaesteiset henkilöt. Kumppanuusverkoston yhteisenä tahtotilana on vastata yhteiskunnassa vallitsevaan liikkumattomuuden haasteeseen ja edistää yhteiskuntaa, jossa yksilön on helppo tehdä päätöksiä liikunnallisen elämäntavan puolesta.

PaHaMa (Paimion Harrastamisen Malli) -hanke käynnistyi syksyllä 2021. Hankkeen tavoitteena on tukea paimiolaisten lasten ja nuorten hyvinvointia mahdollistamalla jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä. Paimion kaupunki sai myös viidenteen hankekauteen avustusta Lounais-Suomen aluehallintovirastosta (AVI) ja tavoitteena on PaHaMa-toiminnan edelleenkehittäminen. Hankkeessa jatkaa osa-aikainen ja määräaikainen hanketyöntekijä heinäkuun 2026 loppuun.

Liikuntaneuvonta (Liikkuva Peimari) -hanke sai AVI:n hankeavustusta ja käynnistyi helmikuussa 2025. Hankkeen tavoitteena on edistää paimiolaisten ja sauvolaisten hyvinvointia ja lisätä liikettä arjessa sekä edistää liikunnallista elämäntapaa. Hankkeen tavoitteena on tehostaa yhteistyötä Varhan elintapaneuvojan kanssa ja saada rakennettua toimiva palvelupolku liikuntaneuvonnasta liikuntapalveluiden, järjestöjen, Paimion opiston liikkumisryhmiin tai omatoimiseksi liikkujaksi. Liikuntaneuvonnan kohderyhmänä ovat työikäiset, jotka liikkuvat terveytensä kannalta liian vähän. Painopisteinä ovat erityisesti Pre diabeetikot, raskausdiabeetikot sekä työttömät. Liikuntaneuvonta-hanke on ostopalveluna.

Paimion uimahalli Solina ja kuntosali Kolina tarjoavat monipuolista, eri ikäryhmiä liikuttavaa matalan kynnyksen toimintaa viikon jokaisena päivänä. Uimahallissa työskentelee vakituisesti neljä vesiliikunnanohjaajaa ja yksi uinninvalvoja. Henkilökunta ohjaa vesijumppia, vastaa alakoulujen uinninopetuksesta, järjestää avoimia uimakouluja ja kuntosalin ABC-kursseja sekä muita monipuolisia liikkumaan innostavia tapahtumia. Liikkumaan aktivoimista ja omatoimista liikkumista tuetaan myöntämällä 65+ seniorikortteja, BMI-kortteja henkilöille, joiden painoindeksi on yli 40, Houkutin-kortteja eri tukea saaville kaupunkilaisille sekä uintikortteja paimiolaisille esikoululaisille ja ykkösluokkalaisille.

Paimion kaupungin nuorisopalvelut tarjoaa alle 29-vuotiaille lapsille ja nuorille monipuolista, yhteisöllistä ja mielekästä yhdessäoloa erilaisten toimintojen, tekemisen ja kokemisen kautta. Kaupungin tarjoamaa nuorisotoimintaa järjestää kaksi nuoriso-ohjaajaa, etsivä nuorisotyöntekijä ja vastaava pajaohjaajaa työparinaan osa-aikainen ohjaaja sekä osa-aikainen ohjaaja mopotallilla.

Nuorisopalveluiden painopistealueena on lasten ja nuorten aktivoiminen. Kaupungin nuorisopalvelut järjestävät lapsille ja nuorille avointa nuorisotalotoimintaa, leirejä, retkiä ja erilaisia tapahtumia ympäri vuoden. Toisena painopistealueena on nuorten sosiaalinen vahvistaminen sekä siihen liittyen ehkäisevä päihdetyö, jossa monialainen yhteistyö ja erilaisten teemallisten tapahtumien ja kampanjoiden merkitys korostuu. Nuorisotyö mahdollistaa nuorille toimintaa, osallisuutta, yhteisöllisyyttä, ohjausta sekä turvallisen toimintaympäristön itsensä ilmaisemiseen. Lisäksi Paimion kaupungin vapaa-aikapalvelut työllistää kesäisin yli kymmenen paimiolaista nuorta kesätöihin pääsääntöisesti leirien apuohjaajiksi. IP-nuokkaritoimintaan saadaan vuosittain avustusta Lounais-Suomen aluehallintovirastolta. Mopotallitoiminta käynnistyi Nuorisotalo Tillintuvan piha-alueella kevään 2022 aikana, ja talli on avoinna pääsääntöisesti nuorisotalon aukioloaikoina kolmesti viikossa.

Koulunuorisotyö-hanke "Nuorisotyötä kaikille!" sai AVI:lta hankeavustusta ja hanke käynnistyi maaliskuussa 2023. Hankkeen tavoitteena on nuorten kasvun, kehityksen ja yksilöllisyyden tukeminen sekä nuorten sosiaalinen vahvistaminen ja oppilaiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin lisääminen. Hanke sai uutta AVI-avustusta ajalle 1.12.2025-30.11.2026 ja hankkeessa jatkaa määräaikainen työntekijä.

Paimion nuorisovaltuusto (PaiNuva) on nuorten ensisijainen vaikuttamiskanava kaikkiin nuoria kaupunkilaisia koskeviin asioihin. Paimion Nuva perustaa toimintansa siitä perusideasta, että nuorisolain mukaan nuoria kuullaan heitä koskeissa asioissa. Nuva edustaa nuorten mielipiteitä ja nuoria Paimion kaupungin hyvinvointi-, koulutus-, teknisessä- ja ympäristölautakunnassa sekä kaupunginvaltuustossa että eri työryhmissä. Nuorisovaltuuston edustajat saavat kokouksistaan kokouspalkiot ja heillä on oma toimintarahansa. PaiNuva on toiminut Paimion kaupungissa 20 vuotta.

Etsivä nuorisotyö ja nuorten pajatoiminta ovat erityisnuorisotyötä, joiden tarkoituksena on tavoittaa palveluiden ulkopuolelle jääneet 15-28-vuotiaat paimiolaiset ja sauvolaiset nuoret. Etsivän nuorisotyön toimintamalli koostuu yksilö- ja ryhmäohjauksesta, kenttätöystä, väkikäkahvilatoiminnasta, yhteistyöstä eri viranomaisstahojen kanssa, kohdennetusta työstä maahanmuuttajanuorten kanssa, sometyöstä ja Olkkari-toiminnasta. NuortenTuvan pajajakson kesto on keskimäärin kuusi kuukautta ja se koostuu mm. kädentaidoista, liikunnasta ja kulttuurista, kierrätyksestä, työnhakuun liittyvistä asioista sekä tutustumiskäynneistä eri yrityksiin ja oppilaitoksiin. NuortenTuvan nuoret ovat pajalla pääsääntöisesti työkokeilussa tai koulutusopimuksilla. Yhteistyötä tehdään työvoimapaalveluiden kanssa tarjoamalla nuorille NuortenTuvan Nuorten Palvelupisteellä alle 30-vuotiaille nuorille neuvontaa, ohjausta ja palveluita, joiden tarkoituksena on edistää nuorten opiskelumahdollisuuksia, työllistymistä ja hyvinvointia. Nuorten pajatoiminnan ja etsivän nuorisotyön vaikuttavuutta mitataan sovarilla (sosiaalisen vahvistamisen mittarilla). Etsivään nuorisotyöhön ja pajatoimintaan saadaan vuosittain AVI:lta avustusta työntekijöiden palkkakuluihin.

Paimion nuorisopalvelut on tehnyt sopimuksen kuntien välisestä yhteistyöstä Varsinais-Suomen alueen nuorisotyön kehittämiseksi. Yhteistyö tavoitteena on vahvistaa nuorisotyön ammatillisuutta alueellisesti ja sen avulla parantaa nuorten elinoloja. Alueellinen nuorten kuuleminen-hanke on osa kuntien välistä yhteistyötä, jonka hanketyöntekijän ja projektikoordinaattorin palkkauksen AVI ja kunnat maksusuudellaan rahoittavat.

Nuorisopalveluiden nuorisotyötä tehdään nuorisotalo Tillintuvalla, mopotallilla, NuortenTuvalla, alakouluissa, Vistan yhtenäiskoulussa, lukiossa sekä Sauvon nuokkarilla ja kerhotalossa sekä Karunan Kalliorannassa leirien muodossa. Nuorille järjestetään myös retkiä, teatterielämyksiä ja tutustumiskäyntejä eri kohteisiin Paimiossa ja lähiseudulla. Myös katupäivystys Parkki on osa nuorisotyötä. NuortenTupa ja etsivä nuorisotyö sijaitsevat Kirjakujalla, muu nuorisotyö kaupungintalolla ja Vistan yhtenäiskoulussa.

Paimion kaupungin HYTE-palveluita järjestää hyvinvointiohjaaja (100%) ja liikunta- ja hyvinvointikoordinaattori 80% työpanoksellaan. Hyvinvointiohjaaja organisoi ja ohjaa ikääntyneille suunnattua Ystäväpiiri-toimintaa, koordinoi vapaaehtoistoimijoita ja järjestää ikääntyneille virkistystoimintaa 1.9.2025 lähtien Hyvän Olon Pysäkössä sekä muissa toimipisteissä, kuten Iskun talolla.

Paimion kaupungin hyvinvointipalveluiden keskeisin tehtävä on kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja tätä työtä tehdään kaikilla hallinnonaloilla. Tavoitteeseen pyritään kaventamalla väestöryhmien välisiä hyvinvointi- ja terveyseroja, ylläpitämällä ja parantamalla hyvinvointia, terveyttä, mielenterveyttä, turvallisuutta, viihtyvyyttä sekä osallisuutta. HYTE-työ edellyttää hyvää poikkihallinnollista yhteistyötä eri hallintokuntien kesken sekä 3. sektorin ja yritysten kanssa. Hyvinvointijohtamisen välineitä on hyvinvointikertomus sekä -suunnitelma, joiden perusteella arvioidaan kuntalaisten hyvinvoinnin tila ja tehdään tarvittavat kehittämistavoitteet sekä -toimenpiteet. Hyvinvointikertomus tukevat tiedolla johtamista ja resurssien kohdentamista vaikuttavasti.

Hyte-palvelut tekevät tiivistä yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kolme keskeistä teemaa ovat mielen hyvinvoinnin edistäminen, ehkäisevä päihdetyö sekä väkivallan ehkäisy. Tiiviin yhteistyön tavoitteena on vastata hyvinvoinnin haasteisiin ja juurruttaa vaikuttavia toimintamalleja kuntaa.

Hyviä HYTE-työn toimintamalleja ovat kaikille kuntalaisille tarkoitetut hyvinvointi-illat eri teemoin sekä HYTE-tuet eri yhdistyksille. Aktiivista arkea lisäävät mm. ikääntyneille suunnattu Ystäväpiiri-toiminta, Seniorikahvila, vapaaehtoistoiminta, omaishoitajien vertaistukiryhmä sekä aktiivinen järjestöyhteistyö. Kaatumisten ja lonkkamurtumien ehkäisemiseksi HYTE-palvelut jakavat vuosittain liukuesteitä yli 65-vuotiaille paimiolaisille. HYTE-palvelut ovat mukana yhteistyössä kulttuurin ja järjestöjen kanssa tuottamassa myös Kulttuurikammari -ryhmää. Asukasbudjetointi (AsBu) lisää kun-

talaisten mahdollisuutta vaikuttaa asuinympäristönsä viihtyvyyteen. Harrastusmessut ja AsBu vuorottelevat vuorovuosin.

Paimion vanhus- ja vammaisneuvostot ovat lakisääteisiä toimielimiä. Vanhusneuvoston sihteerinä toimii hyvinvointiohjaaja ja vammaisneuvoston sihteerinä liikunta- ja hyvinvointikoordinaattori. Vanhusneuvoston tehtävänä on edistää ikääntyneiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia kaupungin päätöksenteossa, suunnitteluissa ja palveluissa sekä edistää kohderyhmän kokonaisvaltaista hyvinvointia. Vammaisneuvoston tehtävänä on edistää vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia kaupungin päätöksenteossa sekä edistää yhdenvertaisuutta, esteettömyyttä sekä saavutettavuutta. Vammaisneuvoston alaisuudessa toimii esteettömyystyöryhmä, jonka sihteerinä toimii liikunta- ja hyvinvointikoordinaattori.

Resurssimuutokset

Ehdotettavia toimenpiteitä Paimion kaupungin vapaa-aikapalveluissa talouden sopeuttamiseen:

NuortenTuvan pajatoiminta on toiminut Paimion kaupungin vapaa-aikapalveluissa vuodesta 2012. Työntekijä on vakinaistettu vuonna 2017 ja työparina ollut ohjaaja on määräaikainen ja osa-aikainen. Lounais-Suomen aluehallintovirastolta saadaan vuosittain avustusta yhden työntekijän palkkakuluihin. Avustus on ollut 25 000 euroa vuosittain ja Paimion kaupungin omavastuuosuudeksi jää noin 38 250 euroa (sis. sisäiset kustannukset). Pajatoiminnan siirtymistä osaksi TE-palveluita selvitetään osana talouden sopeuttamistoimenpiteitä.

Uimahalli Solinan ja kuntosali Kolinan hintoja korotetaan n. 10% ja kesäsulkua pidennetään kahden kuukauden mittaiseksi. Uimahallin henkilöstön työpanos suunnataan kesäsulun ajaksi muihin vapaa-aikapalveluiden tehtäviin. Hintojen korotus lisää tuloja arviolta 20 000 euroa. Lautakunnan käsittelyssä 23.9. suunnitelmasta poistettiin uimahallin pidennetty kesätauko.

Suomen Harrastamisen Malli Paimiossa (PaHaMa- Paimion Harrastamisen Malli) käynnistyi syksyllä 2021. Lounais-Suomen aluehallintovirasto myönsi PaHaMa:n viidenteen kauteen avustusta 80 000 euroa ja hankkeessa jatkaa heinäkuun 2026 loppuun osa-aikainen ja määräaikainen hanke-työntekijä. Osallistujia toimintaan on vuosittain noin 324-505 lasta ja nuorta. Osana kaupungin talouden sopeuttamista ehdotetaan, että PaHaMa-toimintaan ei enää haeta jatkoavustusta, jolloin säädetään kaupungin omavastuuosuus 34 285 euroa. Hyvinvointilautakunta päätti palauttaa PaHaMa:n talousarvioon kaupungin omavastuuosuudella 34 285 euroa.

Lasten ja nuorten kesäleiritoiminnan esitetään jatkuvan uuden sopimuksen mukaisesti Karunan Urheilijoiden kanssa Karunan Kalliorannassa vuoteen 2027 asti. Leirimaksujen korotus 7%:lla lisää tuloja 500:lla eurolla ja leirin ostopalveluiden hankintojen supistus säästää 4200 euroa kuin myös sisäliikuntahallin varastojen hyötykäyttö leiritavaroiden säilytyksessä säästää 360 euroa.

Hakijoiden määrän vähentyessä **nuorisotoiminnan perus- ja kohdennettujen tukien ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämistukien** pienennys säästää yhteensä 7 190 euroa.

Kaupunki on maksuttomilla salivuorolla halunnut tukea sekä edistää paimiolaisten liikkumismahdollisuuksia ja vahvistaa ennaltaehkäisevää hyvinvointityötä kaikissa ikäluokissa. Talouden sopeuttamistoimena ehdotus on, että **osan paimiolaisten käyttäjäryhmien salivuorot** muuttuvat maksullisiksi, joka tuo arviolta noin 30 000 euroa lisätuloja kaupungille. Lisäksi liikuntapalveluiden ryhmien **osallistumismaksuja korotetaan ja liikkumaan aktivoivien korttien hinnat tarkistetaan**. Näiden arvioidaan tuovan lisätuloa noin 7000 euroa. Ankkalammen saunan maksullisuus vuodesta 2025 alkaen tuo arviolta noin 10 000 euroa lisätuloa.

Liikuntaneuvonnan edistäminen ja liikkumattomuuden vähentäminen on nostettu esiin Suomi liik-
keelle -hallitusohjelmassa. Liikuntaneuvonta on kunnan palvelua, jolla voidaan ehkäistä kansansai-
rauksia sekä lisätä hyvinvointia ja työ- ja toimintakykyä. **Liikuntaneuvonta-hanke** sai Suomi Liik-
keelle valtionavustusta 7500 euroa ajalle 1.2.-31.12.25. Hankkeen tavoitteena on edistää paimio-
laisten ja sauvalaisten hyvinvointia ja liikunnallista elämäntapaa. Tavoitteena on tehostaa yhteis-
työtä Varhan kanssa ja saada rakennettua toimiva palvelupolku. Liikuntaneuvonnan kohderyhmänä
ovat työikäiset. Liikuntaneuvonta on ostopalveluna. Talouden säästötoimenpiteenä uuden hankkeen
hakematta jättäminen säästää kaupungin omavastuuosuuden, noin 3750 euroa. Kaupunginjohtajan
käsittelyssä hanketta päätettiin hakea kaudelle 2026.

Liikuntapalveluiden henkilöstön työnkuvat ovat muuttuneet viime vuosien aikana siten, ettei käytän-
nön ohjaustoimintaan ole riittävästi henkilöstöresursseja. **Soveltavan liikunnan ohjaaja** on 50%
työajalla ja hänen työnkuvaansa kuuluu ohjaustoimintaa. Soveltavan liikunnan ohjaajan opintova-
paasijaisuuden täyttämättä jättäminen ajalle 1.1.-24.5.26 säästää noin 8800 euroa palkkakuluja. Lii-
kuntapalveluiden jäljelle jäävällä henkilökunnalla ei tuona aikana pystytä toteuttamaan soveltavan
liikunnan nykyisiä palveluita sekä menetetään liikuntaryhmistä tulevat tulot. Soveltavan liikunnan oh-
jausta suunnitellaan kevään 2026 osalta toteuttavan omin henkilöstöresurssein ja yhteistyössä Pai-
mion opiston kanssa.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
HYTE-palvelut					
Ryhmät/osallistujaa	137	150	150	150	150
Tapahtumat/osallistujaa	5 738	800	800	800	800
HYTE-järjestöjen tukeminen/euro/as (netto)	0,73	0,73	3,07	3,04	3,01
Paltanpuiston kuntosalikortit		50	50	50	50
Liikuntapalvelut					
Liikuntaryhmät/osallistujaa	8 524	1 400	1 000	1 400	1 400
Tapahtumat/osallistujaa	3 759	1 700	1 200	1 700	1 700
Harrastamisen Suomen malli /osallistujaa	688	450	450	450	450
Uimahallin kävijämäärä	85 594	90 000	82 000	82 000	82 000
Kortit uimahalliin	653	300	300	300	300
Liikuntavälineiden lainamäärä	182	300	300	300	300
Liikuntajärjestöjen tukeminen/euro/as	4,18	4,17	4,12	4,08	4,05
Liikuntapalvelut €/as (netto)	69,9	95,2	110,3	110,3	110,3
Nuorisopalvelut					
Avoin nuorisotyö/käyntiä	6 014	7 000	7 000	7 000	7 000
Kesäleirit ja retket	382	444	444	444	444
Etsivä nuorisotyö/tavoitetut	42	41	41	41	41
Pajatoiminta/osallistujaa	18	17	19	0	0
Nuorisojärjestöjen tukeminen/euro/as	1	1	0,7	0,69	0,68
Nuorisopalvelut €/as (netto)	35	34,4	35,8	35,8	35,8

Hyvinvointilautakunnan alaisten palveluiden yhteisenä tavoitteena on hyvinvoiva kuntalainen. **Liikuntapalvelut** pyrkivät tätä tavoitetta saavuttamaan siten, että yhteistyössä eri tahojen ja toimijoiden kanssa madalletaan kuntalaisten osallistumista liikuntapalveluihin ja edistetään yhteiskuntaa, jossa yksilön on helppo tehdä päätöksiä liikunnallisen elämäntavan puolesta. **Nuorisopalveluissa** lapsille ja nuorille monipuolisten ja ajankohtaisten vapaa-aikatoimintojen tarjoamisen lisäksi varhaiseen puuttumiseen ja sosiaaliseen vahvistamiseen kiinnitetään entistä enemmän huomiota monialaisen yhteistyön kautta. **HYTE-palvelut** pyrkivät yhteistyössä löytämään asukkaille toimivia arjen ratkaisuja ja sujuvan elämän edellytyksiä. Tavoitteena on saada kuntalaisten ääni paremmin kuulluville ja hyödyntää sitä asiantuntijuutta, mitä kuntalaisissa on sekä vähentää eriarvoisuutta. Asuksbudjetointi lisää kuntalaisten mahdollisuutta vaikuttaa asuinympäristönsä viihtyvyyteen. Tärkeää on myös juurruttaa hyväksi todettuja hyte-käytäntöjä kaupungin palveluihin.

Liikuntapalveluissa toiminnallisina tavoitteina on kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja liikunnallisen elämäntavan vahvistaminen monipuolisten tapahtumien ja liikkumismahdollisuuksista viestinnän avulla. Tavoitteena on jatkaa liikkumaan innostavien liikuntapaikkojen ja olosuhteiden kehittämistä ja ylläpidon koordinoitua yhdessä kaupungin teknisten palveluiden kanssa. Paimion uusi sisälii-

kuntahalli otetaan käyttöön lokakuussa 2025, ja se tuo monipuolisen lisän kaupungin liikuntapaikkaverkostoon ja -olosuhteisiin. Hallissa liikkuvat arkipäivisin Paimion koulujen oppilaat ja iltaisin sekä viikonloppuisin sisäliikuntahalli on seurojen ja yhdistysten käytössä. Liikuntapalveluiden asiointitajua hyödyntämällä saadaan kaupungin sisä- ja ulkoliikuntapaikat laajoja kohderyhmiä palveleviksi. Tärkeää on etenkin huomioida esteettömyysasiat kaikessa toiminnan kehittämisessä, jotta liikunnan tuoma ilo olisi kaikkien kuntalaisten saavutettavissa. Tavoitteena on kehittää tiedolla johtamista ja myös sen kautta vahvistaa liikunnallista elämäntapaa.

Soveltavan liikunnan ohjaajan 50% toimen täyttämättä jättäminen aiheuttaa sen, että eri ryhmätöitä ikääntyneille ja erityisryhmille ei pystytä järjestämään, eikä yhteistyötä varhaiskasvatuksen motoryhmien kanssa toteuttamaan. PaHaMan kerhoissa on ollut edellisenä kautena 336 lasta ja nuorta, ja mahdollinen tulevan hankkeen lopetus koskettaa arviolta yhtä montaa lasta ja nuorta. PaHaMa-toiminnan kautta on pyritty tavoittamaan myös ne lapset ja nuoret, joilla ei muuten olisi mahdollisuutta osallistua harrastuksiin. Tämä vähentää eriarvoisuutta ja tukee tasa-arvoisia mahdollisuuksia, jotka heikentyvät merkittävästi PaHaMa-toiminnan loppuessa.

Tavoitteena on **liikuntaneuvonnan** keinoin edistää liikunnallista elämäntapaa ja saada hyvinvointialueen ja kunnan yhdyspintapalvelut pysyväksi käytänteeksi. Liikuntaneuvontaa toteutetaan joko yksilökäynteinä tai ryhmämuotoisena. Ensisijaisena kohderyhmä on työikäiset terveystensä kannalta liian vähän liikkuvat kuntalaiset: tavoitteena on laajentaa hyviä käytänteitä kaiken ikäisille ja kaventaa terveyseroja. Jollei hanketta saa jatkaa, jäävät toiminnot tekemättä.

Uimahalli Solinan ja kuntosali Kolinan tavoitteena on tarjota monipuolista ryhmäliikuntaa kaikenikäisille ja -tasoisille sekä mahdollistaa omatoiminen liikkuminen laajojen aukioloaikojen avulla niin allas-kuin kuntosalitiloissa. Lauantaiaamupäivisin järjestetään lasten uimakouluja ja sunnuntaiaamuisin ostopalveluna vauvauinteja. Arkipäivisin uimahallin vesiliikunnanohjaajat ohjaavat vesijumppia ja vastaavat alakoululaisten uinninopetusta siten, että jokainen luokka käy uinninopetuksessa kuusi kertaa lukuvuoden aikana. Allastiloissa paikalliset vesiurheiluseurat järjestävät viikottaista harrastustoimintaa. Esikoululaisten, yläkoululaisten ja lukion uinninopetusta koordinoivat kyseisten ryhmien ohjaajat ja liikunnanopettajat. Kuntosali Kolinassa jatketaan yhtenä aamupäivänä kaupungin omien sekä eläkeläisjärjestöjen ohjattuja ja osin myös omatoimisia kuntosaliryhmiä.

Nuorisopalveluissa yleisenä toiminnallisena tavoitteena on tiivistää entisestään yhteistyötä koulupalveluiden sekä seurakunnan, Varhan, TE-palveluiden ja eri järjestöjen kanssa. **Etsivän nuorisotyön ja NuortenTuvan pajatoiminnan** tavoitteena on saada kontakti mahdollisimman moneen 15-28 -vuotiaaseen sauvolaiseen tai paimiolaiseen tuen ja neuvonnan tarpeessa olevaan nuoreen, ohjata heidät oikeiden palveluiden piiriin ja tarjota heille matalankynnyksen palveluita. Tavoitteena on myös elämän- ja arjenhallinnan tukeminen yksilöohjauksessa ja pienryhmässä tapahtuvan toiminnan kautta. Maahanmuuttajanuorille tarjotaan myös avointa kotouttamista tukevaa ryhmätöitä ja heitä ohjataan jo olemassa olevien palveluiden piiriin. TE-palveluiden kanssa yhteistyönä toimintansa aloittanut Nuorten Palvelupisteen toiminnan markkinointia ja näkyvyyttä lisätään entisestään molemmissa kunnissa. Pajatoiminnan siirtymistä osaksi TE-palveluiden toimintaa aloitetaan selvittämään.

HYTE-palveluiden ja terveyden ja hyvinvoinnin merkitys korostuu entisestään sote-uudistuksen jälkeen. HYTE-palveluiden yhtenä tavoitteena on osallistaa ja aktivoida kuntalaisia. HYTE-työtä tehdään hallinnon eri aloilla ja HYTE-työn tärkeitä tehtäviä on seurata kuntalaisten hyvinvoinnin tilaa sekä edistää hyviä käytänteitä kuntalaisten hyvinvoinnin parantamiseksi. Yhteistyön lisääminen eri alojen välillä, palveluiden kehittäminen ja kuntalaisten tiedottaminen ovat tärkeitä HYTE-työn malleja. Tärkeätä on HYTE-palveluiden huomioiminen kuntalaisia koskevassa päätöksenteossa, esim. palveluliikenteen kilpailutus, hävikkiruoan hyötykäyttö.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on toimintaa, jolla pyritään vastaamaan tunnistettuihin hyvinvointihaasteisiin ja asetettuihin tavoitteisiin siirtämällä toiminnan painopistettä kohti ennakoivempia

palveluja. Tältä osin vastataan myös sote-uudistuksen tavoitteisiin: painopisteen siirtoon enna-koivaan ja ennaltaehkäisevään toimintaan sekä hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamiseen.

Toiminnallisena tavoitteena on tukea vapaaehtoistoimijoita ja saada uusia vapaaehtoistoimijoita eri käyttäjäryhmille. Yhtenä kehittämiskohteena ovat kouluvaari tai -mummotoiminnan kehittäminen. Kouluvaari tai koulumummo on koulussa vapaaehtoisena lasten ja nuorten tukena toimiva aikuinen.

Vapaa-aikapalveluissa toiminnallisena tavoitteena tulevaisuudessa on hyödyntää entistä enemmän digitalisaatiota asiakaspalvelun parantamiseksi ja toiminnan tehostamiseksi, mm. NuoDon käyttöönotto. Digitalisaation hyödyntäminen edellyttää henkilökunnan jatkuvaa kouluttautumista. So-siaalisen median käyttöä niin perustoimintojen kuin tapahtumatuotannon markkinoinnissa kehitetään edelleen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää liikunta- ja nuorisotyöhön valtionosuusrahoitusta, ja vuodelle 2024 liikuntatoimen yksikköhinta on 12 euroa / asukas ja nuorisotoimen 15 euroa / alle 29-vuotias.

Lautakunta tukee sen talousarvioon kohdennetuista varoista vuosittain Paimiossa tapahtuvaa liikunta-, nuoriso- ja HYTE-toimintaa myöntämällä erilaisia tukia. Tuen saaneita paimiolaisia liikunta-, nuoriso- ja HYTE-järjestöjä on vuosittain noin 23-25. Lisäksi liikuntapalveluiden talousarvioon on varattu yhteensä 8 000 euron määräraha Paimion Rastin kartta-avustukseen ja Paimion Urheilijoi-den Varasvuoren mäkihyppyalueen kunnossapitoa varten sekä hyteavustusta 30 000 euroa MLL Paimion osaston toimintaan.

Paimion sisäliikuntahallin monipuolisen välineistön mahdollistamiseksi varataan vuodelle 2026 10 000 euroa lisäinvestointiraha.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	550	450	518	15,2 %	-2,9 %	529	539
Toimintakulut	- 2 041	- 2 087	- 2 326	11,5 %	7,0 %	- 2 381	- 2 436
Toimintakate/ jäämä	- 1 491	- 1 637	- 1 808	10,5 %	10,6 %	- 1 852	- 1 897
Poistot ja arvonalennukset	- 10	- 6	- 28	377,9 %	88,3 %	- 28	- 28
Tilikauden yli-/alijäämä	- 1 501	- 1 643	- 1 836	11,8 %	11,2 %	- 1 880	- 1 924

(1 000 €) ulkoiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	487	450	518	15,2 %	3,2 %	529	539
Toimintakulut	- 1 076	- 1 127	- 1 104	-2,1 %	1,3 %	- 1 133	- 1 164
Toimintakate/ jäämä	- 589	- 677	- 585	-13,5 %	-0,3 %	- 605	- 625

(1 000 €) sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	63				-50,0 %		
Toimintakulut	- 965	- 960	- 1 223	27,4 %	13,4 %	- 1 247	- 1 272
Toimintakate/ jäämä	- 902	- 960	- 1 223	27,4 %	17,8 %	- 1 247	- 1 272

Tekninen lautakunta

Toiminnan kuvaus

Tekninen lautakunta on vastannut vuosittain keskimäärin noin kolmen miljoonan euron talonrakennuksen, julkisen käyttöomaisuuden sekä irtaimen omaisuuden investoinneista. Viime vuosina toimialaa on haastanut poikkeuksellisen korkea investointitaso. Lautakunta vastaa myös noin 110 asian käsittelystä ja toimeenpanosta sekä noin 60 miljoonan euron käyttöomaisuuden yllä- ja kunnossapidosta. Toimialalla on tärkeä tehtävä kaupungin vetovoiman, viihtyisyyden ja turvallisuuden ylläpitäjänä ja lisääjänä.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	6 044	5 926	6 088	2,7 %	0,4 %	6 210	6 334
Toimintakulut	- 6 081	- 6 043	- 6 210	2,8 %	1,1 %	- 6 350	- 6 494
Toimintakate/ jäämä	- 37	- 117	- 122	4,0 %	112,9 %	- 140	- 160
Poistot ja arvonalennukset	- 2 833	- 3 064	- 3 105	1,3 %	4,8 %	- 3 146	- 3 146
Tilikauden yli-/alijäämä	- 2 870	- 3 181	- 3 226	1,4 %	6,2 %	- 3 287	- 3 306
(1 000 €) ulkoiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	1 799	1 773	1 011	-43,0 %	-21,9 %	1 031	1 052
Toimintakulut	- 5 665	- 5 650	- 5 811	2,9 %	1,3 %	- 5 944	- 6 080
Toimintakate/ jäämä	- 3 866	- 3 877	- 4 801	23,8 %	12,1 %	- 4 913	- 5 028
(1 000 €) sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	4 244	4 153	5 078	22,3 %	9,8 %	5 179	5 283
Toimintakulut	- 416	- 393	- 399	1,4 %	-2,1 %	- 406	- 415
Toimintakate/ jäämä	3 828	3 760	4 679	24,4 %	11,1 %	4 773	4 868

Arvio olennaisista riskitekijöistä

Strategiset		
Palvelut ja palvelurakenne eivät vastaa kuntalaisten tarvetta. Palveluiden kysynnän ennakoimaton vaihtelu.		Todennäköisyys 4
		Vaikutus 2
Syyt:	Teiden sekä rakennusten korjausvelan kasvu ja sen myötä toteutuvan palveluiden tason ylläpitäminen. Henkilökunnan ikääntyminen ja siihen tuomat haasteet sekä resurssien vajuus. Asiakkaiden palvelutarpeet muuttuvat, palvelutarjontaa ei muuteta riittävän joustavasti.	
Seuraukset:	Palvelutasoa ei säily eikä se ole muokattavissa. Korjausvelka kasvaa.	
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:		Vastuuhenkilöt:
Henkilöstön koulutus. Prosessikuvausten avulla pyritään kohdentamaan resurssit oikein sekä kehittämään palveluita vastaamaan lisääntyneeseen palvelutarpeeseen. Palvelutason laskeminen.		Tekninen johtaja Yhdyskuntainsinööri Kiinteistöpäällikkö Palvelupäällikkö
Pandemia tai muu luonnonkatastrofi		Todennäköisyys 2
		Vaikutus 2

Syyt: Pandemia, äärimmäiset sää-ilmiöt tai muu luonnonkatastrofi.		
Seuraukset: Palveluiden tai palvelurakenteen nopea muutos, johon ei ole massassa olevilla resursseilla pystytty vastamaan. Ostopalvelun osuuden lisääntyminen omien resurssien ollessa estyneenä. Laajamittaiset poissaolot ja karanteenit. Mahdollisia terveyshaittoja aiheuttavat joukkoaltistumiset työtiloissa.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Etätö muut ennaltaehkäisevät käytänteet. Aktiivinen yhteistyö terveysviranomaisten kanssa. Oman tuotannon säilyttäminen kriittisiltä osin.		Vastuuhenkilöt: Tekninen johtaja Yhdyskuntainsinööri Kiinteistöpäällikkö Palvelupäällikkö ja muut esimiehet
Toiminnalliset		
Henkilöstön jaksaminen ja koulutetun työvoiman saaminen	Todennäköisyys 3	Vaikutus 3
Syyt: Ammattitaitoisen henkilökunnan riittävyys ja saatavuus sekä osaamisen turvaaminen ovat olennainen osa palveluiden ylläpitämistä. Henkilöstön ikäjakauma ja sen myötä tulevat terveydelliset haitat. Pitkittyneet ja ennakoimattomat poissaolot kuormittavat työyhteisöjen hyvinvointia.		
Seuraukset: Töiden jakaminen sekä työmäärä saattavat lisätä työn kuormittavuutta, heikentää työssä jaksamista sekä pitkittää päätöksentekoa ja käsittelyaikoja.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Henkilöstön riittävyys. Osaamistarpeiden ennakointi ja täydennyskoulutus. Koulutus-suunnitelma toteutuu kaikissa työyksiköissä. Tasapuolinen työnjako. Kaikki avoinna olevat virat/toimet saadaan täytettyä. Sairauspoissaoloja seurataan säännöllisesti. Kehityskeskustelut. Aktiivinen yhteistyö työterveys-huollon kanssa. Riittävä rahoitus suhteessa palvelutasoon ja tehtäviin.		Vastuuhenkilöt: Tekninen johtaja Yhdyskuntainsinööri Kiinteistöpäällikkö Palvelupäällikkö ja muut esimiehet
Tietohallinnon toimimattomuus	Todennäköisyys 3	Vaikutus 2
Syyt: Resurssipula, sähkökatkot, kyberhyökkäykset		
Seuraukset: Toimintahäiriöt ym. ongelmat tietojärjestelmissä ja –verkoissa voivat haitata huomattavasti normaalia toimintaa. Toimimattomuus vaikuttaa useaan eri tekijään. Se heikentää mm. tiedonkulkua, kiinteistöjen automaatiota, kameravalvontaa sekä maksuliikennettä.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Sujuva yhteistyö sekä kaupungin tietohallinnon kanssa. Tietojärjestelmien pääkäyttäjät on nimetty. Tietojärjestelmien toimintahäiriöihin on varauduttu.		Vastuuhenkilöt: Tekninen johtaja Yhdyskuntainsinööri Kiinteistöpäällikkö Palvelupäällikkö ja muut esimiehet
Vahinkoriskit		
Suuronnettomuudet, tulipalot, myrskyt, tulvat, sähkökatkot ym. valmiuteen vaikuttavat tapahtumat	Todennäköisyys 3	Vaikutus 3
Syyt: Luonnonkatastrofit, sään ääri-ilmiöt, tahallinen sabotaasi.		
Seuraukset: Vahinkojen korjausten pitkittyminen. Toimintojen siirto kiinteistöistä toiseen sekä uusien korvaavien laitteiden ja koneiden saatavuus. Myrskyvaurioiden korjaukseen ei riittävästi resursseja, korjaukset pimeässä.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet: Ajantasainen varautumissuunnitelma koulutus. Yhteistyön tärkeys eri toimialojen kesken. Kriittisten kohteiden testostettu seuranta ja valvonta.		Vastuuhenkilöt: Tekninen johtaja Yhdyskuntainsinööri Kiinteistöpäällikkö

		Palvelupäällikkö ja muut esimiehet.	
Työtilat eivät ole turvalliset		Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
Syyt:	Työtilojen järjestelyistä aiheutuu riskitilanteita. Sisäilmaan vaikuttavista tekijöistä aiheutuu terveyshaittoja.		
Seuraukset:	Työtilojen turvallisuus ja käytettävyys alenee. Väistötilojen tarve kasvaa.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:		Vastuuhenkilöt:	
Havaitut puutteet/ongelmat tuodaan esille ne selvitetään ja selvityksen perusteella tehdään ratkaisut ja korjaavat toimenpiteet.		Tekninen johtaja Yhdyskuntainsinööri Kiinteistöpäällikkö Palvelupäällikkö ja muut esimiehet.	
Taloudelliset			
Taloudellisten toimintaedellytysten heikkeneminen		Todennäköisyys 4	Vaikutus 2
Syyt:	Tietotekniset ongelmat. Ostopalveluiden tarve kasvaa ennakoimattomasti, johtuen korjausvelasta. Talousarvioon varatut määrärahat eivät riitä. Myynti ja vuokratulojen kutistuminen. Koneiden ja laitteiden rikkoutuminen ja uusien hankinta.		
Seuraukset:	Lakisääteiset palvelut tulee turvata taloudellisista toimintaedellytyksistä huolimatta. Palvelutaso kärsii.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:		Vastuuhenkilöt:	
Talouden ajantasaisen raportoinnin seuranta. Palveluiden käytön seuranta ja palvelutason laskeminen tarvittaessa. Talousraportit lautakunnan käsittelyssä neljä kertaa vuodessa. Palveluiden kehittämisessä tehdään taloudellisten vaikutusten arviointia.		Tekninen johtaja Yhdyskuntainsinööri Kiinteistöpäällikkö Palvelupäällikkö	

Riskin todennäköisyys:

- 1 = erittäin epätodennäköinen
- 2 = epätodennäköinen
- 3 = todennäköinen
- 4 = erittäin todennäköinen

Riskin vaikutus:

- 1 = vähäinen
- 2 = kohtalainen
- 3 = vakava
- 4 = erittäin vakava

Tulosalue **Tekninen hallinto**
Vastuhenkilö Tekninen johtaja Juha Saarinen

Toiminta-ajatus

Hallinnon toiminta-ajatuksena on tehokkaasti ja taloudellisesti toimiva, asiakkaiden tarpeet huomioiva organisaatio.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Toiminnan kuvaus

Hallinnon tehtäväalue organisoi, johtaa ja valvoo palvelutuotantoa sekä järjestää näihin liittyvät asiakirjapalvelut. Tehtäväalue vastaa lautakunnan talous- ja henkilöstöhallinnosta sekä asiakkaiden palvelusta ja neuvonnasta.

Hallintoon sisältyy kaksi osatehtäväaluetta: yksityistiehallinto, joka valmistelee kaupungin myöntämät yksityisavustukset perustetuille tiekunnille sekä vesihuoltolaitoksen hallinto, joka pääasiassa myy palveluja Paimion Vesihuolto Oy:lle, mutta myös ostaa palveluja yhtiöltä.

Toiminnan resurssit koostuvat 2,5 henkilöstä: tekninen johtaja toimii tekniset ja ympäristöpalvelut toimialan toimialajohtajana, teknisen lautakunnan esittelijänä sekä Paimion Vesihuolto Oy:n toimitusjohtajana. Viheraluemestarin palkkamenoista 20 % sisältyy yksityistiehallinnon osatehtäväalueelle. 50 % suunnitteluinsinöörin ja hallintosihteerin sekä 20 % teknisen johtajan palkkamenoista kirjautetaan vesihuoltolaitoksen hallinnon osatehtäväalueelle ja laskutetaan vesiyhtiöltä. Vastavasti osatehtäväalue ostaa toimistosihteerin työpanosta 50 % vesiyhtiöltä.

Ympäristöanalyysi

Eläköitymiset ja vapautuvien virkojen / toimien täyttö sekä alati kiristyvät lainsäädännölliset velvoitteet asettavat toimialalle mittavan haasteen tarjota jatkossakin kuntalaisille ja käyttäjille nykytasoisia palveluja. Toimiala on viime vuosikymmenellä sopeuttanut henkilömääränsä minimitasoon muun muassa jättämällä täyttölupia hakematta poislähteneiden henkilöiden tilalle. Säästöpaineeet tulevat näkymään niin käyttäjille kuin kuntalaisillekin tarjottavien palveluiden laadussa.

Vuonna 2026 suurimmat muutokset talousarviossa liittyvät uusien kiinteistöiden valmistumiseen sekä sote-kiinteistöjen yhtiöittämiseen. Muutokset näkyvät lautakuntatasolla mutta erityisesti kiinteistöpalveluiden kustannuspaikalla.

Talousarviovuoden investointitaso on laskemaan päin suurien talohankkeiden valmistuessa mutta hankkeet vielä takuuajana haastavat organisaatiota sen koon säilyessä ennallaan. Poikkeuksellisen suurien investointien osalta jäljellä on enää vuonna 2026 Kriivarin vanhan peruskorjauksen osio. Julkisen käyttöomaisuuden puolella ei merkittäviä yksittäisiä investointikohteita ole vuodelle 2026, ratkaisut mahdollisten raideinvestointien osalta olisi kuitenkin talousarvion yhteydessä tehtävä.

Tästäkin huolimatta keskimääräisesti viime vuosien investointitaso kaupungilla on kokoon sekä käyttöomaisuuden arvoon nähden ollut matala, joka yhdessä kaupungin toiminnan kannalta kriittisten sekä taloudelliselta arvoltaan suurien hankkeiden kanssa kerryttää perustoimintojen kunnossa- ja ylläpidon korjausvelkaa. Kaupungin taloudellisesta tilanteesta huolimatta tulisi sekä talo- että infraomaisuudesta pitää huolta siten, että korjausvelkaa ei kohtuuttomasti siirtyisi tulevaisuuteen ja, että kaupunki pysyisi houkuttelevana ja turvallisena asuinpaikkana ja yritysten toimipaikkana jatkossakin.

Resurssimuutokset

Teknisen hallinnossa ei ole tiedossa resurssimuutoksia.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Palvelutason säilyttäminen (Asiakaspalvelukysely 0-5) (vähemmän kuin)	3,84	3,5	3,5	3,5	3,5
Sijoituslupa- ja käyttöoikeuspäätösten taksat (tarkistettu/tarkastetaan=1, tarkistamatta=0)	0	1	0	0	0

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	146	99	97	-2,1 %	-16,8 %	99	101
Toimintakulut	- 462	- 447	- 474	6,0 %	1,2 %	- 486	- 498
Toimintakate/ jäämä	- 316	- 348	- 376	8,3 %	9,5 %	- 386	- 397
Poistot ja arvonalennukset							
Tilikauden yli-/alijäämä	- 316	- 348	- 376	8,3 %	9,5 %	- 386	- 397

(1 000 €) ulkoiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	145	99	97	-2,1 %	-16,4 %	99	101
Toimintakulut	- 424	- 419	- 428	2,2 %	0,5 %	- 439	- 451
Toimintakate/ jäämä	- 279	- 319	- 331	3,6 %	9,2 %	- 340	- 349

(1 000 €) sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	2				-50,0 %		
Toimintakulut	- 38	- 28	- 46	60,9 %	9,6 %	- 47	- 48
Toimintakate/ jäämä	- 37	- 28	- 46	60,9 %	12,0 %	- 47	- 48

Tulosalue
Vastuuhenkilö

Infrapalvelut
infrapäälikkö Anu Taipale

Toiminta-ajatus

Infrapalvelut tuottavat yhdyskunnan tarvitsemat ja lain edellytykset täyttävät liikenneväylien ja niihin kuuluvien laitteiden sekä muiden alueiden kunnossapitopalvelut mahdollisimman hyvätasoisina, kokonaistaloudellisuus ja turvallisuus huomioon ottaen. Lisäksi kaupunkilaisille ylläpidetään monimuotoisia ja viihtyisiä yleisiä alueita, jotka muodostuvat puistoista, leikkikentistä, uimapaidoista, ulkoliikuntapaikoista, puistometsistä, pelloista ja talousmetsistä. Palvelut tuotetaan omana työnä ja ostopalveluna kaupungin hankintaohjetta noudattaen.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Keskeisenä toimintana on kaupungin hallussa ja hoidossa olevien liikenneväylien ja yleisten alueiden ylläpito, kunnossapito sekä uusien rakentaminen. Kaupunki huolehtii asemakaava-alueen väylien kunnosta, niiden liikenteenohjauslaitteistosta ja liikenneturvallisuudesta. Vakituista henkilökuntaa tehtäväalueella syksyllä 2025 on infrapäälikön ja viheralueemestarin (0,8) lisäksi seitsemän henkilöä.

Liikenneväylien kunnossapitoluokitus sekä viheralueiden kunnossapitoluokitus RAMS ohjaavat toimintaa. Puistoja, leikkikenttiä, liikuntapaikkoja ja uimarantoja ja muita alueita kunnossapidetään säännöllisesti ympäri vuoden. Ympärivuotisia työtehtäviä ovat mm. yleisen siisteyden ylläpito. Väylien ja liikuntapaikkojen talvikunnossapitoon tarvittavat resurssit ovat riippuvaisia sääolosuhteista. Vastaavasti sula-aikana tehtäviin töihin, mm. nurmikon leikkuu, niittotyöt ja istutukset, tarvitaan kausityövoimaa.

Katuvalaistusta uusitaan vuosittain energiatehokkaampiin valaisimiin ja ylläpidetään 4- 5 kertaa vuodessa säännöllisesti tehtävillä huoltokierroksilla. Lisäksi liikunta-alueiden ja kuntoratojen valaistuksen huoltokierros tehdään kerran vuodessa. Työ tapahtuu ostopalveluna. Ajoratamerkintöjä ylläpito- ja kunnossapito-työryhmien mukana ja liikennemerkkejä vaihdetaan sekä päivitetään. Lisäksi tehdään asfalttipaikkauksia ja pieniä korjauksia teiden päällysteisiin.

Leikkikentille, ulkoliikunta- ja uimapaidoille asetetut turvallisuusmääräykset ohjaavat alueiden kunnossapito- ja uudistamistarvetta. Esteettömyyteen tullaan jatkossakin kiinnittämään huomiota uudistusten yhteydessä. Vuonna 2025 tehdään pienimuotoisia leikkipaikkojen kunnostustöitä ja rakennetaan Koivulinnan kaava-alueelle uusi leikkipaikka. Leikkipaikkojen lukumäärä pysyy ennallaan, sillä Sampsantien leikkipaikka purettiin syksyllä 2025. Kiehkuravesiruton torjunta vaatii edelleen resursseja.

Kaupungin hallinnoimat lumen- ja maankaatopaikat tarjoavat paikan huolehtia asianmukaisesti näiden loppusijoituksesta. Vastaanotosta saaduilla tuloilla saadaan paikkojen hoitokustannuksia katettua.

Tavoite ja keinot	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Arvio 2026
Tiepituuudet km								
- kadut	74,1	77	82,5	82,5	84	85,5	85,5	85,5
- kevytväylät	32,9	33,8	37,1	37,1	38,6	39	39	39
- rakennetut polut (talvikp:a)	4,7	5,1	5,1	5,1	5,1	5,1	5,1	5,1
- muut tiet	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9
yhteensä	115,6	119,8	128,6	128,6	131,6	133,5	133,5	133,5
Tievalaistus, km	95,9	95,9	95,9	97,7	99,2	102,2	102,2	102,2
Talvikunnossapito, ko.vuonna päättynyt talvi								
- liukkaudentorjuntamateriaali, t	593	565	227	590	465	711	1105	-
- aorauskerroksia	20	3	14	24	19	18	11	-
Leikkikentät kpl	19	18	18	18	18	18	18	18
Uimapaikat kpl	3	2	2	2	2	1	2	2
Lähiliikuntapaikat kpl	2	3	4	4	5	5	5	5
A2/R(RAMS)-luokan puistoa ha	26	26	26	26	26	26	24	24
Maisemaniittyjä ha	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	1,8	1,8
Puisto-/ taajamametsiä ha	286	286	286	286	286	286	102	102
Talousmetsiä ha	225	225	225	225	225	225	145	145
Peltoa ha	34,5	34,5	34,5	34,5	34,5	34,5	68	68
Luistinkentät kpl	6	6	6	6	6	6	6	6
Valaistut kuntoreitit/ m (sis.Joki- puisto)	7120	88760	8760	8760	8760	8910	8910	8910

Resurssimuutokset

Vuoden 2026 talousarvioon vähennettiin määräaikaisten työntekijöiden palkkakuluja siten, että rahaa on talousarviossa 50 000 eur.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Jaksava, motivoitunut ja ammattitaitoinen henkilökunta					
Kehityskeskustelut käydään (toteuma %)	100	100	100	100	100
Yleisten alueiden turvallisuus ja hyvä ympäristökuva					
Liikennealueittain ylläpitomittari (palvelukysely 1-5)	3,48	3,5	3,5	3,5	3,5
Talvihoitomittari (palvelukysely 1-5)	3,57	3,5	3,5	3,5	3,5
Puistojen hoitomittari (palvelukysely 1-5)	3,84	3,5	3,5	3,5	3,5
Leikkipaikkojen ylläpitomittari (palvelukysely 1-5)	3,84	3,5	3,5	3,5	3,5
Taajamametsien hoitomittari (palvelukysely 1-5)	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Huonokuntoiset päällysteet uusitaan (m2/vuosi)	34 000	10 000	20 000	20 000	20 000
Vanhan katuvalaistuksen saneeraus (valopisteitä/a)	174	100	150	150	150
Vanhojen asuntoalueiden hulevesiviemäröinti (m/hv+ kaapelointi)	0	0	0	0	0

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	96	83	106	27,3 %	5,1 %	108	110
Toimintakulut	- 1 643	- 1 479	- 1 531	3,5 %	-3,4 %	- 1 567	- 1 605
Toimintakate/ jäämä	- 1 546	- 1 396	- 1 425	2,1 %	-3,9 %	- 1 459	- 1 494
Poistot ja arvonalennukset	- 981	- 1 080	- 1 114	3,1 %	6,7 %	- 1 114	- 1 114
Tilikauden yli-/alijäämä	- 2 528	- 2 476	- 2 539	2,5 %	0,2 %	- 2 573	- 2 608

(1 000 €) ulkoiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	96	83	106	27,3 %	5,1 %	108	110
Toimintakulut	- 1 526	- 1 387	- 1 428	2,9 %	-3,2 %	- 1 462	- 1 498
Toimintakate/ jäämä	- 1 430	- 1 304	- 1 322	1,4 %	-3,7 %	- 1 354	- 1 387

(1 000 €) sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot							
Toimintakulut	- 117	- 92	- 103	11,9 %	-6,0 %	- 105	- 107
Toimintakate/ jäämä	- 117	- 92	- 103	11,9 %	-6,0 %	- 105	- 107

Tulosalue **Kiinteistöpalvelut**
Vastuuhenkilö Kiinteistöpäällikkö Tero Aaltonen

Toiminta-ajatus

Kiinteistöpalvelut tuottavat kaupungin kiinteistöpalveluja niin, että tiloissa on kaikkien terveellistä ja turvallista työskennellä ja toimia. Kiinteistöpalvelut muodostuvat rakennusteknisistä ja kunnossapitotoista sekä kiinteistönhuollon monipuolisista palveluista. Kiinteistöpalveluiden tehokkaalla ja tarkoituksenmukaisella toiminnallaan pyritään takaamaan hyvän kiinteistöjen kunnon sekä rakennusten elinkaaren pitenemisen.

Kiinteistötoimen toiminta-ajatuksena on käyttäjiä palvelevien tilojen yllä- ja kunnossapito sekä tilojen osoittaminen käyttötarkoitukseen ja kokonaistaloudellisuus huomioiden. Palveluun kuuluu myös hankkia kaupungin tarpeisiin ruoka- ja siivouspalvelut, jonka kilpailutus tullaan toteuttamaan alkuvuodesta 2026. Kiinteistönhoito, -huolto ja kunnossapito tuotetaan sekä omana että alihankintatyönä. Ruoka- ja siivouspalvelut tuotetaan nykyisellä sopimuksella ISS Palvelut Oy:n toimesta.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Kiinteistöpalvelut tuottavat kiinteistön ylläpitopalveluita, joista aiheutuvat kustannukset peritään suoraan toimialoilta ja niiden yksiköistä sisäisten ylläpito vuokrien muodossa. Ateriapalvelut sekä osa siivouspalveluiden tuottamisesta läpilaskutetaan suoraan. Kiinteistöpalveluiden tavoitteena on myös vuokrata tyhjiillään olevat tilat, jotta koko kiinteistömässä olisi tehokkaassa käytössä. Varsinais-Suomen Hyvinvointialueelle on vuokrattu yhteensä 10 kohdetta ja näin olleen merkittävä vuokralainen. Toteutuneiden kustannusten yksityiskohtaisempaa kohdentamista oikeille tahoille tarkennetaan edelleen. Uusia kustannuspaikkoja luodaan, kunnossapito- ja kiinteistöhoitohenkilöstön tuntikirjanpitoa ylläpidetään ja laskujen jakoperusteita tarkennetaan edelleen jo tiliointivaiheessa.

Kiinteistönhoitotoimia ovat mm. tekninen huolto, talonmiespalvelut, käyttäjäpalvelut, energiankulutuksen seuranta ja kiinteistöjärjestelmien sekä huoltokirjojen ylläpito.

Kiinteistöjen kunnossapitotehtäviä on mm. erilaiset korjaus-, rakentamis- ja asennustyöt sekä käyttäjäpalveluiden avustaminen.

Kiinteistöpalveluiden henkilökuntaan kuuluu kiinteistö- ja palvelupäällikön lisäksi kahdeksan kiinteistöhoitajaa, neljä rakennusammattimiestä ja kiinteistömestari.

Kiinteistöpalvelut ylläpitävät kaupungin omistamia sekä hallinnoimia kiinteistöjä ja rakennuksia (~301 960 m³ / ~ 70 845 k-m²) sekä niihin liittyviä ulkoalueita (~52 ha). Kiinteistönkanta koostuu pitkälti koulu- ja päiväkotirakennuksista. Lisääntyneen kiinteistömäärän myötä kiinteistöpalveluiden talousarvioon menoihin on arvioitu näiden myötä noin 109t€ lisäys vuodelle 2026. Toimintamenoissa on huomioitu vain pakolliset ja välttämättömät ylläpidolliset menot. Näitä ovat siivouspalveluiden, veden, kaukolämmön, sähkön ja muita kiinteistöjen ylläpidollisia kuluja. Kustannusten nousu ja vain välttämättömien kustannusten huomioiminen toimintamenoissa on ajanut vuosien saatossa toiminnan enemmän ylläpitävään minimitasoon, kuin kehittävään ja palvelutasoa korottavaan kehitykseen. Tämä kehityssuunta kasvattaa riskejä, kuormittaa henkilökuntaa sekä lisää korjausvelkaa. Kustannusten nousu on kiinteistöpalveluissa jatkuvassa seurannassa. Säästötoimet ovat oleellinen osa toimintaa ja niihin panostaminen on jatkuvaa. Myös HINKU- ja KETS-sopimuksen myötä kaupungin tulee panostaa enemmän energiatehokkuuteen. Kaupungintalon, yläkoulun, tapioalan päiväkodin, oinilan päiväkodin, sähköyhtiöntie 4 sekä sisäliikuntahallin katoilla olevat aurinkopaneelit tuottavat sähköä vuoden aikana arviolta 224 MWh.

Siivouspalveluiden osalta tilaajan tehtäviin kuuluu valvoa, että tuottaja noudattaa palvelusopimusta niin, että tuotetulla ylläpito- ja perussiivouspalveluilla luodaan turvallinen, terveellinen sekä viihtyisä toimintaympäristö kiinteistöjen käyttäjille. Hyvällä siivouksella on positiivista vaikutusta sisäilmanlaatuun sekä pintamateriaalien pidempään käyttöikään. Ateriapalveluita valvotaan, että palveluntuottaja noudattaa eri asiakasryhmien ravintosisältösuosituksia, annoskokoja sekä ruoan laatua. Siivous- ja ateriapalveluiden tilaajan yhteyshenkilönä toimii palvelupäällikkö.

ISS Palvelut Oy:n kanssa on laadittu palvelusopimus, jonka sopimuskausi alkoi 30.6.2021. Palvelusopimus on voimassa 30.6.2026 asti. Kyseisen palvelukokonaisuuden kilpailutus on aloitettu syksyllä 2025 ja se on tarkoitus saada päätöksen alkuvuodesta 2026, jotta palveluntuottaja ehtii hoitamaan sopimuksen mukaiset järjestelyt ennen palvelusopimuksen alkua. Siivousaineiden ja -tarvikkeiden hankinnoista huolehtii jatkossakin palveluntuottaja. Kiinteistöpalvelut tilaa sekä hankkii käsi- saippuat, wc- ja käsipaperit omalla sopimuksellaan. Siivottavia rakennuksia kaupungilla on 44 kpl, joka tarkoittaa alana noin 41 846 m². Palveluntuottaja tuottaa ateriapalveluiden muodossa kouluihin ja päiväkoteihin lounaat, aamupalat, välipalat, päivälliset ja iltapalat. Palvelusopimuksen mukaisen hinnantarkastuksen myötä siivouksen kustannukset nousevat 2 % vuodelle 2026, joka tarkoittaa noin 24t€.

ISS Palvelut Oy:lle on vuokrattu kaupungin valmistus- ja jakelukeittiöt. Sopimukseen kuuluu Vistan- ja Lukionpadan valmistuskeittiöt sekä Hanhijoen ja Kriivarin koulujen, Tapiolan, Ala-Vistan, Jokelan ja Lempilän päiväkotien jakelukeittiöt. Vuokrasopimukset ovat voimassa kuten palvelusopimuskin. Uuden kilpailutuksen myötä harkitaan mahdollisista tilavuokrasta luopumista.

Kustannusten nousu, rakennuskannan ikääntyminen ja lisääntyminen, käyttötalous sekä resurssit tuovat mukanaan haasteen ylläpitää kiinteistöt käyttökunnossa. Normaalin kunnossapidon lisäksi laajamittaisempien saneerauksien suunnittelussa otetaan huomioon tilojen tehokas ja monipuolinen käyttömahdollisuus. Tilojen vapautuessa ne pyritään jatkojalostamaan käyttötalouden puitteissa, joko palvelemaan kaupungin omia toimintoja tai ulosvuokrattavaksi. Yleistyneet sisäilmaongelmat sekä käyttäjän tekemät muutokset edellyttävät kiinteistöpalveluiden koko henkilöstöltä nopeaa ratkaisuhakuisuutta, jotta tilat saataisiin säilymään käyttökelpoisina. Sisäilmatyöryhmän kokouksissa käsitellään ilmenneiden ongelmien ratkaisumahdollisuuksia sekä todetaan jo tehtyjen toimenpiteiden toimivuus ja riittävyys.

Sivistyspalvelun palveluiden kasvu luo paineita kiinteistöjen tilakäytön muutoksille, tehostamiseen ja uudisrakentamisen investointeihin. Nykyinen käyttötalous ei mahdollista käyttäjien toiveiden mukaista kehittämistä ja palvelutason korottamista. Vuosittain lisääntyvät käyttäjäpalvelut työllistävät enemmässä määrin ja töitä joudutaan priorisoimaan kiinteistöjen ylläpitämisen ja käyttäjäpalveluiden välillä. Kiinteistöpalveluiden työajasta käyttäjäpalveluiden osuus oli vuoden 2023 aikana noin 11 %, ja sen arvioidaan olevan vuoden 2026 aikana jo 23 %.

Henkilöstöresurssien riittävyys on edelleen haaste. Kiinteistömäärän kasvu aiheuttaa kiinteistöpalveluihin resurssivajasta ja tästä syystä joudutaan turvautumaan enemmässä määrin ulkoisen palvelutuotantoon. Kiinteistöpalveluilla ei ole sijaisjärjestelmää, jolla mahdollisia poissaoloja pystytään paikkaamaan. Poissaolojen sijaistaminen rasittaa jo entisestään olemassa olevaa resurssia ja aiheuttaa ylikuormitusta henkilöstössä. Kiinteistönhoito- ja kunnossapitopalveluiden moninaisuus tuo haastetta tehtävien hoitamiseen esim. vuosilomien sekä poissaolojen aikana. Eläköitymisen ja muun poistumisen johdosta vapautuvat toimet tulee saada täytettyä nopeasti, jotta palvelutaso saadaan pysymään nykyisellä tasolla. Toimenkuvia sekä tehtäviä tarkistetaan sekä priorisoidaan jatkossakin. Ulkoisia palveluntuottajia käytetään soveltuvilta osin ja hankintaohjeiden mukaan talousarvion puitteissa paikkaamaan omia resurssivajauksia.

Kiinteistöjen käytössä tapahtuvat loma-ajat ovat aika-ajoin ainoa ajanjakso, jolloin kiinteistöpalveluiden on mahdollista tehdä kiinteistöissä suurempia kunnossapidollisia töitä. Henkilöstön jaksaminen

ja työkyvyn säilyttäminen ovat kuitenkin kiinteistöpalveluiden suurin haaste. Mahdollisten eläköitymisten myötä hiljaisen tiedon poistuminen tulee olemaan merkittävä. Kiinteistöpalveluiden tuntikirjanpitoa pyritään tarkentamaan tulevien vuosien aikana.

Toimintaa kuvaavia lukuja	2024	arvio 2025	arvio 2026
Rakennuksia (kpl)	98	101	99
Rakennuksia (r-m3)	n. 268950	n. 301 960	n. 301 960
Rakennuksia (k-m2)	n. 65 700	n. 70 845	n. 70 845
Kaukolämpöön liitetty (kpl/r-m3)	39 / 226 607	46 / 264 477	46 / 264 727
Sähkölämmitteisiä rakennuksia (kpl)	10	9	8
Aurinkovoimaloiden sähköntuotto (kpl/MWh)	5/158,5	7/244,4	7/224
Öljylämmitys (kpl/r-m3)	1 / n. 250	1 / n. 250	0 / 0
Sähkö (kWh / r-m3)	16,4	16,3	16,2
Vesi (m3/v / r-m3)	0,093	0,065	0,069
Kiinteistöjen käyttökulut (lämpö+sähkö+vesi) (€/v)	1 446 771€/v	1 394 930 €/v	1 538 930 €/v
Siivottavaa lattiapinta-alaa (h-m2)	39 133	41 846	41 846
Ateriapalveluiden tuotetut ateriat (kpl/v)	579 153	624 000	623 000
Palvelupyyntöjen määrä sekä jakautuminen:			
Kunnossa ja Ylläpito % /	2293 kpl	2050 kpl	2034 kpl
Käyttäjäpalvelut % /	45%	40%	40%
ISS-Siivouspalvelu palautteet % (otettu käyttöön	39,7%	42%	43%
1/2023)	15,3%	18%	17%

Resurssimuutokset

Kunnossapidon yksi pitkäaikainen työntekijä jäi eläkkeelle heinäkuussa 2024. Kyseisen toimen täytölupaa anottiin elokuussa 2024, mutta sitä ei myönnetty kaupungin taloudellisiin syihin vedoten. Talousarviossa on huomioitu täyttämättä jääneen kunnossapidon työntekijän palkkakulut. Kunnossapidon yhden henkilön vajeus toivotaan saada täytetyksi mahdollisimman nopeasti.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Jaksava, motivoitunut ja osaava henkilöstö					
Henkilöstöä koulutetaan (kurssit/hlö/v)	1	2	2	2	2
Kehityskeskustelut käydään vuosittain (to-teuma-%)	100	100	100	100	100
Kaupungin hankkima ruokapalvelu vastaa palvelusopimusta					
Ruokapalvelun laatukierrokset (kpl/kohde/vuosi)	2	3	3	2	2
Ruokapalvelun asiakastyytyväisyyskysely (Palveluntuottaja tekee, arvostelu 1-5)	2,65	3	3	3,2	3,4
Ruokapalveluiden palautteet (kpl/v)	51	55	60	48	46
Kaupungin kiinteistöt ovat kunnossa ja palvelevat käyttäjiä					
Kiinteistöt kuntokartoitetaan kunnostustarpeen kartoittamiseksi. (valmius-%/r-m3)	60	60	75	75	75
Palaverit käyttäjien kanssa. (kpl/v)	88	70	74	78	70
Palaverit palveluntuottajien kanssa (kpl/v)	36	25	40	35	36
Siivouspalvelun asiakastyytyväisyyskysely (palveluntuottaja tekee. Arvostelu 1-5)	2,68	2,9	3	3,2	3,4
Siivouspalvelun laatukierrokset (kpl/kohde/vuosi)	3	2	3	3	3
Siivouspalveluiden palautteet (kpl/v)	358	330	360	334	300
Investointihankkeiden toteutuminen %	88,8	100	100	100	100

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	5 801	5 744	5 885	2,5 %	0,7 %	6 003	6 123
Toimintakulut	- 3 976	- 4 117	- 4 205	2,1 %	2,9 %	- 4 297	- 4 392
Toimintakate/ jäämä	1 825	1 627	1 680	3,3 %	-4,0 %	1 705	1 731
Poistot ja arvonalennukset	- 1 851	- 1 984	- 1 991	0,3 %	3,8 %	- 2 033	- 2 033
Tilikauden yli-/alijäämä	- 26	- 358	- 311	-13,0 %	541,0 %	- 327	- 301

(1 000 €) ulkoiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	1 559	1 591	808	-49,2 %	-24,1 %	824	840
Toimintakulut	- 3 716	- 3 844	- 3 955	2,9 %	3,2 %	- 4 042	- 4 132
Toimintakate/ jäämä	- 2 157	- 2 254	- 3 148	39,7 %	23,0 %	- 3 219	- 3 291

(1 000 €) sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	4 243	4 153	5 078	22,3 %	9,8 %	5 179	5 283
Toimintakulut	- 260	- 273	- 250	-8,4 %	-2,0 %	- 255	- 260
Toimintakate/ jäämä	3 982	3 881	4 828	24,4 %	10,6 %	4 924	5 023

Ympäristölautakunta

Toiminnan kuvaus

Ympäristöpalveluiden toiminta-ajatuksena on paimiolaisten tarpeiden mukaisesti ja siihen osoite-
tuilla resursseilla taata kestävä kehityksen periaatteiden mukainen, viihtyisä, virikkeinen, turvalli-
nen, laadukas ja taloudellinen yhdyskunnan elinympäristö ohjaamalla alueiden käyttöä ja rakenta-
mista, harjoittamalla ennaltaehkäisevää ympäristöhuoltoa ja laatimalla luotettavaa rekisteri- ja
paikkatietoaineistoa.

Lautakunnan alaisen vakinaisen henkilökunnan määrä on syyskuussa 2025 yhteensä 10.

Talous

(1 000 €) ulkoiset ja sisäi- set	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	405	306	151	-50,6 %	-31,4 %	154	157
Toimintakulut	- 1 112	- 1 073	- 978	-8,8 %	-6,0 %	- 1 005	- 1 032
Toimintakate/ jäämä	- 707	- 767	- 827	7,9 %	8,6 %	- 851	- 875
Poistot ja arvonalennuk- set							
Tilikauden yli-/alijäämä	- 707	- 767	- 827	7,9 %	8,6 %	- 851	- 875

(1 000 €) ulkoiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	405	306	151	-50,6 %	-31,4 %	154	157
Toimintakulut	- 1 026	- 988	- 878	-11,1 %	-7,2 %	- 902	- 927
Toimintakate/ jäämä	- 622	- 682	- 727	6,6 %	8,5 %	- 748	- 770

(1 000 €) sisäiset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TA26/TA25 muutos%	TA26/ TP24 ka%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					-50,0 %		
Toimintakulut	- 85	- 85	- 100	18,3 %	9,0 %	- 102	- 104
Toimintakate/ jäämä	- 85	- 85	- 100	18,3 %	9,1 %	- 102	- 104

Arvio olennaisista riskitekijöistä

Strategiset		
Maankäytön suunnittelun hidas eteneminen.		Todennäköisyys 3 Vaikutus 2
Syyt:	Erilaisten selvitysten puutteellisuudet tai kaavoihin kohdistuvat valitukset.	
Seuraukset:	Selvitysten puutteellisuudet hidastavat kaavoitustyötä ja valitukset estävät kaavan voimaantulon. Tällöin vaikutukset heijastuvat kunnallistekniikan rakentumiseen, tontin myyntiin, rakennuslupamaksuihin ja uusien asukkaiden saamiseen.	
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:		Vastuuhenkilöt:
Selvitysten tarjouspyynnöt tulee laatia huolella ja riittävän aikaisessa vaiheessa. Prosessin tulee olla kuvattu.		iiris.koivula@paimio.fi
Toiminnalliset		

Esimiestyön organisaation rakenteet.		Todennäköisyys 2	Vaikutus 1
Syyt:	Esimiehillä on hyvin vähän aikaa paneutua johtamiseen työtehtäviensä ohella.		
Seuraukset:	Delegoitavat tehtävät kasaantuvat esimiehille, vaikka työtehtävä olisi mahdollista hoitaa työntekijän toimesta. Työtapojen kehittäminen jää tekemättä, kun tehtävät kasaantuvat. Osaamisen jakamisen puuttuminen ei edistä työyhteisön kehittymistä.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:		Vastuuhenkilöt:	
Johtamiselle ja kehittämistyölle tulisi saada riittävästi aikaa esimerkiksi työtehtäviä delegoimalla tai lisäresursseilla.		Liisa.Hongisto@paimio.fi petri.vastamaki@paimio.fi Virpi.Lindvall@paimio.fi iiris.koivula@paimio.fi	
Henkilöstön jaksaminen		Todennäköisyys 2	Vaikutus 1
Syyt:	Pitkittyneet ja ennakkoimattomat poissaolot. Päteviä sijaisia on hankala löytää tai sijaista ei saa palkata.		
Seuraukset:	Pitkittyneet ja ennakkoimattomat poissaolot kuormittavat työyhteisön hyvinvointia. Tehtävät on jaettu niin, että pääsääntöisesti yksi ihminen vastaa hänelle asetetuista työtehtävistä. Poissaolotilanteissa näistä tehtävistä selviytyminen työtehtäviä jakamalla aiheuttaa pitkittyessään työssä uupumista. Sijaisten puuttuessa kuormitus kasaantuu.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:		Vastuuhenkilöt:	
Kaikki avoinna olevat virat/toimet pyritään täyttämään. Esimiestyöhön panostaminen säännölliset keskustelut herkkä puuttuminen työtehtävien jakaminen uudelleen. Tarvittaessa kehityskeskustelut.		Liisa.Hongisto@paimio.fi iiris.koivula@paimio.fi Virpi.Lindvall@paimio.fi petri.vastamaki@paimio.fi	
Tietovuoto henkilöstömuutosten myötä		Todennäköisyys 1	Vaikutus 1
Syyt:	Tiedon poistuminen henkilöstövaihdosten myötä ja ammattitaitoisen työvoiman löytämisen vaikeus. Kunta-alan palkat eivät juuri houkuttele yksityisiltä markkinoilta työntekijöitä.		
Seuraukset:	Pitkäaikaiset työntekijät vievät mukanaan paljon hiljaista tietoa. Tiheään vaihtuvat työntekijät kuormittavat pitkäaikaisempaa henkilöstöä vähentäen työn tuottavuutta.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:		Vastuuhenkilöt:	
Työntekijöiden työsuhteiden limittäminen. Riittävät dokumentointivälineet ja rekisterit. Työn houkuttelevuuden lisääminen muilla kuin rahallisin keinoin.		Liisa.Hongisto@paimio.fi iiris.koivula@paimio.fi Virpi.Lindvall@paimio.fi petri.vastamaki@paimio.fi	
Vahinkoriskit			
Tietohallintoriskit		Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
Syyt:	Tietojärjestelmiin ja tietoturvaan liittyvät riskit vaikuttavat olennaisesti alalla. Osaamisen poistuminen henkilöstömuutosten myötä lisää häiriöiden kestoa ja korjaustoimenpiteet kustannuksia.		
Seuraukset:	Työn teko estyy käytännössä kokonaan. Kaikki rekisteri- ja paikkatietojärjestelmät ovat riippuvaisia verkosta ja palvelimista.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:		Vastuuhenkilöt:	
Toiminnan häiriöttömyyteen on varauduttu mahdollisimman hyvin rekisteri- ja paikkatietojärjestelmien osalta käyttämällä omaa palvelinympäristöä. Mitatuslaitteissa käytetään laitetoimittajan tarjoamaan virtuaaliverkkoa. Häiriötilanteita varten tulee valita konsultti joka pystyy korjaamaan laaja-alaisesti järjestelmien toiminnan.		Virpi.Lindvall@paimio.fi	

Ulkopuolisen toimijan aiheuttamat vaaratilanteet.		Todennäköisyys 2	Vaikutus 2
Syyt:	Ympäristövahingot ja onnettomuudet.		
Seuraukset:	Pohjavesialueen, maaperän tai vesistön pilaantuminen voivat olla seurauksiltaan hyvin vakavia ja kustannuksiltaan suuria. Myös henkilöstön riittävyys muodostuu ongelmaksi.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:		Vastuuhenkilöt:	
Toimintamallit vahinkojen varalle luotava.		Liisa.Hongisto@paimio.fi	
Taloudelliset			
Ostopalveluiden kustannusten ennakoimattoman suuri kasvu.		Todennäköisyys 2	Vaikutus 1
Syyt:	Tietojärjestelmien kehitystyö on kallista, eikä siihen ole pystytty ennakoimaan.		
Seuraukset:	Päivittämättömät tietojärjestelmät altistavat tietoturvamurroille ja työnteon tehokkuuden heikentymiselle.		
Ennalta ehkäisevät toimenpiteet:		Vastuuhenkilöt:	
Hintojen nousun arvion pyytäminen ICT-palveluja toimittavilta yrityksiltä ennen talousarvion valmistelua.		Virpi.Lindvall@paimio.fi	

Riskin todennäköisyys:

- 1 = erittäin epätodennäköinen
- 2 = epätodennäköinen
- 3 = todennäköinen
- 4 = erittäin todennäköinen

Riskin vaikutus:

- 1 = vähäinen
- 2 = kohtalainen
- 3 = vakava
- 4 = erittäin vakava

Vastuualue **Kaavoitus**
Vastuuhenkilö Kaavoituspäällikkö Iiris Koivula

Toiminta-ajatus

Kaavoituksen tehtävänä hallintosäännön mukaisesti on maankäytön suunnittelun ja kaavoituksen valmistelutyöt tavoitteenaan kaupungin kehitystä tukeva, toimiva ja edullinen yhdyskuntarakenne sekä ajan tasalla oleva kaavoitustilanne (ajantasa-asemakaava). Kaavoitusta ja maankäytön suunnittelua ohjaavat alueidenkäyttölaki sekä -maankäyttö- ja rakennusasetus. Lainsäädäntöä ollaan uudistamassa. Lain yleisenä tavoitteena on järjestää alueiden käyttö ja rakentaminen siten, että luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Toiminta sisältää yleis- ja asemakaavojen sekä kaavamuutosten laatimisen sekä näihin liittyvien maankäytön suunnitelmien, selvitysten ja sopimusten valmistelutyön. Maankäytön suunnittelu ja kaavoitus hoidetaan pääosin omana työnä. Tarvittaessa käytetään myös ostopalveluja pääasiassa kaavaselvitysten tekemiseen. Valmistelussa olevia kaavahankkeita on vuosittain 4-6 kpl.

Henkilöstön määrä on 2: Kaavoituspäällikkö ja suunnitteluavustaja.

Kaavoitus valmistelee alueidenkäyttölain mukaisesti joka vuosi kaavoituskatsauksen. Siinä kerrotaan tarkemmin kunnassa ja maakunnan liitossa vireillä ja suunnitteilla olevista kaava-asioista. Kaavoituskatsauksen hyväksyy ympäristölautakunta tavallisesti vuoden alkupuolella. Vuoden 2026 kaavatöistä keskeisimmät ovat Naskarlan Lammen alueen asemakaavoitus, jolla kasvatetaan Paimion uusien asuintonttien määrää sekä Iso-livarintien asemakaavan muutos, jolla on vaikutuksia yritystonttien tarjontaan Paimiossa.

Kaavoituspäällikön tehtäviin kuuluu kaavojen laatimisen ohella mm. lausuntojen antaminen rakentamiseen ja ympäristönsuojeluun liittyvissä lupa-asioissa sekä alueiden käyttöön, kaavojen tulkintaan ja rakentamiseen liittyvä neuvonta. Kaavoituspäällikkö osallistuu Paimion edustajana säännöllisesti seudulliseen yhteistyöhön Varsinais-Suomen liiton ja Turun kaupunkiseudun kuntien kanssa. Suunnitteluavustajan tehtäviin sisältyy kaavoituksen lisäksi kaupungin maaomaisuuteen liittyvien paikkatietojen ja rekisterien ylläpito sekä mm. kauppakirjojen ja vuokrasopimusten valmistelu.

Maapoliitiikka sisältää kaupungin maanhankintaan ja kaavojen toteuttamiseen liittyvät tavoitteet ja toimenpiteet, joilla luodaan edellytykset yhdyskuntien ja kaupungin kehittämiselle. Paimion kaupungin ensimmäinen maapoliittinen ohjelma 2019-2021 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 19.6.2019. Ohjelma on strateginen asiakirja, jonka keskeinen päämäärä on varmistaa, että kaupunki voi suunnitella ja ohjata maankäyttöä ja rakentamista tarkoituksenmukaisesti. Maapoliittisen ohjelman päivitys on ajankohtainen vuosien 2026-2027 aikana.

Paimion kaupungissa maapoliittikan toteutumista seuraa kaupunginhallituksen asettama maapoliittinen toimikunta, joka kokoontuu 2-4 kertaa vuodessa. Toimikunnassa ovat mukana eri valtuustoryhmien edustajat, kaupunginvaltuuston ja -hallituksen puheenjohtajat, kaupunginjohtaja, tekninen johtaja sekä paikkatietopäällikkö. Toimikunnan puheenjohtajana toimii kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja sihteerinä paikkatietopäällikkö. Toimikunnassa tarkastellaan säännöllisesti mm. kaupungin tonttivarantoa ja maaomaisuutta. Tarvittaessa varaudutaan kaavoitettavan maan hankintaan maapoliittisen ohjelman mukaisesti.

Resurssimuutokset

Ei resurssimuutoksia.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilöstö					
Koulutuspäivät (pv/v)	5	6	10	8	8
Kehityskeskustelut käydään (toteut. %)	100	100	100	100	100
Hyvä tiedonkulku ja yhtenäiset toimintatavat					
Sisäiset kaavoituspalaverit (kpl/v)	10	8	9	9	9
Kaavoituskatsaus (laadittava), (laaditaan=1, ei laadita=0)	1	1	1	1	1
Kaupungin maanomistus Vistan osayleiskaavan asemakaavoittamattomilla alueilla					
Asumiseen tarkoitettua aluetta (AO, AP, AR, AK) (ha)	40	40	40	40	40
Työpaikka-alue (T, TP) (ha)	5	5	5	5	5
Monipuolinen tonttitarjonta kysyntää vastaavasti					
Kaupungin tonttivaranto (myyntivalmiit) (kpl/v)	54	70	60	60	60
Kaupungin tonttivaranto (kunn.tekn. puuttuu) (kpl/v)	9	30	20	20	20
Tehokkaan, laadukkaan ja kustannustietoisien toiminnan kautta tuotettu viihtyisä ja turvallinen elinympäristö					
Kaavakkeiden/lomakkeiden ylläpito/kehittäminen (päivitys tehty 1=kyllä, 0=ei)	0	1	1	1	1
Hinnaston ajan tasalla pitäminen (päivitys tehty 1=kyllä, 0=ei)	0	1	1	1	1

Vastuualue **Paikkatieto**
Vastuhenkilö Paikkatietopäällikkö Virpi Lindvall

Toiminta-ajatus

Paikkatietopalvelut toimii tukipalveluna ympäristöpalveluiden alaisille toiminnoille, mutta myös teknisten palveluiden ja koko kaupungin toiminnoille tuottaen luotettavaa mittaus-, rekisteri- ja paikkatietoaineistoa päätöksenteon pohjaksi ja sisäisten ja ulkoisten asiakkaiden tarpeisiin. Rajapintaratkaisujen rakentaminen, työvälineiden tarjoaminen ja digitaalisten palveluiden kehittäminen ovat merkittävä osa paikkatietopalveluiden toimintaa.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Paikkatietopalvelut palvelee kaupunkilaisia ja kaupungin eri hallintokuntia rekisteri-, paikkatieto- ja mittausasioissa. Paikkatietopalvelujen keskeisiä tehtäviä ovat pohja- ja johtokartan ylläpito, suunnitelmiin ja kiinteistökauppoihin liittyvät arkistointityöt, kaupungin maaomistukseen liittyvät valmistelutyöt, lainhuudatus sekä rekisteri-, ja paikkatiedollinen ylläpito, kiinteistöjen muodostamiseen, rakentamislupiin ja kunnallistekniikan rakentamiseen liittyvät mittaukset, paikkatietoaineistojen ylläpito, taloushallinnon osatehtävät sekä rekisteri- rajapinta- ja karttapalveluiden ylläpito- ja kehitystehtävät. Paikkatietopäällikkö toimii kaupanvahvistajana, josta tuloutus paikkatietoon.

Henkilöstön määrä on kolme: paikkatietopäällikkö, paikkatietokäsittelijä ja kartoittaja.

Kiinteistöihin, paikkatietoaineistoihin ja eri rekistereihin liittyvän tiedon tuottamista ja hallintaa tehdään yhteistyössä omien hallintokuntien, valtion viranomaisten ja muiden alueen kuntien kanssa. Kaupungin maaomaisuusrekisteriä parannetaan mm. kiinteistöjen yhdistämisillä ja arvojen tarkastuksilla. Yleisten alueiden lohkomisia jatketaan yhteistyössä Maanmittauslaitoksen kanssa.

Paikkatietokäsittelijä suorittaa KiRa-projektin toimenpiteitä oman työnsä ohessa, joihin kuuluvat mm. rakennus-, osoite- sekä katurekisterin ylläpito, kunnallistekniikkaan ja hankkeisiin liittyvien suunnitelmien kokoaminen ja arkistointi.

Kartoittaja vastaa rakennusluvassa määrättyjen rakennuspaikan merkinnöistä, tonttien lohkomis- maastotöistä, vesihuollon aineistojen sekä pohjakartan mittaamisesta sekä kaupungin omana työnä tehtävien kunnallistekniikan rakentamisen mittaus- ja merkintätöistä.

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä aloitti toimintansa 1.1.2024, jonne kuntien tulee toimittaa jatkossa rakentamisen ja maankäytön tietoja. Tietojen tuottaja on vastuussa tietojen ylläpitämisestä ja ne tulee julkaista valtakunnalliseen järjestelmään yhteisesti sovitussa koneluettavassa muodossa. Järjestelmien välille rakennetaan tarvittavat rajapinnat. Tätä kehitystyötä on tehty jo useita vuosia, mutta RYHTI-järjestelmän valmistuminen edesauttaa integraatioiden tekemistä. Järjestelmien muutoksiin tulee varautua taloudellisesti, vaikka valtio onkin luvannut korvata lainsäädännön muutoksia aiheuttavia kuluja. Muuttuva lainsäädäntö edellyttää myös henkilöstön koulutusta ja toimintatapojen muutosta siirtävävaiheen aikana.

Ohjelmistojen ja laitteiden muutoksiin sekä korjaustarpeisiin pyritään varautumaan. Luodut tietokannat ja kartta-aineistot pidetään ajan tasalla jatkuvalla täydennystyöllä. Omat tietokantapalvelimet varmistavat ja mahdollistavat aina saavutettavissa olevan tiedon ja vähentävät tietoturvariskejä. Järjestelmien kehittäminen ja ongelmatilanteet ratkaistaan jatkossa konsultin avulla.

Resurssimuutokset

Ei resurssimuutoksia.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilöstö					
Koulutuspäivät (pv/v)	20	12	12	12	12
Kehityskeskustelut käydään (toteut. %)	100	100	100	100	100
Tehokkaan, laadukkaan ja kustannustietoisien toiminnan kautta tuotettu ajantasainen ja informatiivinen toimintaympäristö					
Rakennusrekisterin päivitys (kiinteistöä/v)	45	200	150	150	150
Tehokkaan, laadukkaan ja kustannustietoisien toiminnan kautta tuotettu ajantasainen ja informatiivinen toimintaympäristö					
Yleisten alueiden lohkominen (alue/v)	0	1	1	1	1

Vastuualue **Rakennusvalvonta**
Vastuuhenkilö Rakennustarkastaja Petri Vastamäki

Toiminta-ajatus

Rakennusvalvontapalveluiden toiminta-ajatuksena on kuntalaisten tarpeiden mukaisesti ja osoite-
tuilla voimavaroilla edistää kestävä kehityksen periaatteiden mukaisen, viihtyisän, virikkeisen, tur-
vallisen, laadukkaan ja taloudellisen asuin-, työ- ja vapaa-ajan ympäristön rakentamista. Tätä toteu-
tetaan ohjaamalla rakentamista ja valvomalla rakennettua ympäristöä.

Rakennusvalvonnan toimintaa säätelee 1.1.2025 voimaantullut uusi rakentamislaki, asetukset ja
kunnan rakennusjärjestys.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Rakennusvalvonta huolehtii, että rakennus tai rakennuskohde täyttää käyttötarkoituksen edellyttä-
mällä tavalla rakenteiden lujuuden, paloturvallisuuden, hygienian, terveyden ja ympäristön, käyttö-
turvallisuuden, meluntorjunnan sekä energiatalouden perusvaatimukset.

Rakennusvalvonnan tehtäväkenttään kuuluu lupa-asioiden käsittely ja valmistelu sekä päätöksen-
teko, lupien valvonta katselmusten avulla, sekä valmiiden rakennusten ja niiden ympäristöjen jat-
kuva valvonta. Rakentajien ohjauksella ja neuvonnalla on merkittävä osuus rakennusvalvonnan työ-
kentässä. Kaavoilla määrättyjen asioiden toteuttamisen valvonta. Maisematyölupien päättäminen.

Uuden rakentamislain on tarkoitus sujuvoittaa rakentamista. Esimerkiksi käytössä on vain yksi lupa-
muoto, rakentamislupa. Rakentamislupa haetaan jatkossa tietomallimuotoisella suunnitelmalla tai
muutoin koneluettavassa muodossa. Lupakynnys on tavallisimpien rakennuskohteiden osalta määri-
telty laissa ja lupakynnys keskimäärin korkeammalla kuin MRL:n aikaisissa kuntien rakennusjärjes-
tyksissä.

Rakennusjärjestyksen uusiminen tulee saattaa päätökseen muuttuva lainsäädäntö huomioiden Pai-
mion olosuhteita vastaavaksi.

Rakennusvalvonnan maksutuotot on arvioitu 20 000 € edellisvuotta pienemmiksi johtuen rakenta-
mislaissa määriteltynä alle 30 m2 rakennusten ja alle 50 m2 katosten luvanvaraisuudesta vapautuk-
sen johdosta.

Henkilöstön määrä on kolme: rakennustarkastaja, tarkastusinsinööri ja lupasihteeri.

Resurssimuutokset

Ei resurssimuutoksia.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilöstö					
Koulutuspäivät (pv/v)	8	15	15	15	15
Kehityskeskustelut käydään (toteut. %)	100	100	100	100	100
Hyvä tiedonkulku ja yhtenäiset toimintatavat					
Kuntien väliset palaverit (kpl/v)	0	1	1	1	1
Tehokkaan, laadukkaan ja kustannustietoisien toiminnan kautta tuotettu viihtyisä ja turvallinen elämänympäristö					
Rakennusvalvonnan taksat tarkistetaan säännöllisesti (tarkistettu), (tarkistetaan=1, tarkastamatta=0)	1	1	1	1	1
Vanhentuneet luvat, lopputarkastus pitämättä (kpl/v)	200	150	150	150	150
Tehokkaan, laadukkaan ja kustannustietoisien toiminnan kautta tuotettu viihtyisä ja turvallinen elämänympäristö					
Rakentamisluvan käsittelyaika (vko/lupa)	3	3	3	3	3

Vastuualue **Ympäristönsuojelu**
Vastuuhenkilö Ympäristönsuojelupäällikkö Liisa Hongisto

Toiminta-ajatus

Ympäristönsuojelun tehtävänä on ylläpitää ja edistää Paimiossa kestävän kehityksen periaatteiden mukaista, luonnonympäristöltään monimuotoista, terveellistä, viihtyisää ja virikkeitä antavaa elinympäristöä. Tätä toteutetaan harjoittamalla ennaltaehkäisevää ympäristönsuojelutyötä, edistämällä paikallistasolla ilmastonmuutosta hillitseviä toimenpiteitä, vahvistamalla ja ylläpitämällä luonnon monimuotoisuutta kunnassa, valvomalla luvanvaraisia toimintoja ja jakamalla tietoa asukkaille ja toiminnanharjoittajille.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviä Paimiossa hoitaa ympäristölautakunta.

Toimintakuvaus ja ympäristöanalyysi

Ympäristönsuojelun tulosalueeseen kuuluu mm. ympäristönsuojelu-, maa-aines- ja jätelain mukaisien lupien ja ilmoitusten käsittely ja valvonta; jätehuollon valvontatehtävät ja mm. roskaantumiseen liittyvät tarkastukset; vesihuoltolain mukaisten vapautushakemusten käsittely; hajajätevesiasetuksen mukaisten lupien valmistelu-, valvonta- ja neuvontatehtävät; maisematyölupien valmistelu; ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen tähtäävien toimenpiteiden suunnittelu ja toteutus paikallistasolla; kestävän kehityksen edistäminen kaupungin ilmasto- ja ympäristöohjelmaa toteuttamalla; luonnon monimuotoisuuden vaaliminen ja edistäminen; ympäristön tilan seuranta (esim. vesistöjen tilan seuranta tutkimuksin, kasvihuonekaasupäästöseuranta); vieraslajien torjunnan edistäminen ja (myös tiedottaminen), ns. nitraattiasetuksen valvonta (eläinsuojat ja lantalat) sekä tiedotus ja neuvonta kaupungin tiedotuskanavia hyödyntäen.

Ympäristönsuojelun talousarvioon esitetään määrärahan varaamista seuraaviin toimenpiteisiin:

- Kunta-Helmi hankkeiden (päättynyt 2024) puitteissa tehtyjen luonnonhoitotoimien jatkotoimenpiteet ja luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja säilyttäminen Paimiossa
- Saaristomeren tilan parantamisen tähtäävät toimenpiteet, kuten hankkeet ja sitä kautta konkreettiset vesiensuojelutoimenpiteet Paimionjoen ja -lahden valuma-alueilla yhteistyössä muiden lähikuntien kanssa
- Paimion kaupungin ilmasto- ja ympäristöohjelman 2023-2026 päivittäminen
- CO2-kasvihuonekaasupäästöseuranta
- vieraslajien kartoitus ja torjunta
- vesistötarkkailut (Paimionlahti, Paimionjoki, Vähäjoki)
- mahdollisten ympäristövahinkojen alkuvaiheen selvitykset
- ilmanlaadun seuranta bioindikaattoritutkimuksen avulla yhteistyössä lähikuntien kanssa
- avustus paikallisille yhdistyksille ja toimijoille ympäristönsuojelun edistämiseen, esimerkiksi luonnon ja ympäristön suojelemiseksi Paimion alueella.

Luonnonhoito- ja vesienhoitotyö toteuttavat samalla kaupungin strategiaa (Saaristomeren laadun kehittäminen) ja ympäristö- ja ilmasto-ohjelman toimenpiteitä (luonnon monimuotoisuus yms.). Ympäristönsuojelu seuraa mm. valtiolta saatavia avustushankkeita, ja hakee niitä tarpeen mukaan esim. luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseen ja ilmastotyöhön liittyviin toimiin.

Paimion kaupunki kuuluu Hinku-verkostoon, jossa kunnat ovat sitoutuneet tavoittelemaan 80 %:n päästövähennystä vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Hinku-kuntana pysyminen edellyttää myös käytännön toimenpiteitä ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja työaikaa ja resursseja tähän.

Vieraslajeja koskeva lainsäädäntö velvoittaa kiinteistönomistajat torjumaan vieraslajeja kiinteistöil-

lään. Vieraslajiesiintymät ovat lisääntyneet Paimiossa, myös kaupungin kiinteistöillä. Kuntalaisia aktivoidaan ilmoittamaan vieraslajihavainnoista ja torjumaan vieraslajeja mobiilipelin avulla. Viheryksikön kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä vieraslajien osalta.

Viime vuosina tapahtuneet ympäristövahingot ovat edellyttäneet ympäristöviranomaiseltakin alkuvaiheessa valmiutta ottaa näytteitä ja tutkituttaa niitä, joten näihin kuluihin tulee myös varautua talousarviossa.

Hajajätevesiasetus työllistää edelleen neuvonnan ja valvonnan muodossa erityisesti pohjavesi- ja ranta-alueilla, jotta haja-alueen kiinteistöjen jätevesijärjestelmät saadaan asetuksen edellyttämälle tasolle. Vesihuoltolain mukaista valvontaa jatketaan, jotta kaikki vahvistetuilla toiminta-alueilla taajamassa sijaitsevat kiinteistöt liittyvät vesi- ja viemäriverkostoihin.

Ympäristölainsäädännön uudistukset, esim. vesihuoltolain uudistus, ympäristönsuojelu-, jäte- ja vesilain muutokset, edellyttävät henkilöstön koulutusta.

Henkilöstön määrä on kaksi: ympäristönsuojelupäällikkö ja ympäristönsuojelutarkastaja.

Resurssimuutokset

Ei resurssimuutoksia.

Toiminnalliset tavoitteet

Suorite	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilöstö					
Koulutuspäivät (pv/v)	10	9	9	9	10
Kehityskeskustelut käydään (toteut. %)	100	100	100	100	100
Hyvä tiedonkulku ja yhtenäiset toimintatavat alueellisesti					
Kuntien väliset palaverit ympäristönsuojelutehtävissä (kpl/v)	4	3	3	3	3
Tehokkaan, laadukkaan ja kustannustietoisien toiminnan kautta tuotettu viihtyisä ja terveellinen elinympäristö					
Lupien ja ilmoitusten laadukas ja joutuisa käsittely (käsittelyaika /lupa), (kk)	3	3	3	3	3
Osallistuminen mm. Kunta-Helmi -hankkeisiin, kasvihuonekaasupäästöjen seurantaan, vieraslajien seurantaan esim. mobiilipelin avulla ja HINKU-hankkeeseen (osallistuminen), (osallistua=1, ei osallistu=0)	1	1	1	1	1
Valvontaohjelman laatiminen (kyllä=1, ei =0)	1	1	1	1	1

TULOSLASKELMAOSA

Toimintakuvaus

Tuloslaskelmaosassa esitetään kaupungin yhteinen rahoitus: verorahoitusta ovat verotulot ja valti-onosuudet, muita eriä ovat rahoitustulot ja –menot (korot ja muut rahoitusmenot ja –tulot).

Ympäristöanalyysi

Verotulot

Tuloveroprosentti on vuosina 2024 - 2025 ollut 8,2%. Talousarviossa ei ole esitetty veronkorotuksia vuosille 2026-2028. Tulevien veronkorotusten tarve ja aikataulu tulee arvioitavaksi osana vuoden 2026 laadittavaa kuntastrategiaa.

Vuoden 2025 verotilitysten arvioidaan olevan noin 21,6 milj. euroa, se on saman verran kuin 2024. Vuoden 2026 kunnallisverotilitykset ovat noin 22,8 milj. euroa, kasvua 5,5% vuoden 2025 ennustee- seen ja suunnitelmavuonna 2027 kunnallisverotilitysten arvioidaan kasvavan 3,5% ja 2028 5,1%.

Tuloveroprosentin korotuksen vaikutus

verolaji	muutos	vaikutus 1. vuosi	vaikutus 2.v ->
Kunnallisvero	0,10 %	260 000 €	300 000 €
Kunnallisvero	0,20 %	530 000 €	600 000 €
Kunnallisvero	0,30 %	800 000 €	910 000 €
Kunnallisvero	0,40 %	1 060 000 €	1 220 000 €
Kunnallisvero	0,50 %	1 320 000 €	1 530 000 €

Kiinteistöverot

Kiinteistöveroprosentit ovat koko suunnitelmakauden samat kuin vuodelle 2025 vahvistetut. Tulevien veronkorotusten tarve ja aikataulu tulee arvioitavaksi osana vuoden 2026 laadittavaa kun- tastrategiaa.

Kiinteistöverotukseen ollaan valmistelemassa kokonaisuudistusta. Uudistuksen tavoitteena on kor- jata kiinteistöjen verotusarvojen ja käypien arvojen eriytyminen toisistaan. Uudistus toteutetaan pit- killä siirtymäajoilla, jolloin kiinteistöveron muutokset ovat kohtuullisia kiinteistön omistajille.

Rakennusten arvostamisessa siirryttäisiin nykyisestä useiden vuosikymmenten takaisin keskimää- räisiin ja rakennuskustannusindeksillä vuosittain tarkistettuihin rakentamiskustannuksiin perustuvista jälleenhankinta-arvoista uudelleen määritettävien verotusarvon perusteena olevien arvojen, jota ni- mitettäisiin perusarvoksi, käyttämiseen.

Maapohjan osalta hankkeen tavoitteena on luoda uusi aluehintakartta maapohjien verotusarvojen määrittämistä varten koko maan kattavasti. Yhtenäisen hinnan alueet perustuisivat lähtökohtaisesti markkinahintoihin eli toteutuneisiin kiinteistöjen kauppahintatietoihin, osin myös asuntojen kauppahintatietoihin.

Hanke on ollut pitkään valmistelussa, se on alkanut jo 2016 ja aikataulu hallituksen esityksen antamisesta on siirtynyt useita kertoja.

Kiinteistöveron korotuksen vaikutuksia

Kiinteistövero	muutos	vaikutus, euroa
vakituinen asunto	0,01 %	29 000 €
vakituinen asunto	0,10 %	292 000 €
muu kuin vak.asunto	0,10 %	5 700 €
yleinen kv (rakennus)	0,10 %	76 000 €
yleinen kv (maapohja)	0,10 %	38 000 €

Kiinteistöveroprosenttien lakisääteiset vaihteluvälit ja Paimion prosentit ovat seuraavat:

Vero kiinteistön käyttötarkoituksen mukaan	vaihteluväli	TA2026 Paimio
- Yleinen kiinteistöveroprosentti, rakennukset	0,93 – 2,00 %	1,10 %
- Yleinen kiinteistöveroprosentti, maapohja HE*	1,30– 2,00 %	1,30 %
- Vakituinen asuinrakennus	0,41 – 1,00 %	0,45 %
- Muut asuinrakennukset	0,93 – 2,00 %	1,20 %
- Rakentamaton rakennuspaikka	2,00 – 6,00	3,00 %
- Voimalaitokset	enint. 3,10%	3,10 %

Yhteisöverotulojen kehitykseen vaikuttaa merkittävästi yleisen taloudellisen tilanteen kehittyminen. Kunnille tilitettävään määrään vaikuttaa suuresti valtion toimenpiteet eli kuinka suureksi kuntasektorin jako-osuus määritellään. Yhteisöveroa kartuttavat kunnassa toimivat yhteisöt. Jos yhteisöllä on toimintaa useassa kunnassa, tilitetään yhteisövero kunnassa työskentelevien työntekijöiden lukumäärän suhteessa. Vuoden 2026 yhteisöveron jako-osuudet määritellään 50 %:sesti 2024 ja 50 %:sesti verovuoden 2023 tietojen perusteella.

Valtio käyttää yhteisöveron jako-osuutta "tuki- ja tasausmekanismina". Perinteisesti kuntien osuus yhteisöveron tuotosta on ollut 1/3 ja valtion 2/3. Korona-aikana (2020-2021) kuntien jako-osuus oli 42-44%. Vuosien 2024-2025 jako-osuus on 23,69% ja vuoden 2026 22,84% ja suunnitelmavuosien 2027-2028 noin 25,5%.

Yhteisöverotilitysten arvioidaan 2026 olevan noin 1,4 milj. euroa ja suunnitelmavuosilla 2027 - 2028 noin 1,5-1,6 milj. euroa.

TILIVUOSI	2023	2024	2025**	2026**	2027**	2028**
Verolaji						
Kunnallisvero	21 881	21 545	21 616	22 985	23 792	25 016
Muutos %	-49,8	-1,5	0,3	6,3	3,5	5,1
Yhteisövero	2 273	1 334	1 308	1 421	1 506	1 581
Muutos %	-22,2	-41,3	-2,0	8,7	6,0	5,0
Kiinteistövero	2 516	2 659	2 682	2 681	2 681	2 681
Muutos %	-1,2	5,7	0,9	0,0	0,0	0,0
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	26 670	25 537	25 605	27 088	27 979	29 278
Muutos %	-45,6	-4,2	0,3	5,8	3,3	4,6

Toiminnalliset riskit

Yleisen taloudellisen tilanteen (työllisyyden ja työttömyyden) kehittyminen vaikuttaa tulovero- ja yhteisöverokertymään. Kuntien ja Paimion talouden velkaantuminen johtuu toimintakulujen kasvusta, mittavista investoinneista sekä aiempiin kehitysarvioihin nähden heikentyneestä verorahoituksesta (=verot ja valtionosuudet).

Tuloslaskelma

Tuloslaskelma (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatulot	36 345	37 596	39 045	39 995	41 295
Toimintamenot	- 1 013	- 755	- 1 105	- 1 205	- 1 305
Toimintakate	35 331	36 841	37 940	38 790	39 990
Perustelut	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Verotulot	25 537	26 240	26 900	28 000	29 300
Kunnallisvero	21 545	22 120	22 800	23 800	25 000
Kiinteistövero	2 659	2 720	2 700	2 700	2 700
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 334	1 400	1 400	1 500	1 600
Muut valtionosuudet	9 929	10 493	11 276	11 126	11 126
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	5 308	6 968	7 193	7 193	7 193
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	2 375	2 399	2 894	2 894	2 894
Opetus ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	672	280	436	286	286
Veromenetyksen korvaus	1 574	847	753	753	753
Rahoitustuotot ja -kulut	- 136	108	- 236	- 335	- 435
Korkotuotot	453	445	447	447	447
Muut rahoitustuotot	427	418	423	422	422
Korkokulut	- 1 010	- 750	- 1 100	- 1 200	- 1 300
Muut rahoituskulut	- 5	- 5	- 5	- 5	- 5

INVESTOINTIOSA

TOIMIELIN

Tehtävä

Vastuhenkilö

32 Kaupunginhallitus

Investoinnit

vt. kaupunginjohtaja Nina-Mari Turpela

(1000€)	INVESTOINTISUUNNITELMA					
9120 Kiinteä omaisuus	TA 2025	TA 2026	2027	2028	2029	2030
Investointimenot	1 913	20	20	20	20	20
Investointitulot	120	100	100	100	100	100
Nettomeno	1 793	-80	-80	-80	-80	-80
UUSINVESTOINNIT						
Varaus pienehköjen maa-alueiden hankintaan						
Tulot = tonttien ja käyttöomaisuuden myynti (kirjanpitoarvo kirjataan tuloksi investointiosaan, myyntivoitto tuloslaskelmaan käyttöomaisuuden myyntivoittotilille)						
KORVAUSINVESTOINNIT						
9140 Irtain omaisuus	TA 2025	TA 2026	2027	2028	2029	2030
Investointimenot	115	90	45	45	45	45
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	115	90	45	45	45	45
UUSINVESTOINNIT						
Strategian mukaiset digitalisaatiohankkeet						
- Tiedolla johtaminen	20					
- Käyttövaltuushallinta	40	35				
Fölin järjestelmien alkuinvestointi 2024 ja vuotuiset investoinnit 2025 -	25	25	25	25	25	25
KORVAUSINVESTOINNIT						
Tietoliikenneyhteyksien parantaminen	30	30	20	20	20	20
9170 Arvopaperit	TA 2025	TA 2026	2027	2028	2029	2030
Investointimenot						
Investointitulot						
Nettomeno	0	0	0	0	0	0

KAUPUNGINHALLITUS YHTEENSÄ						
(1000€)	TA 2025	TA 2026	2027	2028	2029	2030
Investointimenot	2 028	110	65	65	65	65
Investointitulot	120	100	100	100	100	100
Nettomeno	1 908	10	-35	-35	-35	-35

* TA2025 sisältää ta-muutokset 8.10.2025 asti

TOIMIELIN
Tehtävä
Vastuuhenkilö

35 Koulutuslautakunta
Investoinnit
sivistysjohtaja Jyrki Lumiainen

(1000€)			INVESTOINTISUUNNITELMA			
Varhaiskasvatus 515						
9330 Irtain omaisuus	TA 2025	TA 2026	2027	2028	2029	2030
Investointimenot	70	0	0	0	0	0
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	70	0	0	0	0	0
KORVAUSINVESTOINNIT						
toiminnanohjausjärjestelmän uusiminen	70					
Perusopetus 530						
9330 Irtain omaisuus	TA 2025	TA 2026	2027	2028	2029	2030
Investointimenot	250	140	0	0	0	0
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	250	140	0	0	0	0
UUSINVESTOINNIT						
Kriivarin koulun laajennusosan kalustaminen	250					
Vistan koulun liikuntavälineiden täydennys		10				
KORVAUSINVESTOINNIT						
Kriivarin koulun peruskorjauksen kalustaminen		120				
Hanhijoen koulun kalusteiden uusinta		10				
Lukio 532						
9330 Irtain omaisuus	TA 2025	TA 2026	2027	2028	2029	2030
Investointimenot	0	0	10	10	0	0
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	0	0	10	10	0	0
KOULUTUSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ						
(1000€)	TA 2025	TA 2026	2027	2028	2029	2030
Investointimenot	320	140	10	10	0	0
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	320	140	10	10	0	0

* TA2025 sisältää ta-muutokset 8.10.2025 asti

TOIMIELIN
Tehtävä
Vastuuhenkilö

36 Hyvinvointilautakunta
Investoinnit
sivistysjohtaja

(1000€)	TA 2025	TA 2026	INVESTOINTISUUNNITELMA			
9340 Irtain omaisuus	TA 2025	TA 2026	2027	2028	2029	2030
Investointimenot	100	20	0	0	0	0
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	100	20	0	0	0	0
UUSINVESTOINNIT						
Kirjaston asiakas/henkilökunnan käyttöön varattavat neuvottelukuutiot						
Paimio 700-juhlavuoden julkisen taiteen han- kinta	20					
KORVAUSINVESTOINNIT						
Kirjaston aineistonsäilytysjärjestelmien uusinta	10	10				
Sisäliikuntahallin irtaimisto	70	10				
HYVINVOINTILAUTAKUNTA YHTEENSÄ						
(1000€)	TA 2025	TA 2026	2027	2028	2029	2030
Investointimenot	100	20	0	0	0	0
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	100	20	0	0	0	0

* TA2025 sisältää ta-muutokset 8.10.2025 asti

TOIMIELIN
Tehtävä
Vastuuhenkilö

38 Tekninen lautakunta
Investoinnit
tekninen johtaja Juha Saarinen

(1000€)			INVESTOINTISUUNNITELMA			
9410 Talonrakennus	TA2025	TA2026	2027	2028	2029	2030
Investointimenot	8 000	3 030	3 000	2 470	1 620	2 300
Investointitulot	525	0	20	0	0	0
Nettomeno	7 475	3 030	2 980	2 470	1 620	2 300
Vistan koulun peruskorjaus						
Investointimenot	100	200	1 600	0	0	0
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	100	200	1 600	0	0	0
KORVAUSINVESTOINNIT						
6. vaihe (2-sali)	100	150				
7. vaihe (puukoulu, suun.päiv. -26)		50	1 600			
Muut talonrakennuksen kohteet						
Investointimenot	7 900	2 830	1 400	2 470	1 620	2 300
Investointitulot	525	0	20	0	0	0
Nettomeno	7 375	2 830	1 380	2 470	1 620	2 300
UUSINVESTOINNIT						
Sisäliikuntahalli (suun. 2023)	2 500					
(avustus)	525					
Mopotalli			120			
LAAJENNUSINVESTOINNIT						
Kriivarin koulun laajennus ja saneeraus	5 400	2 500				
KORVAUSINVESTOINNIT						
Ankkalammen saunarakennus (suun. 2027)			30	470		
Koulujen ja päiväkotien pihojen kunnostus		100				
Hanhijoen koulun saneeraus (suun. 2027)			150	2 000	1 000	
Kriivarin pk. peruskorjaus (suun. 2029)					120	2 300
Yläkoulun teknisen työn purunpoisto		30				
Kiinteistöjen pihojen päällystyksiä		100	100			
Lukion korjaustyöt + aurinkosähkövoimala (avustus)		100	1 000			
			20			

Tapiolan päiväkodin katto remontti					500	
9429 Julkinen käyttöomaisuus	TA2025	TA2026	2027	2028	2029	2030
Investointimenot	825	840	1 000	1 660	2 370	1 490
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	825	840	1 000	1 660	2 370	1 490
Katujen rakentaminen						
Investointimenot	355	430	410	930	1 880	880
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	355	430	410	930	1 880	880
UUSINVESTOINNIT						
Kt-suunnittelua	30	30	30	30	30	30
Kravinkujan Jk+Pp-tie (MAL kohde, 50% rahoitus, tiesuun. 2026)			80		800	
Lammen alueen kadut				500		
Ratatarpeiden yleissuun. (laiturit/alikulku)	100					
Rautatieisakkeet (50%, ratasuun. 2026)		150			1 000	
Vistantien san. + k-liittymä Valkojant - AA-tie						800
Saarent. / Terveyskeskuksentien klv				350		
KORVAUSINVESTOINNIT						
Koskelantien saneeraus	175					
Isosillan puukannen uusiminen			250			
Siltojen ja rumpujen uusiminen		200				
Pienet infran kohteet (50% osallistavaan budj.)	50	50	50	50	50	50
Katujen päällystäminen						
Investointimenot	250	300	300	300	300	300
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	250	300	300	300	300	300
UUSINVESTOINNIT						
Hanhialan alue (Kohisevantie, Ketokuja)		30				
Iso-livarin yritysalue			50			30
Kerkolan alueen päällystys						50
Koivunlinnan kaava-alue		90	30			
Mäkilahdentie	50					
KORVAUSINVESTOINNIT						

Paltantie	50					
Neitsytlammentien alue		100				
Tapionkaarentie					50	
Yrittäjätie		80				
Välitie + klv	100					
Isolompakontien alue			120			
Kiertotie				30		
Muurassuontien alue			80			
Kiusalan alue				100		
Pussitie				70		
Kaljalan alue				70		
Tehdastie					30	
Punttamäen alue					50	
Hellberginkylän alue					120	
Lähteenmäen teollisuusalue						120
Kiusalantie						30
Katujen uudelleen päällystyksiä	50	0	20	30	50	70
Katujen valaistus	TA 2025	TA 2026	2027	2028	2029	2030
Investointimenot	40	110	40	80	40	60
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	40	110	40	80	40	60
UUSINVESTOINNIT						
Iso-livarin yritysalue		20				
Koivulinnan valaistus		50				
Lammen alueen kaapeloinnit				40		
Lammen alueen valaistus						20
KORVAUSINVESTOINNIT						
NA-valaistuksen saneeraus	40	40	40	40	40	40
Puistojen- ja ulkoliikuntapaikkojen rakentaminen						
Investointimenot	180	0	250	350	150	250
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	180	0	250	350	150	250
UUSINVESTOINNIT						
Jokipuiston alue (leikkimaa 2030)						250
Urheilupuiston huoltorakennus				350		

Koivulinnan leikkipaikka	130					
KORVAUSINVESTOINNIT						
Leikkikenttien kunnostus	50		50		50	
Urheilupuiston tennisk. perusparannus			200			
YU-kentän pinnoitteen uusinta					100	
9460 Irtain omaisuus	TA2025	TA2026	2027	2028	2029	2030
Investointimenot	27	24	15	30	35	0
Investointitulot	0	0	0	0	0	0
Nettomeno	27	24	15	30	35	0
UUSINVESTOINNIT						
Siirrettävä katsomo	15					
UP ajoleikkuri		12				
Ajoleikkuri	12					
Niittokone		12				
Keräävä harja			15			
RTV-ajoneuvo					35	
KORVAUSINVESTOINNIT						
UP:n seiväspaikan uusinta				30		
TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ						
(1000€)	TA2025	TA2026	2027	2028	2029	2030
Investointimenot	8 852	3 894	4 015	4 160	4 025	3 790
Investointitulot	525	0	20	0	0	0
Nettomeno	8 327	3 894	3 995	4 160	4 025	3 790

* TA2025 sisältää ta-muutokset 8.10.2025 asti

Suunnittelukauden ulkopuolella olevat hankkeet:

Karkeat arviot

Jokipuiston alue (kahvilarak./leikkimaailma)	550
Uusi paloasema	3 500
Kiinteistöjen korjauksia	750
Paimiontien kiertoliittymän keskusta	100
Urheilupuiston katsomo	250
Oinila IV kadut	500
Katujen saneerauksia	500
Vanhan Turuntien silta	2 000
Hanhijoen päiväkodin peruskorjaus	2 000
Oinila IV päällystys	100

Oinila IV kaapelointi ja valaistus	100
Kiirulantien klv	350
Lammen alueen päällystys	100
Vistantien saneeraus osa 2	500
Investointitarve	11 300

TOIMIELIN
Tehtävä
Vastuhenkilö

40 Ympäristölautakunta
Investoinnit
paikkatietopäällikkö

(1000€)		INVESTOINTISUUNNITELMA				
9496 Irtain omaisuus	TA 2025	TA 2026	2027	2028	2029	2030
Investointimenot						
Investointitulot						
Nettomeno						
UUSINVESTOINNIT						
KORVAUSINVESTOINNIT						
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA YHTEENSÄ						
(1000€)	TA 2025	TA 2026	2027	2028	2029	2030
Investointimenot						
Investointitulot						
Nettomeno						

RAHOITUSOSA

Toimintakuvaus

Rahoitusosassa esitetään tuloslaskelman ulkopuolinen rahoitus kuten investointien rahoitus sekä anto- ja ottolainaus.

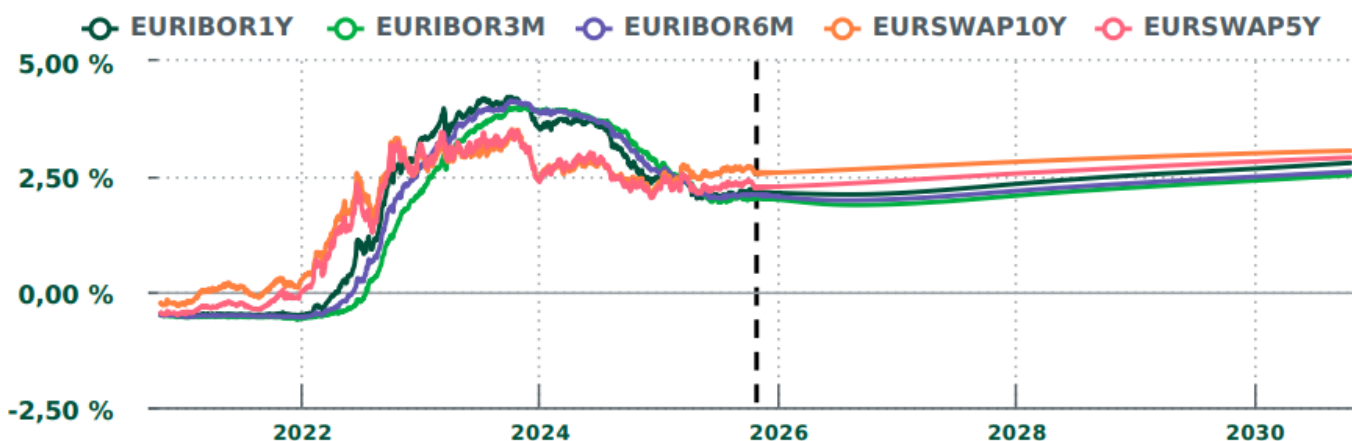
Ympäristö- ja riskianalyysi

Talouden yleinen tila Suomessa on alavireinen: talouskasvu on laimeaa, työttömyys on korkea, toimintamenot kasvavat, kuntien arviot taloudesta ovat pessimistisiä. Positiivista on ollut korkojen lasku ja inflaation maltillistuminen. Sopeuttamistoimien tarve on suuri, samoin kuin veronkorotusten. Sama pätee myös Paimiossa, jossa vielä vuosien 2024-2026 investoinnit ovat historiallisen suuret.

Venäjän hyökkäyssota helmikuussa 2022 ja yleisen taloudellisen tilanteen muutos vaikutti nopeasti myös korkomarkkinoilla. Poikkeuksellinen, monta vuotta jatkunut negatiivisten korkojen kausi päättyi, korot lähtivät jyrkkään nousuun, joka jatkui vuoden 2023 loppupuolelle. Vuoden 2024 aikana korot laskivat ja nyt tilanne korkomarkkinoilla on tasaantunut, huolimatta Yhdysvaltain arvaamattomasta kauppa- ym. politiikasta.

Kaupungin korollinen lainakanta syyskuun 2025 lopulla on 68,2 milj. euroa. Se on 6,6milj. euroa enemmän kuin tilinpäätöksessä 2024. Kiinteäkorkoisten lainojen osuus syyskuun lopulla on 24milj. euroa eli 42 %. Vaihtuvakorkoisista lainoista 24milj. euroa on lyhytaikaisia kuntatodistuslainoja ja 10 milj. euroa pitkäaikaista lainaa, jonka koronvaihtosopimuksella muutettu kiinteäksi.

Rahoitusosuuden laskelmissa näkyvät antolainojen muutokset ovat kaupungin konserniyhtiölle myöntämien lainojen muutoksia. Vesilaitoksen 31.12.2013 tapahtunut yhtiöittäminen hyväksyttiin 14.11.2013 valtuustossa. Osana yhtiöittämistä hyväksyttiin luottosopimus, jossa kaupunki myönsi lainaa Paimion Vesihuolto Oy:lle lainaa liiketoiminnan ostamiseen. Luottosopimuksen mukaan lainan ensimmäiset 10 vuotta ovat lyhennysvapaita. Lainan pääoma on 17,2 milj. euroa ja korko on 2,5%. Luottosopimuksen mukaisesti lyhennysvapaan jatkamisesta tai lyhennysohjelmasta tuli sopia 30.6.2023 mennessä. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 7.6.2023 kokouksessaan lainan lyhennykset 19.2023 1,5milj. eurolla ja 1.9.2024 2,0milj. eurolla. Päätettyjen lyhennysten jälkeen laina on lyhennysvapaa 30.6.2033 saakka, ellei kaupunginvaltuusto aikaisemmin toisin päättä.

lähde:Kuntarahoitus

Toiminnalliset tavoitteet

Varmistetaan rahoituksen saatavuus ja pyritään pitämään rahoituskustannukset alhaisina.

Rahoitusosuus (1 000 €)	TP 2024	TAE 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatulot	12 072	28 048	7 048	7 500	7 000
Toimintamenot	1 878	20 512	4 645	4 645	4 645
	10 194	7 536	2 403	2 855	2 355
Perustelut (1 000 €)					
Menot	-3 378	-13 512	-4 645	-4 645	-4 645
Talousarviolainojen lyhennykset	-3 378	-13 512	-4 645	-4 645	-4 645
Antolainojen lisäykset	0	0	0	0	0
Tulot	10 194	7 536	2 403	2 855	2 355
Antolainojen vähennykset	2 072	48	48		
Korollisten lainojen muutos	8 122	7 488	2 355	2 855	2 355
Pitkäaikaiset lainat, nostot 1 000 €	10 000	28 000	7 000		
Pitkäaikaiset lainat, lyhennykset	-3 378	-13 512	-4 645	-4 645	-4 645
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 500	-7 000		7 500	7 000
Lainakannan muutokset	8 122	7 488	2 355	2 855	2 355
Lainakanta, 31.12. 1 000 €*	61 624	69 112	71 467	74 322	76 677
Lainakanta, e/as	5 489	6 116	6 269	6 463	6 610
Asukasmäärä 31.12	11 227	11 300	11 400	11 500	11 600
*2025 = ennuste					